

NGỌN CỜ' GIẢI PHÓNG

(RÚT NHỮNG BÀI ĐÃ ĐĂNG TRONG BÁO
« CỜ GIẢI PHÓNG » VÀ TẠP CHÍ « CỘNG SẢN »
XUẤT BẢN HỐI BÍ MẬT)

Tựa của TRẦN-HUY-LIỆU

(IN LẦN THỨ HAI)

1955

NHÀ XUẤT BẢN SỰ THẬT
VIỆT-NAM

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

(RÚT NHỮNG BÀI ĐÃ ĐĂNG TRONG BÁO
CỜ GIẢI PHÓNG • VÀ TẠP CHÍ • CỘNG SẢN
XUẤT BẢN HỐI BÍ MẬT)

Tựa của TRẦN - HUY - LIỆU

(15 LẦN THỨ HAI)

1955

NHÀ XUẤT BẢN SỰ THẬT
VIỆT-NAM

LỜI NÓI ĐẦU

Các bạn đọc yêu quý đọc những trang sau đây của tập sách này sẽ thấy không phải như đọc một quyển sách thường gồm có một đầu đề theo từng chương mục, mà là ngôi ngược dòng lịch sử trong khoảng thời gian gần đây, trước ngày tổng khởi nghĩa 19 tháng 8 năm 1945. Ngược dòng một đoạn lịch sử chưa ráo mực ấy, chúng ta có dịp nghiên cứu lại kịp những chủ trương của Đảng cộng sản Đông-dương trong công cuộc chiến đấu cho nền độc lập của Tổ quốc.

Những chủ trương mà ngày nay đã thành ra những việc của lịch sử ấy, chúng tôi thu nhặt ở những bài báo rải rác đăng trên các tờ báo bí mật, cơ quan của Đảng cộng sản Đông-dương trước cuộc Cách mạng tháng Tám. Chúng tôi thận trọng đề y nguyên văn từng chữ, từng câu, từng bài đã đăng báo từ

trước cốt đề cho sự thật được nguyên vẹn. Là nhân dịp đầy năm cuộc Cách mạng tháng Tám, chúng tôi bày nó ra ánh sáng.

Nếu sau khi đọc tập sách này, các bạn nhận rõ và đánh giá được đúng những việc làm của Đảng cộng sản Đông-dương trong mấy năm vừa qua trước những hiển nhiên của đất nước thì những người sưu tập và xuất bản sách này có thể nói là đã đạt được mục đích.

Viết tại Hà-nội ngày 7 tháng 8
năm Việt-dam dân chủ cộng hòa thứ hai

TRẦN-HUY-LIỆU

**CHÍNH TRỊ
TRONG NƯỚC**

CÀI CÁCH

Tháng 7 tây, trong cuộc hội nghị ở Đà-lạt, gồm các thủ hiến các xứ và bọn thượng thư Nam triều, Ai-lao, Cao-miền tham dự, và trong cuộc hội nghị Liên bang Đông-dương ở Sài-gòn, Toàn quyền Đờ-cu có ra một bản nghị án định lập lại các hội đồng « dân cử » như các viện dân biểu đã bị giải tán ngay từ khi Pháp mới đánh nhau.

Tại sao giặc Pháp lại dự định như thế? Chúng nhìn nhận quyền lợi của nhân dân ta? Chúng trở lại chế độ dân chủ? — Không. Chúng chỉ muốn thi hành một chính sách lừa phỉnh, xỏ lá, để chia rẽ mặt trận thống nhất chống Pháp Nhật.

Từ khi chiến tranh, đế quốc Pháp đã làm nhiều điều thất cảm tình với nhân dân Đông-dương, cả với các tầng lớp tư sản, địa chủ bản xứ. Chúng đã giải tán các viện dân biểu, chỉ giữ lại ban trị sự và biến nó thành hội đồng tư vấn hẹp hòi. Chúng đã bãi bỏ « Đại hội nghị kinh tế và lý tài Đông-dương »; hơn nữa chúng giải tán cả hội đồng làng. Đồng bào tư sản, địa chủ và tiểu tư sản giàu trước kia còn có chỗ ăn, chỗ nói đôi chút thì nay tự cảm thấy bị

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

gạt bỏ. Họ mất tin Pháp từ khi Pháp bại trận bao nhiêu thì ngày nay họ chán ghét chính sách chuyên chế của phát xít Pháp bấy nhiêu. Nên một phần họ đã ngã về phe cách mạng, một phần do dự, còn một số ít quay ra thân Nhật.

Thấy thế, giặc Pháp sợ mất vây cánh. Nên gần đây chúng phải « xét lại » chính sách phát xít hóa Đông-dương của chúng. Về kỹ nghệ, chúng tung ra khẩu hiệu « Kỹ nghệ hóa Đông-dương ». Chúng làm cho các bậc phú hào bản xứ tưởng có thể nhân lúc chiến tranh trở thành những nhà đại kỹ nghệ rồi bỏ vốn ra mở mang mấy thứ kỹ nghệ nhẹ, phụ thuộc, như ép dầu, làm giấy, sơn tơ, kéo sợi, làm giầy vải, v. v... để cung cấp cho sự nhu cầu trong xứ.

Về chính trị, giặc Pháp định dựng lại các viện dân biểu trò hề để lôi kéo hạng « thượng lưu », đại biểu cho tư sản, địa chủ bản xứ, làm cho hạng này *hợp tác với chúng, nghĩa là giúp chúng đàn áp cách mạng dân tộc giải phóng và « vui lòng » nộp thuế cho chúng mỗi ngày một nhiều!*

Những cuộc « cải cách chính trị » mà bọn phát xít Pháp đương dự định cũng như kế hoạch « Kỹ nghệ hóa Đông-dương » của chúng, sẽ không thể mang lại cho chúng những kết quả mong ước.

Vì sao thế?

Vì 70, 80 năm sống dưới ách của giặc Pháp, nhân dân Đông-dương, cả giàu lẫn nghèo, đều nhận

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

thấy những tiếng « Pháp Việt đê huê », « cải lương, cải cách » của giặc Pháp là giả dối.

Thanh niên trí thức, con cái nhà tư sản, địa chủ bản xứ, học giỏi đến mấy cũng không được dự quyền hành chính và lập pháp trong nước. Những sinh viên trường luật thi ra làm quan, chẳng qua cũng chỉ là đày tớ vô quyền của Pháp Nhật. Hay nói cho đúng, họ chỉ có quyền ăn hối lộ, phá cách mạng, bắt cướp và canh đê.

Gần đây giặc Pháp tuyên bố mở « ngạch bản xứ » cho dân Đông-dương « tham dự quyền chính », công chức bản xứ được làm chủ sự, v. v. .

Nhưng sự thực các công chức ta dù sao cũng chỉ là tay sai của bọn chủ sự người Pháp.

Còn các phòng « dân biểu » một ngày kia sống lại, chỉ là những phòng tư vấn, những thứ nghị viện phát xít theo tiêu quy mô, trong đó chỉ những phần tử nào thật nó lệ và phản động mới được tham dự. Những phòng « dân biểu » như thế không đại biểu quyền lợi cho dân. Nó chỉ là những cơ quan giúp cho lũ giặc Pháp, Nhật áp bức bóc lột thêm dân tộc, áp bức bóc lột thêm cả đồng bào tư sản, địa chủ nữa !

Giặc Pháp mồm nói cải cách, nhưng sự thực cứ vâng lệnh Nhật cướp thóc, cướp ruộng của nhà giàu, tăng thuế cũ, lập thuế mới, bóc lột họ và đồng bào họ một ngày một nặng nề. Càng ngày các bậc phú hào

KHON CỜ GIẢI PHÓNG

Đông-dương càng nhận rõ để quốc Pháp cũng như để quốc Nhật, chẳng qua chỉ là bọn ăn cướp, lừa bịp giết người cho nên mặc dầu giặc Pháp « cải cách chính trị », mặt trận dân tộc thống nhất chống Pháp Nhật cứ ngày một rộng rãi và bền chặt thêm. Vì chỉ có bắt tay thợ thuyền, dân cày, tiểu thương, tiểu chủ, làm cách mạng đánh đuổi Pháp Nhật, dựng lên một xứ Đông-dương dân chủ cộng hòa, thì Đông bào tư sản, địa chủ mới thật có quyền và khỏi bị cướp của.

TRƯỜNG-CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG 11
Ngày 10-10-1942

VẤN ĐÁP VỀ CHÍNH SÁCH CỦA ĐẢNG

Hỏi. — Cuộc Hội nghị Trung ương lần thứ 8 (5-1941) đã quyết định điều gì mới?

Đáp. — Hội nghị Trung ương lần thứ 8 đã nhận thấy nguy cơ của cả dân tộc dưới hai tầng xiềng xích của phát xít Nhật Pháp, nên đã nhận thấy rằng:

Nhiệm vụ của cuộc vận động cách mạng ở Đông-dương trong giai đoạn này là: trước hết phải giải phóng cho dân tộc. Cuộc cách mạng Đông-dương trong giai đoạn này phải là cách mạng dân tộc giải phóng. Muốn hoàn thành cuộc cách mạng ấy, Đảng phải vận động tất cả các tầng lớp nhân dân thành lập Mặt trận dân tộc thống nhất chống Nhật Pháp. Sống dưới ách Nhật Pháp, không những thợ thuyền, dân cày, tiểu tư sản thành thị và tư sản bản xứ bị thống khổ, mà cả địa chủ bản xứ cũng bị thống khổ. Địa chủ bản xứ vẫn còn ít nhiều khả năng cách mạng. Phải kéo họ vào Mặt trận dân tộc giải phóng. Bởi vậy, khẩu hiệu thổ địa cách mạng (tịch thu ruộng đất của địa chủ chia cho dân cày) hiện nay không thích hợp nữa. Nó có thể đẩy địa chủ xa lìa cách mạng; nó có thể chia rẽ Mặt trận dân tộc thống

nhất, cản trở việc động viên mọi lực lượng cách mạng của dân tộc Đông-dương chống bọn đế quốc phát xít.

Điều quyết nghị trên của Hội nghị Trung ương lần thứ 8 chứng rằng: đứng trước họa diệt vong hăm dọa dân tộc, Đảng ta coi quyền lợi của dân tộc cao hơn hết thảy, đã biết mềm mỏng nhân nhượng với địa chủ bản xứ, thành thực vì mục đích giải phóng dân tộc mà đấu tranh.

Hỏi. — *Cuộc Hội nghị Thường vụ Trung ương tháng 2 năm nay quyết định điều gì mới?*

Đáp. — Hội nghị Thường vụ Trung ương tháng 2 năm nay đã nhận thấy rằng: nhiệm vụ cốt yếu của giai cấp vô sản Đông-dương và của Đảng ta lúc này không những là phải vận động toàn thể dân tộc Đông-dương làm cách mạng phá tan xiềng xích của phát xít Nhật Pháp, mà còn phải làm cách mạng đánh vào dinh lũy của phát xít quốc tế, dặng ủng hộ Liên-xô kháng chiến, góp sức vào Mặt trận dân chủ quốc tế chống phát xít xâm lược.

Ở Đông-dương hiện nay phát xít Nhật là kẻ thù chính. Bọn thực dân Pháp đã rơi xuống địa vị làm đày tớ cho Nhật. Nhân dân Đông-dương bị đế quốc Nhật áp bức, bóc lột đã đành, mà tất cả Hoa kiều và một phần đông người Pháp ở Đông-dương cũng bị chúng hành hạ, bạc đãi. Các bạn Hoa kiều yêu nước và những người Pháp dân chủ ở Đông-dương là những bạn đồng minh chống Nhật của cách mạng Đông-dương. Nên Đảng ta chủ trương vận động cho cách mạng Đông-dương liên minh với các phái đảng chống phát xít, chống Nhật của người ngoại quốc ở Đông-dương dặng thành lập Mặt trận thống nhất,

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Mặt trận dân chủ chống Nhật ở Đông-dương. Mặt trận dân tộc thống nhất chống phát xít Nhật Pháp là một bộ phận của Mặt trận dân chủ chống Nhật ở Đông-dương, và Mặt trận dân chủ chống Nhật ở Đông-dương là một bộ phận của Mặt trận dân chủ quốc tế chống phát xít xâm lược.

Chủ đích của Đảng ta là động viên và lợi dụng tất cả các lực lượng chống Nhật ở Đông-dương, đặng mau đánh đuổi phát xít Nhật Pháp, dựng nên một nước Việt-nam dân chủ cộng hòa.

Tóm lại, tại Hội nghị Trung ương lần thứ 8. Đảng ta đã ấn định chính sách mới, chính sách duy nhất cứu quốc trong giai đoạn này. Tại Hội nghị Thường vụ Trung ương tháng 2 năm này. Đảng ta đã ấn định một chuyển hướng mới của chính sách cứu quốc ấy, đặng làm tròn nhiệm vụ giải phóng cho dân tộc, ủng hộ Liên-bang Xô viết.

TRƯỜNG-CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG số 2
Ngày 26.8.1943

*Tiến tới mặt trận dân chủ thống nhất
chống Nhật ở Đông-dương.*

BÓC TRẦN MƯU GIAN CỦA ĐẾ QUỐC NHẬT! THỐNG NHẤT HÀNH ĐỘNG ĐÁNH ĐỒ THÙ CHUNG!

Giặc Nhật đang thua đậm ở Thái-bình-dương.

Phát xít Ý đã ngã gục.

Trên mặt trận Nga, quân Đức Quốc xã đang
chạy dài.

Ở Đông-dương, mối xung đột giữa Nhật Pháp
càng thêm gay gắt.

Đế quốc Nhật phải tìm đường tự cứu.

Một cách tự cứu của Nhật là dùng *thủ đoạn
giả nhân giả nghĩa lừa dối các dân tộc châu Á*,
đặng vơ vét tài sản của nhân dân châu Á, đúc
súng đóng tàu, bắt thanh niên châu Á tham gia cuộc
chiến tranh cướp giật.

Chính vì thế nên chúng đã lập ra những chính
phủ bù nhìn ở các thuộc địa như chính phủ Ba-Mao
(Ba Maw) ở Diên-kiện, chính phủ Lô-ren (Laurel)
ở Phi-luật-tân, chính phủ tự trị ở Nam-dương quân

đảo, v.v... Trơ tráo nhất là chúng cho tên Ấn gian Bô-dơ (Bose) lập « chính phủ tự do tạm thời » của người Ấn ở Tân-gia-ba (Chiêu-nam). Đối với nhân dân Đông-dương, giặc Nhật cũng thi hành chính sách lừa phỉnh ấy.

Hành động của giặc Nhật không ngoài mục đích hoàn toàn vị kỷ này :

a) Truất quyền giặc Pháp để trừ hậu họa (vì chúng biết rằng nếu quân Tàu vào Đông-dương đánh chúng, thì phần đông người Pháp ở Đông-dương sẽ quay lại phản chúng).

b) Trực tiếp vơ vét tài sản của nhân dân Đông-dương cho riêng mình.

c) Lừa phỉnh nhân dân Đông-dương để chuẩn bị bắt nhân dân Đông-dương đi làm bia đỡ đạn cho chúng trong cuộc chiến tranh Đại-Á.

Tháng 9 năm ngoái, sau khi phát xít Ý tan rã, chúng liền hạ lệnh cho các phái đảng việt gian thân Nhật (Phục-quốc, Đại-việt, Phục-việt, Quốc-xã, Cao-đài, Phật-thầy, v.v...) họp « đại hội » ở Sài-gòn, thống nhất lại thành một đoàn thể thân Nhật, lấy tên chung là « Việt-nam phục quốc đồng minh hội » và quyết định sửa soạn lập « chính phủ lâm thời » đem Cường-Đề về làm vua.

Giặc Pháp biết tin, tháng 11 đã bắt mấy tên lãnh tụ thân Nhật: Đốc tờ Lai, Nguyễn-Trác, Lê-Đức, Phạm-Lợi, Hồ-nhật-Tân, Giáo Quế, v.v... Bọn việt gian còn lại hoảng sợ chạy núp dưới nước của giặc Nhật. Trần-trọng-Kim, Dương-bá-Trạc ở Bắc kỳ, Trần-văn-Ấn, Đặng-văn-Kỳ ở Nam-kỳ sau một thời gian trốn

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

trong số hiến binh Nhật, đã được giặc Nhật đưa qua Tân-gia-ba hông đem dùng về sau.

Thế là đã rõ như ban ngày. Bọn Nhật công nhiên bội phần «hiệp ước cộng đồng phòng thủ Đông-dương» đã ký với Pháp. Chúng không thể can thiệp cho bọn tay sai của chúng bị Pháp bắt được tha. Sự xung đột giữa Nhật Pháp ngày thêm sâu sắc. Nên Nhật sửa soạn truat quyền Pháp ngày một gấp. Hiện chúng đã cho Cường-Đề và bọn Vũ-đình-Dy, Nguyễn-văn-Ba lập chính phủ bù nhìn thân Nhật ở Đông-kinh. Bọn này sắp được Nhật đưa về Tân-gia-ba (Chiêu-nam) họp với bọn Kim, Trạc, Ân, Ký chờ dịp về nước đóng vai trò «chính phủ bù nhìn tay sai của Nhật».

Đồng thời, trong nước chúng bí mật trao khí giới cho bọn Phục-quốc. Tại một đồn điền của Nhật ở Rạch-giá bọn võ quan Nhật đang huấn luyện quân sự cho bọn thân Nhật. Chúng công nhiên cùng bọn này sửa soạn một cuộc bạo động đánh đổ chính quyền của Pháp và bọn việt gian thân Pháp. Hiện Nhật đã mộ được 500 lính ta ở Nam-kỳ và mượn có mộ phu để tuyển lính ở Trung, Bắc-kỳ.

Khi nào sửa soạn sẵn sàng đầy đủ, Nhật sẽ hạ lệnh cho bọn việt gian cầm khí giới nổi dậy đánh Pháp. Nhật sẽ nhân dịp đứng ra can khéo. Chúng sẽ cho bọn việt gian thân Nhật dễ bảo, trung thành và ngoan ngoãn hơn lên thay.

Ta đã thừa rõ thủ đoạn của giặc Nhật. Chúng dùng bọn việt gian làm lợi khí quấy rối Pháp, đặt có có làm cuộc «đảo chính» bắt bọn Pháp và việt gian thân Pháp giam lại. Kể nào cưỡng lệnh

hoặc nguy hiểm cho chúng, sẽ bị chúng bắn giết. Những phần tử chống phát xít, chống Nhật, từ đảng viên cách mạng Đông-dương đến Hoa kiều yêu nước và Pháp Đờ-gôn, đều bị đàn áp dã man. Ở Đông-dương một cuộc thăm sát đang đón chờ các chiến sĩ chống phát xít.

∴

Nếu cuộc đảo chính của Nhật thành và một chính phủ việt gian thân Nhật lên cầm quyền thì đồng bào ta còn bị cơ cực gấp trăm bảy giờ nữa. Thật thế, giặc Nhật và bọn việt gian thân Nhật định mang lại cho đồng bào ta những gì? Theo « kế hoạch cải tổ Đông-dương » của bọn thân Nhật thì chính phủ lâm thời Việt-nam thân Nhật sẽ « *phát thi hành mọi phương pháp cần thiết để làm-cho nước (Việt-nam) tham gia triệt để và hiệu nghiệm vào cuộc chiến tranh (Đại-Á)* ».

Về kinh tế, nhiệm vụ cần kíp của chính phủ việt gian thân Nhật là phải: « *phát triển sự sinh sản ra tất cả cái gì cần thiết cho quân đội (Nhật). Tất cả những nguồn lợi, trừ phần tiêu thụ ít nhất của nhân dân, còn phải để cho quân đội (Nhật) dùng* ».

Nói trắng ra nghĩa là đồng bào ta sẽ bị cướp sạch tài sản, thóc gạo, bông dẫu, v.v... Giặc Nhật và bọn việt gian thân Nhật sẽ chỉ cho ta tiêu thụ ít nhất « còn phải nộp cho chúng hết để chúng tiếp tục chiến tranh Đại-Á ».

Về quân sự, thanh niên ta sẽ phải ra lính hết đặng « giúp quân đội Nhật chiến đấu cho rền độc lập của các dân tộc châu Á » nghĩa là đi chết thay cho

Nhật đề cướp thêm các nước châu Á, giữ vững quyền lợi và địa vị cho đế quốc Lùn!

Về chính trị, chính phủ việt gian thân Nhật sẽ thẳng tay đàn áp cách mạng, tằm phong trào độc lập dân chủ trong máu. «*Kế hoạch cải tổ Đông-dương*» của bọn «*Phục-quốc*» đã nói: «*Sự giữ gìn trật tự đối với chính phủ (Phục-quốc) phải là một nhiệm vụ cần kíp và một sự luôn luôn mãi mãi*».

Dân ta sẽ không được một quyền tự do dân chủ nào. Chế độ chính trị theo bọn Phục-quốc sẽ là một chế độ «*Quân dân công chủ*» và hiến pháp hoàn toàn độc tài dựa theo hiến pháp Nhật hiện nay. «*Quân*» đây nghĩa là «*Kỳ ngoại hầu*» Cường-Đề, mà «*Dân*» đây chỉ là một nhóm việt gian phản quốc hại đời!

Các dân tộc thiểu số ở Đông-dương như Miên Lào sẽ bị đặt dưới quyền chính phủ việt gian Cường-Đề. «*Kế hoạch cải tổ Đông-dương*» đã nói:

«Vị thủ lĩnh nước Việt-nam, bởi sự quan trọng của dân số và quyền lợi mà người thay mặt sẽ kiêm chức thủ lĩnh Liên bang (Đông-dương). Vua Miên, vua Lào sẽ là phó thủ lĩnh».

Chính phủ bù nhìn của bọn thân Nhật sẽ do một «*hội đồng chính phủ gồm những cố vấn kỹ thuật chọn trong số người Đông-dương và người các nước bạn*» nghĩa là trong đó có mấy tên cáo già phát xít Nhật, giám thị, ra lệnh, cầm đầu. Tóm lại chính phủ việt gian thân Nhật sẽ rập một kiểu với chính phủ bán gian Uông-tinh-Vệ ở Nam-kinh, không chút tự do độc lập.

Tất cả những chứng cứ trên đây bảo ta gì? Bảo ta rằng: giặc Nhật và bọn việt gian thân Nhật hết sức

thâm độc đang sửa soạn đây đồng bào ta xuống hố. Nếu mưu mô của chúng thành sự thật thì đồng bào ta chỉ được chết chóc, tù đầy, đói rét, ngu muội. Những bạn Hoa kiều kháng Nhật cũng như người Pháp chống phát xít, chống Trục khổ nhục không kém.

Nguy cơ rất lớn!

Thảm họa đang chờ chúng ta kia!

Những người cộng sản Đông-dương chúng tôi lớn tiếng kêu gọi đồng bào mau tỉnh dậy. Đừng chia rẽ nữa! Chia rẽ là chết! Phải đề Tờ quốc lên trên hết, dân tộc trên hết! Hãy đoàn kết lại chung quanh khẩu hiệu: *dân tộc độc lập!*

Chúng tôi lại kêu gọi những phần tử làm theo bọn việt gian phản quốc hãy kịp tỉnh ngộ.

Chiến tranh Đại-Á của Nhật chỉ là một trận cướp giết của giặc Nhật mà chương trình của bọn việt gian thân Nhật Phục-quốc chỉ là một phương pháp giúp Nhật cướp bóc giết hại đồng bào.

Còn đối với những phần tử Hoa kiều yêu nước và Pháp dân chủ đang nuốt giận dưới ách phát xít Nhật Pháp, chúng tôi thành thực đề nghị liên minh, đề kịp chống lại kẻ thù chung.

Hiện nay ở Đông-dương họa Nhật-bản chung cho tất cả những người có xu hướng tự do, tiến bộ không phân biệt chủng tộc tôn giáo giai cấp. Ai là người ngoại quốc sống trên đất Đông-dương muốn thoát khỏi bàn tay đấm máu của giặc Nhật, hãy kịp cùng nhân dân Đông-dương xếp thành Mặt trận dân chủ chống Nhật ở Đông-dương lấy khẩu hiệu:

**BÌNH ĐẲNG TƯƠNG TRỢ
VIỆT NAM ĐỘC LẬP**

làm chốt. Phải sẵn sàng hành động. Nếu Nhật thực hiện cuộc đảo chính ở một bộ phận nào trên bán đảo chữ S này thì khi ấy có thể, lính Pháp quay súng bắn lại Nhật và bọn Pháp gian thân Nhật, quân Tàu kéo vào Đông-dương đánh Nhật, nhân dân Đông-dương nổi dậy giành quyền độc lập tự do. Cả ba lực lượng: Pháp Đờ Gôn, Hoa quân nhập Việt và cách mạng Đông-dương có thể thống nhất lại thành một mặt trận chống phát xít rộng rãi chĩa mũi nhọn vào phát xít Nhật và các hạng tay sai của chúng: Phát xít Pháp, Việt gian và Hán gian, v.v...

Chỉ có Mặt trận ấy mới phá được chính sách tàn bạo nguy hiểm của Nhật.

Chỉ có Mặt trận ấy mới bảo đảm được «độc lập, tự do, cơm áo» cho nhân dân Đông-dương.

Chỉ có Mặt trận ấy những phần tử tự do tiến bộ Pháp và Hoa kiều mới khỏi phải làm trâu ngựa cho giặc Lùn.

Đánh đổ phát xít Nhật Pháp!

Tiêu trừ Việt gian phản quốc hại nòi!

Mặt trận dân chủ thống nhất chống Nhật ở Đông-dương muôn năm!

Cách mạng Đông-dương thành công muôn năm!

C. G. P.

CỜ GIẢI PHÓNG số 3

Ngày 15-2-44

CHỦ TRƯỞNG LIÊN MINH VỚI PHÁP ĐỜ GÔN

Hỏi. — *Pháp Đờ Gôn là thế nào ?*

Đáp. — Là những người Pháp không những chống Trục (Đức, Nhật) mà còn chống cả bọn phát xít Pháp, bọn Pháp gian phản quốc, tay sai của Trục nữa. Những người Pháp này hiện nay tán thành chủ trương của tướng Pháp tên là Đờ Gôn (De Gaulle) đang làm chủ tịch Ủy ban giải phóng nước Pháp ở An-giê (Alger) thuộc Bắc-Phi.

Hỏi. — *Tại sao lúc này Đảng ta lại chủ trương liên minh với Pháp Đờ Gôn đánh Nhật?*

Đáp. — Vì hiện nay Đông-dương đã thành thuộc địa của Nhật. Phe Pháp Đờ Gôn cũng bị bóc lột, áp bức. (Nhiều người Pháp ở Đông-dương đã bị tịch thu tài sản, xử nhục, tù tội). Bọn Pháp cai trị Đông-dương hiện nay là bọn Pháp phát xít, là Pháp gian tay sai của đế quốc Nhật. Chúng vâng lệnh Nhật đàn áp cướp bóc đồng bào ta và áp bức bóc lột cả những người Pháp Đờ Gôn nữa. Trong hoàn cảnh

hiện tại, ta đối với Pháp Đờ Gôn cùng có chung một kẻ thù là đế quốc Nhật và phát xít Pháp. Lúc này những người Pháp Đờ Gôn chưa tỏ rõ lực lượng tranh đấu chống phát xít của họ. Nhưng họ vẫn sẵn có lực lượng ấy và ta tin rằng nếu quân Anh, Mỹ, Tàu vào Đông-dương đánh Nhật hay đế quốc Nhật làm đảo chính truất hẳn quyền của Pháp đi cho bọn việt gian lên thay, khiến cho quyền lợi của họ bị uy hiếp dữ dội, thì nhất định họ sẽ đánh lại Nhật. Bởi thế lúc này Đảng ta chủ trương liên minh với Pháp Đờ Gôn đánh phát xít Nhật và bọn phát xít Pháp, Việt gian, Hán gian tay sai của Nhật.

Hỏi. — Cuộc liên minh giữa cách mạng Đông-dương với Pháp Đờ Gôn phải đặt trên những điều kiện gì?

Đáp. — Trên hai điều kiện chính dưới đây:

1) Những người Pháp Đờ Gôn và các đảng phái cách mạng Đông-dương phải liên hiệp hành động chống kẻ thù chung là phát xít Nhật Pháp.

2) Những người Pháp Đờ Gôn phải thừa nhận quyền tự do, độc lập của các dân tộc Đông-dương.

Nếu phe Pháp Đờ Gôn không tán thành hai điều kiện ấy thì cuộc liên minh với họ không thể có được.

Hỏi. — Liên minh với cách mạng Đông-dương, phe Pháp Đờ Gôn được lợi những gì? Trái lại không liên minh với cách mạng Đông-dương họ sẽ thiệt gì?

Đáp. — Nếu những người Pháp Đờ Gôn giác ngộ quyền lợi làm người, quyền lợi chính đáng

NGỌN CỜ GIẢI PHÒNG

của họ, nếu họ trung thành với những truyền thống anh dũng của dân tộc Pháp và muốn rửa nhục cho nước Pháp thì họ cùng ta chiến đấu chống kẻ thù chung. Sau khi cách mạng Đông-dương thành công, chính phủ cách mạng của nhân dân Đông-dương sẽ thừa nhận cho họ hai điều sau này:

- 1) Sinh mệnh tài sản được bảo đảm;
- 2) Được tự do lưu trú và sinh hoạt ở Đông-dương.

Nhưng nếu họ cam tâm làm nô lệ cho đế quốc Nhật, đồng thời thỏa hiệp với phát xít Pháp tay sai của Nhật, đặt đàn áp cách mạng Đông-dương giữ vững hậu phương cho Nhật, bóc lột tài sản của dân Đông - dương cung cấp cho Nhật để cầu được yên phận tôi đòi, thì tình thế Đông-dương nhất định sẽ đẩy họ đến chỗ chết chệt giữa hai gọng kìm hết sức nguy hiểm: một bên bị phát xít Nhật Pháp đàn áp bóc lột, một bên bị cách mạng Đông-dương xua đuổi.

TRƯỜNG-CHINH

CỜ GIẢI PHÒNG số 3

Ngày 15-2-1944

TRÚT HẾT TÀI SẢN CHO CHIẾN TRANH ĐẠI-Á?

Bọn việt gian thân Nhật «Phục-quốc», «Đại-việt» lên cầm quyền thì nhất định dân ta đến tro bụi. Giặc Nhật sẽ dùng chúng làm tay sai để cướp hết của cải dân ta đặng cung cấp cho chiến tranh Đại-Á.

Thì đây «Chương trình thành lập chính phủ lâm thời» việt gian thân Nhật có nói :

«Bởi những nguồn lợi về nông nghiệp đầy dẫy của nó, xứ Đông-dương thật là một kho tiếp tế quan trọng và sẵn sàng cho quân đội Nhật.

«Bởi một nền kinh tế chỉ huy đúng mực, chính phủ (việt gian thân Nhật — C.G.P.) sẽ tăng gia sự sinh sản ra tất cả cái gì cần thiết cho sự nhu cầu của quân đội (Nhật — C.G.P.). Tất cả những nguồn lợi, trừ phần tiêu thụ ít nhất của dân chúng, còn phải dành cho nhà binh (Nhật — C.G.P.) dùng...»

Nếu cần thì ngoài sự cung cấp kinh tế ấy lại cung cấp về tài chính nữa.»

Đó, đồng bào đã nhận thấy chủ trương của bọn « Phục-quốc », « Đại-việt » nguy hại cho dân ta như thế nào chưa ?

Giặc Nhật hết sức thâm độc. Chúng thấy Đông-dương là một miếng mồi béo bở. Chúng không muốn để cho giặc Pháp cai trị Đông-dương vì chúng biết rằng giặc Pháp bóc lột của dân ta chỉ chịu nộp lại cho chúng một phần, còn một phần bỏ túi. Cho nên chúng muốn truất quyền bọn Pháp đi; cho bọn việt gian thân Nhật lên thay đặng độc chiếm mọi nguồn lợi của Đông-dương. Chúng định dùng chính phủ việt gian thân Nhật thì giỡ dân ta, để dân ta làm mà nộp người, nộp của cho chúng.

Rồi đây, nếu chính phủ việt gian thành lập thì dân ta nghèo cũng chết, giàu lại càng chết! Nếu những bạn nghèo phải đi phu, đi lính, đem xương máu ra nộp cho Nhật gấp trăm gấp nghìn bây giờ nữa, thì những bạn nhà giàu sẽ phải đem hết tài sản, trừ phần tiêu thụ ít nhất, cung cấp cho nhà binh Nhật dùng. Các bạn phú hào địa chủ lại phải dốc hết của ra để cho chính phủ bù nhìn thân Nhật có đủ tiền đem dâng cho chủ.

Các bạn có muốn thế không?... Các bạn tỏ vẻ nghi ngại đối với chủ trương của bọn việt gian thân Nhật thì bọn việt gian này đã rót mật vào tai các bạn. Chúng bảo: Thì đồng bào ta cứ hy sinh cho Nhật, miễn sao cho cuộc chiến tranh Đại-Á của Nhật được toàn thắng thì nước ta sẽ được độc lập, tự do.

Xảo quyết thay giọng lưỡi ấy! Có đời thừa nào hy sinh cho bọn để quốc đang cướp nước mình lại

được độc lập, tự do bao giờ? — Giá bọn việt gian thân Nhật nói trắng ngay rằng: đồng bào hãy chịu khó hy sinh tính mệnh, tài sản để cho một nhóm việt gian thân Nhật được mũ cao, áo dài thì đúng hơn!

Bọn việt gian thân Nhật còn mê hoặc đồng bào nữa. Chúng nói: mục đích chiến tranh Đại-Á là đuổi Anh — Mỹ ra khỏi châu Á để hoàn toàn giải phóng cho giống da vàng.

Gian dối thay luận điệu ấy! Nhưng bọn việt gian thân Nhật không thể lừa phỉnh đồng bào ta mãi. Dân ta đã biết rằng: làm chiến tranh Đại-Á, đế quốc Nhật chỉ có mục đích cướp thêm thuộc địa, nuốt hết các nước lớn nhỏ châu Á dùng châu Á làm thị trường tiêu thụ hàng hóa cho Nhật, moi móc hết tài nguyên châu Á cho bọn tư bản Nhật và bắt nhân dân châu Á làm thị trường đầu súng cho Nhật mà thôi!

Hy sinh cho chiến tranh Đại-Á là hy sinh cho chính sách cướp giết của quân đế quốc Phù-tang. Đem tài sản cung cấp cho chiến tranh Đại-Á là mình tự đục thêm xiềng xích cho mình.

Và sự thực hàng ngày đã cải chính những câu lừa phỉnh của bọn việt gian thân Nhật: cướp nhà, cướp đất, thu thóc, phá mầu, hiếp dâm, đánh giết, bắt bớ..., tất cả cái chính sách «lập khu thịnh vượng chung» mà đồng bào ta đã được ném thử là thế đó!

Vậy mặt nạ của đế quốc Nhật đã nứt⁴ và sắp rơi vỡ. Mưu gian của bọn việt gian thân Nhật sắp thò ra. Con chó sói đội lốt con cừu trước sau

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

cũng vẫn hoàn chớ sôi. Các nhà giàu muốn giữ lấy tài sản, các bạn nghèo muốn có cơm ăn áo mặc hãy đoàn kết chặt chẽ, cùng dắt tay nhau, mạnh dạn bước vào con đường cách mạng giải phóng :

Phản đối chiến tranh Đại-Á của đế quốc Nhật !

Phản đối chủ trương hại nước của lũ Việt gian !

TRƯỜNG-CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG số 4

Ngày 18-4-1944

VẤN CHÍNH SÁCH LIÊN MINH VỚI PHÁP ĐỜ GÔN

Hỏi.— Ở Đông-dương có mấy hạng người Pháp chống phát xít, chống Trục ?

Đáp.— Có nhiều hạng, nhưng có thể hợp lại thành hai phái chính dưới đây :

1) Những người Pháp có khuynh hướng mác-xít gồm có những đảng viên cộng sản và xã hội Pháp (chân chính xã hội). Phái này đại biểu cho lao động Pháp.

2) Những người Pháp Đờ Gôn, trong đó có những phần tử dân chủ tự do và cấp tiến, đại biểu cho các tầng lớp tiểu tư sản hay tư sản Pháp yêu nước và vẫn trung thành với lý tưởng tự do của nước Pháp dân chủ.

Hỏi.— Sao ta không nối liền mình với tất cả hai phái trên đây, lại chỉ nói liên minh với Pháp Đờ Gôn thôi ?

Đáp.— Đối với người Pháp cộng sản và chân chính xã hội (nghĩa là không kể bọn « xã hội

phát xít » đã phản chủ nghĩa xã hội và đã chạy qua hàng ngũ phát xít), thì việc liên minh giữa Đảng ta và họ là sự dĩ nhiên, không cần phải tuyên bố hay bàn luận nữa. Nhưng đối với phái Pháp Đờ Gôn có ít nhiều xu hướng đế quốc, thì việc liên minh với họ là một chuyện mới, chỉ có thể đặt ra trong những điều kiện lịch sử nhất định (ví dụ trong tình thế Pháp và Đông-dương hiện thời).

Cố nhiên Đảng ta không chủ trương liên minh riêng với Pháp Đờ Gôn mà liên minh cả với các hạng người Pháp chống phát xít có xu hướng tự do và độc lập, có xu hướng cách mạng, đang thành lập Mặt trận thống nhất chống phát xít của chung người Đông-dương, người Pháp và người Hoa kiều ở đây, nhằm kẻ thù chính là phát xít Nhật và các hạng tay sai của chúng mà đánh. Bản hiệu triệu của Đảng gửi cho binh lính Pháp và các hạng người Pháp ái quốc, dân chủ ra ngày 10-10-1942, đã chỉ rõ chủ trương của Đảng về việc vận động thành lập Mặt trận ấy.

Hỏi.— *Bọn Pháp Đờ Gôn chỉ liên minh nói ta ngoài miệng, nhưng thực ra họ chỉ muốn lợi dụng lực lượng cách mạng Đông-dương để đánh đuổi Nhật khiến cho họ lại đề đầu cưỡi cổ ta thì sao?*

Đáp.— Điều e ngại ấy rất có lý, vì như trên đã nói, những phần tử Pháp Đờ Gôn thực ra vẫn có ít nhiều tính chất đế quốc. Nhưng e ngại là một việc mà chủ trương liên minh lại là một việc khác. Chính vì e ngại như thế nên Đảng ta đặt hai điều kiện liên minh với Pháp Đờ Gôn như đã nói trong số báo trước. Chúng ta công nhiên nói cho phái Đờ-Gôn biết rằng:

« Một dân tộc đi áp bức dân tộc khác thì chính mình không thể có tự do ». Huống chi một dân tộc như dân Pháp hiện nay đã mất nước, đang bị người áp bức mà những đứa con rơi của nó bên này còn muốn áp bức lại dân tộc khác thì thật là hèn nhát, lố bịch. Ta chỉ liên minh với những người Pháp nào thừa nhận quyền dân tộc độc lập của ta mà thôi.

Ta lại nói cho những người Pháp Đờ Gôn biết rằng: ta không nhận những kẻ chỉ chống phát xít, chống Nhật ngoài miệng, kỳ thực vẫn làm tay sai đắc lực cho phát xít Nhật (ví dụ vợ vét tài sản của ta cung cấp cho chiến tranh Đại-Á, đàn áp cuộc vận động cách mạng của ta để giữ vững hậu phương cho Nhật, v.v...). Ta chỉ công nhận phái Đờ Gôn ở việc làm, nghĩa là nếu họ hành động thực sự chống đế quốc Nhật và chống luôn cả hệ lũ tay sai của Nhật như Pháp gian, Hán gian, Việt gian, v.v... nếu họ dám tỏ chức tranh đấu phá tan âm mưu « đảo chính » của Nhật ở Đông-dương, làm thất bại kế hoạch ăn cướp của chiến tranh Đại-Á, cùng ta vạch rõ mưu gian của Nhật và lúc cần, cùng ta bắn nhau với bọn phát xít quân phiệt ngoài mặt trận. Nếu những người Pháp Đờ Gôn không hành động thống nhất với ta như thế thì họ lấy gì chứng tỏ rằng họ chống phát xít, chống Nhật mà ta liên minh với họ?

Hỏi. — Nếu vậy cuộc liên minh giữa cách mạng Đông-dương và Pháp Đờ Gôn chỉ khó thực hiện làm sao?

Đáp. — Khó hay không một phần do ta có biết cách vận động hay không, một phần do tình hình Đông-dương và thế giới giúp sức nữa. Vậy mà hiện

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

nay, Đức đang bại, phong trào cách mạng Pháp sôi nổi. Nhật phải rút vào thế thủ, quân Đồng minh sẽ vào Đông-dương đánh Nhật. Nhưng người Pháp ở Đông-dương sẽ được tình hình khuyến khích. Thái độ của họ sẽ ngày một cứng cỏi thêm. Có hai trường hợp buộc họ phải công khai tranh đấu chống Nhật. *Một là* quân Đồng minh vào Đông-dương đánh Nhật, *hai là* để quốc Nhật và bọn việt gian thân Nhật thực hành đảo chính ở Đông-dương. Khi ấy họ có thể bỗng nhiên cùng ta đánh lại Nhật, cũng như 7 sư đoàn quân Ý gồm cả võ quan và binh lính đã nổi loạn bắn nhau với quân Đức, kề vai sát cánh với quân cách mạng Nam-tư.

Nếu những người Pháp Đờ Gôn không dám cùng ta đánh Nhật như thế thì mặc họ. Ta cứ bắt tay chặt chẽ những người Pháp cộng sản hay chân chính xã hội đảng quét sạch bọn phát xít quân phiệt Nhật Pháp và tay sai của chúng ra khỏi Đông-dương, đồng thời tiếp tục tranh đấu kỳ cho Đông-dương hoàn toàn độc lập.

TRƯỜNG-CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG SỐ 4
Ngày 13-4-1944

ĐÍNH CHÍNH MỘT SỰ HIỀU LẦM

Báo «Tiền phong», cơ quan của «Việt-nam vận động hướng ứng kháng địch hậu viện hội» ở Côn-minh (Vân-nam) nhân tán thành việc Quốc tế cộng sản giải tán, có nói:

«... Chúng tôi hy vọng Đảng cộng sản Đông-dương, thuận theo trào lưu, lấy việc giải phóng dân tộc làm trọng, làm cần hơn hết, bỏ chính sách hoạt động cũ mà bắt tay với các đảng phái cách mạng chân chính để cùng nhau tranh lấy độc lập cho quốc gia...» (Tiền phong số 5).

Những giọng trên đây chứng tỏ các bạn «Tiền phong» còn hiểu lầm Đảng cộng sản Đông-dương nhiều lắm! Các bạn ấy hẳn cũng biết rằng: trải 15 năm tranh đấu, không một lúc nào Đảng cộng sản Đông-dương không hăng hái hy sinh để mưu giải phóng cho quốc gia dân tộc.

Từ khi thành lập (1930), đến năm 1933, 1934, giữa cơn khủng bố dữ dội, Đảng cộng sản Đông-dương vẫn vững vàng lãnh đạo nhân dân tranh đấu.

Trái lại các chính đảng khác nối gót nhau lùi bước hay tan rã.

Từ năm 1936 đến 1939, Đảng vận động lập Mặt trận dân chủ Đông-dương, cương quyết lãnh đạo nhân dân tranh đấu chống bọn phản động thuộc địa, đòi quyền lợi cho đồng bào. Năm 1939, chiến tranh bùng nổ. Đảng hô hào lập Mặt trận dân tộc thống nhất phản đế, đoàn kết hết thảy nhân dân đánh đuổi đế quốc Pháp.

Năm 1941, cuộc Hội nghị Trung ương lần thứ 8 của Đảng đã quyết định chính sách cứu quốc rõ ràng: đặt quyền lợi dân tộc lên trên hết, nhận cuộc cách mạng Đông-dương hiện thời là cách mạng dân tộc giải phóng, gác hẳn khẩu hiệu « tịch thu ruộng đất của địa chủ chia cho dân cày » (khẩu hiệu cách mạng thổ địa), chủ trương đoàn kết toàn thể đồng bào, từ địa chủ, tư bản cho tới dân cày, vô sản, sẵn sàng bắt tay hết thảy các đoàn thể cách mạng đang lập Mặt trận dân tộc thống nhất chống Nhật — Pháp thật rộng rãi, vì quốc gia dân tộc mà tranh lấy cơm áo, độc lập, tự do. Đảng đã tình nguyện đi đầu trong công cuộc vận động cứu quốc và luôn luôn phấn đấu hy sinh đến cùng cho Tổ quốc. Hàng ngàn chiến sĩ cộng sản Đông-dương bỏ mình trong những cuộc khởi nghĩa Bắc-sơn, Nam-kỳ hoặc đang bị giam cầm trong các nhà lao Đông-dương đã chứng thực một cách quá hùng hồn lời nói đó.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Các bạn «Tiền phong» khuyên chúng tôi «lấy việc giải phóng dân tộc làm trọng», thì từ khi mới ra đời, đã hơn 10 năm nay, chúng tôi không lúc nào ngừng hoạt động mưu giải phóng dân tộc.

Các bạn ấy khuyên chúng tôi «bắt tay với các đảng phái cách mạng chân chính», thì từ mấy năm nay chúng tôi luôn luôn tha thiết kêu gọi các đoàn thể yêu nước cùng chúng tôi liên kết đánh đuổi kẻ thù chung.

Nhưng trong khi hết sức thành thực bắt tay các chính đảng cách mạng chân chính, chúng tôi không quên vạch mặt chỉ trán những bọn giả danh cách mạng, những bọn việt gian bán nước hại nòi.

Tình thế mỗi ngày thêm gấp rút, các đoàn thể cách mạng Việt-nam không có quyền biệt phái, phải kịp hiểu nhau và tin nhau.

Mong rằng sau khi nhìn nhận một cách vô tư những thành tích tranh đấu và công cuộc vận động hiện giờ của Đảng cộng sản Đông-dương, các bạn «Tiền phong» sẽ hiểu rõ Đảng cộng sản Đông-dương hơn nữa.

MỘT ĐẢNG VIÊN CỘNG SẢN ĐÔNG-DƯƠNG
CỜ GIẢI PHÓNG số 5

Ngày 14-6-44

PHẢI TIÊN GẤP

Hiện nay ách Nhật Pháp đối với dân ta đã quá nặng nề. Hai lũ giặc lùn, quỷ trắng thi nhau hà hiếp bóc lột dân ta theo lối « mạnh ai nấy được ». Một lũ nhặng xanh, ý thế giặc, tàn hại đồng bào quá tệ.

Tuy nhiên, hai chính quyền Nhật Pháp lại xung đột nhau. Sự xung đột ấy ngày thêm gay gắt. Trục càng bại, Nhật càng suy. Bọn Pháp ở Đông-dương — trong đó có Pháp Đờ Gòn — dần dần ngóc đầu dậy. Chúng đã ngang nhiên đàn áp bọn lãnh tụ việt gian thân Nhật mà Nhật phải gánh mặt làm thình. Lực lượng so sánh giữa Nhật và Pháp ở Đông-dương dần dần tới chỗ quân bình. Chính vì thế nên Nhật do dự không dám thi hành ngay cuộc đảo chính đặng truất hẳn quyền Pháp.

Trên thế giới, cuộc chiến đấu vĩ đại của phe dân chủ, có Liên-xô đi đầu, đang đẩy bọn phát xít xâm lược đến chỗ chết. Phát xít Nhật Pháp, kẻ tử thù của nhân dân Đông-dương, không thể đứng vững. Liên-xô đang tiến tới chỗ toàn thắng. Thành trì cách mạng thế giới được củng cố và mở rộng

Ăn nhịp với cuộc tiến quân của Đồng minh, một cao trào cách mạng đang lan tràn trên đại lục. Sát Đông-dương, Tàu, Anh, Mỹ đánh Nhật không ngớt. Và quân Tàu tập trung tại biên giới Bắc-kỳ để sẵn sàng thừa dịp đột nhập Đông-dương đánh Nhật.

Tóm lại, bên trong dân ta cực khổ. Cả Đông-dương như một cánh đồng cỏ khô, tàn lửa cách mạng động rơi vào đâu cũng có thể bốc cháy. Hai quân thù Pháp Nhật cầm cự, giữ miếng nhau, hơn nữa lại tiêu hao lực lượng của nhau làm cho quyền thống trị ở Đông-dương yếu dần. Bên ngoài đã cách mạng đã sẵn. Dân ta có nhiều bạn Đồng minh cùng chiến đấu và bất thần có thể cùng chúng ta chống phát xít xâm lược trên đất Đông-dương. Và một khi mặt trận ấy thành lập ở Đông-dương thì hàng ngũ bọn áp bức chúng ta sẽ trở nên rời rạc: Nhật Pháp sẽ bắn nhau; bọn việt gian thân Nhật và thân Pháp sẽ hoang mang, giao động đến cực điểm.

Các chiến sĩ cách mạng Đông-dương! Các giới đồng bào yêu nước! Thời cuộc trong ngoài hết sức có lợi cho ta. Dịp tốt ngàn năm có một đang lại. Hãy tiến gấp! Hãy kịp sửa soạn khởi nghĩa lúc cơ hội đã ra. Các đồng chí hãy kiên nhẫn và mạnh dạn thuyết phục đồng bào. Hãy thi nhau phát triển tổ chức; thi nhau đẩy mạnh phong trào tranh đấu quần chúng. Vận mệnh các dân tộc Đông-dương đã đặt trong tay chúng ta. Phải hy sinh phấn đấu. Phải kiên quyết, tích cực. Bỏ lỡ cơ hội là một tội

NGON CỜ GIẢI PHÓNG

lớn. Phải sẵn sàng đón lấy cơ hội và chuẩn bị đủ điều kiện tóm lấy nó.

Những kêu than hờn oán của đồng bào ta hiện nay không đủ làm cho chúng ta bầm gan, sôi máu sao?

Gương chiến đấu bền bỉ của dân tộc ta không đủ thúc giục ta dũng cảm tiến lên sao?

Những thắng lợi vẻ vang của Hồng quân Liên-xô và của cả Mặt trận chống phát xít xâm lược không đủ làm cho chúng ta phấn khởi sao?

Tiến lên các chiến sĩ!

Tiến lên sửa soạn cầm súng, tốt gươm, giải phóng cho dân tộc khỏi ách nhục nhơ của phát xít Nhật, Pháp! Tiến lên dự một phần vinh dự vào công cuộc tiêu trừ phát xít, dựng lại hòa bình hạnh phúc cho loài người!

C. G. P.

CỜ GIẢI PHÓNG số 3

Ngày 28-7-44.

TRỞ LẠI CHÍNH SÁCH LIÊN MINH VỚI PHÁP ĐỜ GÔN

Cuộc liên minh giữa các dân tộc Đông-dương với người ngoại quốc chống phát xít—kể cả phái Đờ Gôn—trên bán đảo chữ S này phải đặt trên hai điều kiện như chúng tôi đã nói :

1) Hành động thống nhất chống phát xít Nhật Pháp.

2) Đông-dương hoàn toàn độc lập.

Nếu phái Đờ Gôn không chịu theo hai điều kiện ấy thì cuộc liên minh với họ sẽ không thành vấn đề. Khẩu hiệu liên minh với Pháp Đờ Gôn còn là một khẩu hiệu đang vận động, chưa phải là một khẩu hiệu *đã thực hiện*.

Người cách mạng Đông-dương không được đưa vấn đề liên minh với Pháp Đờ Gôn ra một cách nhẹ nhàng, trống rỗng như trong báo « Giải phóng » số 7, cơ quan của Việt-minh Nam-kỳ, in ngày 15-1-44. Người cách mạng Đông-dương cũng không được coi phái Đờ Gôn như bạn đồng minh của dân ta rồi, và

không được tin một cách ngây thơ rằng họ đã trút bỏ lòng tham muốn đế quốc đối với Đông-dương.

Thật thế, khi nước Pháp mất cho Đức và Đờ Gôn chạy sang Anh, thì phái Đờ Gôn trình trọng tuyên bố: quyền thống trị của đế quốc Pháp đối với thuộc địa đã mất. Nhưng khi phe Đông minh đã chiếm được Bắc-Phi và phái Đờ Gôn đã lập « Ủy ban giải phóng An-giê » thì phái này lại tuyên bố khôi phục địa vị cũ của đế quốc Pháp trên thế giới. Rồi ngày 5-9-43, trong một cuộc nói chuyện với các nhà báo, viên đại biểu chi nhánh « Ủy ban giải phóng nước Pháp » ở Tâu thốt ra miệng vẫn coi Đông-dương là thuộc địa Pháp. Ngày 5-12-43 « Liên đoàn dân tộc giải phóng nước Pháp » lại tuyên bố sau chiến tranh sẽ « cho Đông-dương được tự trị về thương mại và tài chính », v.v...

Thật rõ như ban ngày: phái Đờ Gôn vẫn ôm khư khư chủ nghĩa đế quốc.

Đáng khinh bỉ thật!

Nước họ đã mất, họ chưa đánh lấy lại được mà họ còn chực đi chiếm mãi nước người. Ách của Đức đè trên cổ họ, chính họ chưa bỏ được lại còn lăm le áp bức mãi dân tộc khác. Kẻ nô lệ muốn bắt người làm nô lệ cho mình thì cùn đời chỉ xứng đáng làm nô lệ. Phái Đờ Gôn hãy kịp tỉnh ngộ mà nhận rõ điều đó.

Phải nhớ rằng: vận mệnh Đông-dương sẽ do nhân dân Đông-dương định lấy. Nhân dân Đông-dương không những phải phá tan chính quyền như nước của Nhật Pháp, mà còn nhất quyết đập đổ bất cứ một chính quyền đế quốc nào khác thành lập trên

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

đất Đông-dương. Quyền tự do độc lập của nhân dân Đông-dương hết sức thiêng liêng. Nhân dân Đông-dương đã đổ biết bao nhiêu máu để giành lấy nó, thì nhất định sẽ đổ đến giọt máu cuối cùng để giành lấy nó cho kỳ được.

Đứng giữa hai thế lực: một bên phát xít Nhật Pháp, một bên cách mạng Đông-dương, phái Đờ Gôn ở Đông-dương hãy mau định rõ thái độ: hoặc làm đũa tợ cho phát xít Nhật Pháp, áp bức bóc lột nhân dân Đông-dương, hoặc liên minh với cách mạng Đông-dương trừ ách phát xít Nhật Pháp.

: Lịch sử sẽ không tha thứ cho họ nếu họ mập mờ, do dự mãi. Dưới ngọn cờ chỉ đạo của Đảng cộng sản Đông-dương, nhất định nhân dân Đông-dương sẽ không để cho họ lợi dụng và phỉnh phờ.

TRƯỜNG-CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG số 6
Ngày 28-7-44

CÁI NHỌT BỌC SẼ PHÁI VỜ MÙ!

Quân Đức Hít-le đang bị quét sạch ra khỏi đất Pháp. Dân quân Pháp đã nổi dậy, phối hợp với cuộc tiến quân của Đồng minh đánh đuổi quân thù.

Chính phủ bù nhìn Vi-si (Vichy) đồ sụp. Bọn Pháp gian phản quốc Pétan, La-van chạy trốn sang Đức, núp dưới nách Hít-le. « *Chính phủ lâm thời của nước Pháp cộng hòa* » đóng ở Pa-ri do tướng Đờ Gôn làm chủ tịch.

Quyền thống trị của Đức Quốc xã ở Pháp bị đập đổ. Chế độ thân Đức ở Vi-si rã rời, hiện tượng lớn lao ấy ảnh hưởng không nhỏ đến Đông-dương. Một mặt những hiệp ước giữa Đông-kinh, Bá-linh và Vi-si về Đông-dương phải đem xét lại, vì không còn lý do tồn tại nữa. Một mặt tình hình biến đổi bên Pháp bắt bọn Đờ-cu ở Đông-dương phải tỏ rõ thái độ : hoặc tiếp tục trung thành với Trục, và nếu thế, phải phản đối nước Pháp cộng hòa mới, phải tuyên chiến với Anh—Mỹ ; hoặc chạy sang phe Đờ Gôn và cùng khai chống lại quân đội Nhật ở Đông -dương.

Song thái độ mập mờ của bọn Đờ-cu không thể lọt qua mắt giặc Nhật.

Thật thế, khi quân Đồng minh tiến gần sát Paris, bọn Đờ-cu biết chính phủ Vi-si phải đổ, liền tuyên bố ban hành đạo sắc lệnh 18 tháng 2 năm 1943, hợp thượng hội nghị Đông-dương, tự nhận có toàn quyền hành động, mặc dầu tình hình Pháp biến đổi.

« Để giữ mối liên lạc trung thành giữa Đông-dương và chính quốc trong mọi trường hợp ». Câu ấy của bản thông cáo ban hành sắc lệnh nói trên, có nghĩa là dù nước Pháp thoát khỏi vòng xiềng xích của Trục, Đông-dương vẫn gắn bó với Pháp.

Chưa hết. Trong bài diễn văn đọc tại Sài-gòn ngày 30 tháng 8 năm 1944, nhân dịp kỷ niệm năm thứ tư ngày thành lập Đoàn Lê-dương, Đờ-cu thốt ra một câu đáng chú ý: « Nước Pháp sẽ lấy lại được chủ quyền, hòa giải các con cái ».

Đó, Đờ-cu và phe lũ muốn chơi lời « lựa gió bẻ buồm » như Đắc-lăng, Gi-rô ở Bắc-Phi. Những thất bại ê chề và liên tiếp của Đức Nhật đã làm cho chính trong hàng ngũ bọn phát xít Pháp ở Đông-dương cũng có nhiều phần tử không tin tưởng ở « thắng lợi cuối cùng » của Trục nữa. Sự tháo lui của quân đội Hít-le bên Pháp đi đôi với những thất bại đau đớn của Nhật ở miền Bắc Diên-diện và trung Thái-bình-dương đã đẩy bọn Pháp ở Đông-dương góc đầu dậy.

Nhưng bọn Nhật biết thế, nên ngay sau hôm kỷ niệm Lê-dương, bọn Đờ-cu bị Nhật bắt phải thanh

NGỌN CỜ GIẢI PHÒNG

minh thái độ. Đồng thời, Nhật đưa ra những yêu sách mới, buộc bọn Pháp ở Đông-dương phải tuyên chiến với Anh Mỹ, phải nhường cho Nhật nhiều đồn trại quan trọng và chịu cho võ quan Nhật trực tiếp chỉ huy quân đội Pháp ở Đông-dương, v. v... Rồi đề phòng bọn Pháp quay phản và ủng hộ cho những yêu sách trên kia, một số quân đội Nhật kéo đến Bắc-kỳ. Tình hình Nhật Pháp căng thẳng.

Do đài vô tuyến điện Ang-ka-ra (Ankara) ở Thổ, Nhật gián tiếp tuyên bố đòi « công khai chiếm cứ Đông-dương ». Ngày 2 tháng 9, quân Nhật định xông tới chiếm đóng trại lính Pháp ở Lạng-sơn bị lính Pháp bắn lại. Ngay hôm ấy, lính khổ đở và lính Pháp các thành phố lớn như Hà-nội, Nam-định, Hải-phòng, Đáp-cầu, Sơn-tây v. v... được phát thêm đạn và cấm không được ra khỏi trại.

Bọn Pháp sẵn sàng đánh Nhật nếu chúng bị Nhật bắt ức. Thái độ Pháp ở Đông-dương đã bướng hơn, nên sau đó Nhật Pháp dàn xếp, thỏa thuận và tình hình Nhật Pháp hiện ở chỗ *nhùng nhãng không quyết*.

Lực lượng so sánh giữa hai lũ giặc Nhật, Pháp hiện tương đối quân bình. Hơn một năm nay, luôn luôn thua bại, quân lực lại phải chia đi chống giữ nhiều nơi cách xa nhau, giặc Nhật quả đã suy yếu.

Chúng không dám mạo hiểm làm ngay cuộc « đảo chính » truất hẳn quyền bọn Pháp và tước khí giới lính Pháp vì chúng biết làm như thế nhất định bọn Pháp sẽ bắn lại và cuộc xung đột quyết liệt giữa Nhật Pháp sẽ nổ ra. Quân Đồng minh thừa dịp kéo vào Đông-dương và cách mạng Đông-dương cũng

nhân cơ hội tới nơi đây. Như thế Nhật lại có thêm một mặt trận nữa. Đó là một điều chúng rất e ngại.

Còn bọn Pháp, tuy đã được tình hình bên Pháp và trên thế giới khuyến khích, nhưng tự xét chưa đủ lực lượng mở cuộc tiến công Nhật trước, để giành lại độc quyền bóc lột nhân dân Đông-dương, nên cố chờ một cơ hội thuận tiện hơn nữa mới công khai chống Nhật. Chúng biết rằng tình thế mỗi ngày một hại cho Nhật và lợi cho chúng, nên chúng cố thỏa thuận bề ngoài với Nhật một lần nữa để tranh ấy thời gian, vun thêm lực lượng, củng cố thêm vây cánh trước khi công nhiên khai chiến với Nhật. Và cả hai quân giặc Nhật, Pháp đều gồm cách mạng Đông-dương. Chúng rất sợ khi chúng cắn xé nhau chỉ từ thì cách mạng Đông-dương thừa dịp nổi dậy tiêu diệt chúng. Chính vì thế nên Nhật, Pháp lại cố thế hòa hoãn bề ngoài với nhau một lần nữa.

Nhưng sự hòa hoãn này có khác chỉ một cái nhọt bọc, chứa chất bên trong biết bao nhiêu vi trùng và máu mủ, chỉ chờ dịp chín mồm là vỡ tung ra.

Một điều đáng chú ý là giặc Nhật không dám quét sạch ngay bọn Pháp ở Đông-dương lúc này tức là chúng đã tự thú rõ ràng suy yếu. Phát xít Đức bên châu Âu đang đi tới chỗ chết, Đức bại, mặt trận phương Tây im tiếng súng thì Đồng minh có thể chuyển thêm lực lượng sang Viễn Đông, cho Nhật một đòn cuối cùng. Hội nghị Kê-béc (Québec) đã bàn đến cách mở rộng cuộc phản công Nhật trước khi mặt trận châu Âu kết liễu. Cho nên nếu ngay lúc này giặc Nhật không dám hất cẳng bọn Pháp ở Đông-dương, giành lấy quyền trực tiếp cai trị, thì

sau này chúng khó có dịp thi hành kế hoạch ấy nữa hoặc nếu tình thế bắt buộc phải làm thì cũng chỉ là túng bí làm liều, là tự sát mà thôi.

Tóm lại, cả hai quân thù Nhật, Pháp của ta đang đóng một tấn kịch giả dối, vô cùng nguy hiểm cho chúng. Cả hai đều đang sửa soạn tiến tới chỗ tao sống mày chết, quyết liệt cùng nhau.

Nhưng chúng còn nhân nhượng nhau ngày nào, dân ta còn thống khổ dưới hai tầng xiềng xích của chúng ngày ấy. Và toàn thể đồng bào ta sẽ bị chúng tranh nhau hà hiếp, bóc lột thậm tệ hơn, trong những ngày sắp tới đây. Do đó quần chúng nhân dân sẽ cách mạng hóa nhanh hơn nữa.

Hỡi quốc dân đồng bào !

Hỡi các đảng phái cách mạng !

Hỡi các chiến sĩ cứu quốc !

Chúng ta đang tiến tới tình hình tổng khủng hoảng chính trị ở Đông-dương. Phải kịp mai đây Nhật Pháp bắn nhau, kịp nổi dậy tiêu diệt chúng, giành lại giang sơn, Tổ quốc. Muốn thế phải tiếp tục tranh đấu chống Nhật và bọn việt gian thân Nhật; nhưng đồng thời phải đặc biệt chú trọng đánh đổ những xu hướng ngây thơ tin tưởng vào nước « Pháp phục hưng » và bị động trông chờ ở chính phủ Đờ Gôn những cải cách vụn vặt.

Phong trào dân chủ và độc lập đang sôi nổi trên thế giới. Nhân dân Đông-dương không thể công nhận bất cứ một chính quyền đế quốc nào. Lê-nin nói:

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

« Những vấn đề lớn của đời sống các dân tộc chỉ có thể giải quyết bằng võ lực ».

Phải đoàn kết thống nhất, dùng võ lực nổi dậy, nhân dân Đông-dương mới có được cơ may, độc lập và tự do.

C. G. P

CỜ GIẢI PHÓNG số 7

Ngày 28-9-1944

VÀI CÂU TRẢ LỜI CẦN THIẾT

Có bạn cho rằng: trong khi chủ trương lập mặt trận dân chủ chống phát xít rộng rãi ở Đông-dương, Đảng cộng sản Đông-dương chỉ nghĩ đến liên minh với Pháp Đờ Gôn thôi. Thật là hàm hồ. Chúng tôi xin mời các bạn ấy đọc lại nghị quyết của Ban Thường vụ trung ương tháng hai năm 1943, trong đó có nói :

« Những người cách mạng Đông-dương có thể và phải liên minh với các đảng phát xít chống phát xít của người ngoại quốc ở Đông-dương (ví dụ Pháp và Hoa kiều) để thành lập mặt trận dân chủ chống Nhật ».

Và chớ quên đọc lại câu dưới đây trong « Cờ giải phóng » số 4:

Cố nhiên Đảng ta không chủ trương liên minh riêng với Pháp Đờ Gôn mà liên minh cả với các hạng người Pháp chống phát xít có xu hướng tự do và độc lập, có xu hướng cách mạng, đảng

thành lập một trận thống nhất chống phát xít của chung người Đông-dương, người Pháp và người Hoa kiều ở đây. nhiệm vụ thù chính là phát xít Nhật và các hạng tay sai của chúng, mà đánh».

Mặt trận dân chủ chống phát xít ở Đông-dương phải bao gồm rộng rãi từ nhân dân cách mạng Đông-dương đến Hoa kiều yêu nước và những người Pháp chống phát xít mà phe Pháp Đờ Gôn chỉ là một bộ phận. Có thể trong một tình thế nhất định, Mặt trận dân chủ chống phát xít ở Đông-dương bao gồm được cả một phần lính Nhật nữa. Vì lính Nhật là ai? Phần nhiều là thợ thuyền, dân cày Nhật hay nhân dân thuộc địa Nhật. Họ cũng căm hờn đế quốc Nhật, kẻ áp bức bóc lột họ, và họ rất có thể liên hiệp với cách mạng Đông-dương, quay súng lại bắn vào đầu bọn phát xít quân phiệt Nhật ở Đông-dương. Trong số những phần tử ngoại quốc ở Đông-dương có thể gia nhập mặt trận chống phát xít Đông-dương, không phải chỉ có Pháp Đờ Gôn mà thôi. Và nếu bọn Pháp Đờ Gôn vì quyền lợi ích kỷ không thừa nhận những điều kiện liêm minh của Đảng cộng sản Đông-dương đặt ra, không chịu tham gia mặt trận chống phát xít ở Đông-dương, thì không phải vì thiếu họ mà mặt trận ấy không thể thực hiện.

Trong binh lính Pháp và lính lê dương ở đây, còn nhiều phần tử có xu hướng cộng sản hay xã hội chân chính, hoặc có xu hướng quốc tế chống phát xít xâm lược đến cùng. Trong giờ quyết liệt, họ sẽ vượt qua đầu bọn Pháp Đờ Gôn mà bắt tay cách mạng Đông-dương đánh phát xít Nhật Pháp.

Có bạn lại nói: không chắc bọn Đờ Gôn liên minh với cách mạng Đông-dương thì đưa khẩu hiệu

liên minh với họ ra làm gì? Xin trả lời: trong số người Pháp chống phát xít ở Đông-dương, có nhiều hạng xu hướng chính trị hơi khác nhau: Cộng sản có, Xã hội có, Dân chủ có, Xã hội cấp tiến có. Đảng cộng sản Đông-dương đề ra khẩu hiệu liên minh với Pháp Đờ Gôn là cốt kéo những người Pháp chỉ có xu hướng dân chủ, tự nhận là theo tư tưởng Đờ Gôn chống phát xít, chống Trục, nhưng không tán thành cộng sản. Đảng cộng sản Đông-dương đưa ra khẩu hiệu trên kia để vận động, cốt làm cho hàng ngũ bọn Pháp ở Đông-dương mau tan rã, cốt kéo những phần tử Pháp dân chủ khiến cho họ mau xa lánh ảnh hưởng bọn phát xít Pháp mà chạy sang lập trường chống phát xít Nhật Pháp, cùng nhân dân Đông-dương phấn đấu đặng tiêu diệt chủ nghĩa phát xít, dựng lại hòa bình hạnh phúc cho loài người. Trong số người Pháp dân chủ ở Đông-dương, không có những phần tử có thể tiến tới trình độ chống phát xít như thế sao?

Bồn phận Đảng tiên phong là phải thuyết phục giác ngộ người và phải luôn luôn kiếm thêm vây cánh cho cách mạng, không thể khoanh tay ngồi đấy chờ khi nào người giác ngộ đến với mình rồi mình mới tay bắt mặt mừng, khác nào kẻ được của « Trời cho ». Và lại Người cộng sản bao giờ cũng nhìn sự vật theo quá trình tiến triển của nó. Không thấy bọn Pháp Đờ Gôn tuyên bố giữ nguyên quyền lợi của đế quốc Pháp mà vội thất vọng và thốt ra những giọng bi quan như: « Thời thế là xong! Khẩu hiệu lập mặt trận chống phát xít của Đảng hỏng rồi ».

Tóm lại, chủ trương lập mặt trận chống phát xít gồm có nhân dân cách mạng Đông-dương và những

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

người ngoại quốc chống phát xít ở Đông-dương vẫn cứ đứng. Mặc dầu bọn Đờ Gôn tỏ rõ xu hướng đế quốc của họ (nghĩa là không thừa nhận những điều kiện liên minh của Đảng cộng sản Đông-dương đặt ra), mặt trận chống phát xít ở Đông-dương vẫn có thể thực hiện trong một tình thế cụ thể nhất định. Và Đảng cộng sản Đông-dương vẫn không sao nhãng việc kêu gọi những người Pháp dân chủ ở Đông-dương hãy thừa nhận quyền dân chủ tự quyết đối với các dân tộc bị áp bức Đông-dương, nếu họ trung thành với chủ nghĩa tân dân chủ của thời đại này. Người cộng sản Đông-dương tin rằng lời kêu gọi ấy không đến nỗi như diễn thuyết trong sa mạc. *Vì cả một! cao trào tân dân chủ đang nổi dậy trên thế giới và chế độ dân chủ dưng lại ở Pháp cũng đang tiến hóa. ảnh hưởng đến những phần tử dân chủ Pháp ở Đông-dương không nhỏ.*

TRƯỜNG-CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG số 9
Ngày 25-12-1944

BỌN VIỆT GIAN THÂN NHẬT HAY KÍP TÌNH NGỘ

Đầu tháng 9 tây, tình hình bên Pháp biến đổi. Bọn Nhật đã toan hạ Pháp, lập (hay làm ra bộ lập) chính phủ bù nhìn việt gian ở Đông-dương. Chúng hứa với bọn việt gian thân Nhật, «ngai vàng bệ ngọc» thế nào mà những tên trùm Đại-việt còn sót lại như Ngô-đình-Diệm (Trung-kỳ), Đốc tờ Chử, y sĩ Toàn (Bắc-kỳ), v.v... bảo nhau chạy vào bí mật. Đốc tờ Chử, nguyên làm ở nhà thương Cống-vọng Hà-nội, khi bỏ việc mang theo cả hai tên tù Đại-việt nằm dưỡng bệnh ở đó chạy trốn.

Bọn này tập tành trèo lên ghế chính phủ thì bỗng được tin sét đánh: Nhật Pháp lại nhân nhượng nhau một lần nữa. Đờ-cu bị Nhật bắt hỏi, nhưng sau khi hứa với Nhật vài điều lại được tha.

Thế là một lần nữa, chuyện lập chính phủ bù nhìn thân Nhật lại hão như muôn nghìn chuyện khác mà Nhật đã hứa. Thảm hại thay cho bọn thân Nhật vừa «thoát ly»! Nghe đâu trong bọn chúng đã có kẻ phải phát khóc. Chúng chửi thăm bọn Nhật «đem con

bỏ chợ», nhưng chúng cũng chửi lẫn nhau là «đại như cây».

Hỡi những kẻ lầm theo Nhật, hãy kịp tỉnh ngộ! Để quốc Nhật suy tàn rồi. Quyền thống trị của Trục đồ trên đất Pháp. Bọn Đờ-cu ở Đông-dương lại mất chỗ hầu vùi. Nếu Nhật còn đủ sức sao không đập đổ ngay chính quyền của Pháp ở Đông-dương? Nhưng thật ra Nhật chưa dám hành động mạo hiểm, e gây ra trên đất Đông-dương một mặt trận mới. Thật thế, chúng truat cờ Pháp đi thì Pháp cũng beng đầu chúng, quyết không chịu cúi mặt như năm 1940. Vì hồi ấy Pháp vừa mất nước. Anh Mỹ đang thua. Trái lại, ngày nay tình hình khác hẳn, Đông minh đang thắng, Đức Nhật đang bại và nước Pháp dân chủ đang chỗi dậy. Trong tình thế này, nếu bọn phát xít Pháp ở Đông-dương gục đầu vâng lệnh Nhật thì binh lính Pháp và những phần tử Pháp tích cực dân chủ, được phong trào độc lập, tiến bộ bên Pháp khuyến khích, sẽ chống lại Nhật, quyết không chịu khoanh tay chờ chết. Nhật Pháp bắn nhau kịch liệt ở Đông-dương thì quân Tàu, Anh, Mỹ không thể không vào Đông-dương đánh Nhật và cách mạng Đông-dương cũng nhân dịp bùng nổ, đốt cháy cả hai quân phát xít Nhật Pháp.

Kẻ nào còn theo Nhật còn bị thất vọng vì Nhật. Phải biết rằng: bỏ lỡ cơ hội tốt, không dám truat quyền Pháp ở Đông-dương hồi đầu tháng 9 tây vừa rồi, không phải lỗi riêng đại sứ Phương-Trạch. Thái độ do dự của Phương-Trạch hoàn toàn do lực lượng so sánh giữa Nhật Pháp ở Đông-dương, do lực lượng đế quốc chủ nghĩa và phong trào cách mạng Đông-dương, do tình hình Viễn Đông và thế giới quyết định. Dù

PHẠM CỐ GIẢI PHÓNG

Nhật phái sang Đông-dương viên đại sứ mới Tùng-Bản (Matsumoto) hoặc những tên đầu trâu mặt ngựa nào khác, thái độ của giặc Nhật từ nay chỉ là thái độ của kẻ thất vọng, cùng đường. Các người háms lấy Nhật khác nào háms lấy chiếc thuyền đang đắm.

Thấy giặc Nhật luôn luôn dùng bọn việt gian thân Nhật để lừa nạt bọn Pháp, có bạn cho rằng: giặc Nhật bảo mấy tên việt gian thân Nhật trốn đi vừa rồi chẳng qua chỉ cốt đe dọa bọn Pháp ở Đông-dương, bắt phải nhượng thêm ít nhiều quyền lợi nữa mà thôi. Cái đó rất có thể. Song dù đến lúc bí thế Nhật phải truất quyền Pháp, giữ vững Đông-dương để củng cố đường tiếp tế cho các đảo miền Nam-dương thì như thế có gì khác hơn là Nhật tự rúc đầu vào bụi gai rậm.

Kẻ nào lăm theo Nhật và bọn lãnh tụ việt gian thân Nhật, hãy mau bỏ chúng mà trở lại với đồng bào. Kẻ nào trót thân Nhật và biết kịp thời tỉnh ngộ cùng đồng bào mưu đánh đuổi Nhật Pháp, sẽ được tha thứ. Còn những kẻ cố chấp chính kiến, bán nước cầu vinh, thì nhất định bị dư luận nguyên rủa nghiêm khắc và cách mạng trừng trị thẳng tay.

TRƯỜNG-CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG số 8
Ngày 10-11-44.

BỌN ĐỜ-CU MUỐN GÌ?

Ai còn lạ gì bọn Đờ-cu là phát xít trăm phần trăm, cũng như ai còn lạ gì bọn Pê-tanh, La-van, là Pháp gian phản quốc?

Năm 1940, Nhật kéo quân vào Lạng-sơn, Đờ-cu quỳ lạy Nhật hoàng, dâng Đông-dương cho Nhật. Hấn ra mặt làm tay sai cho Trục, thăng cánh vợ vét của cải nhân dân Đông-dương nộp cho Nhật và cho Đức; thăng tay đàn áp cách mạng Đông-dương, đàn áp cả người Pháp và Hoa kiều chống phát xít; phá làng, đốt nhà, bắn giết hàng nghìn, xử án hàng vạn chiến sĩ cách mạng Đông-dương; xâu giây thép vào tay những người bị tình nghi trong cuộc khởi nghĩa Nam-kỳ đẩy xuống biển, tiêm thuốc độc cho những người chưa thành án ở Lạng-sơn. Những tội ấy của ai nếu không phải của bọn Đờ-cu? Giải chức, giam lỏng, bỏ tù, tịch biên gia sản một số người Pháp thuộc phái Đờ Gôn, xã hội hay cộng sản, trục xuất, giam cầm hay đem nộp cho Nhật những bạn Hoa kiều yêu nước và cướp phá cơ nghiệp của họ. Những tội ấy của ai nếu không phải của bọn Đờ-cu? Hồi Bắc-sơn khởi nghĩa, một số lính Pháp và lính lê dương ở Tuyên-quang chực nài

đây hưởng ứng cách mạng Đông-dương bị ai hạ lệnh bắn chết nếu không phải bọn Đờ-cu ?

Tội ác của bọn phát xít Đờ-cu đã rõ như ban ngày. Đó phải Đờ-cu và phe lũ «bất đắc dĩ» phải theo Trục mấy năm nay như hẳn đã nói bóng trong bài diễn văn đọc tại Sài-gòn hôm 30-8-44 không? Ngàn lần không! Đờ-cu là con quỷ phát xít uống máu người không tanh. Hẳn phần chủ nghĩa dân chủ, phần nước Pháp một cách hoàn toàn cố ý. Ngày nay, đứng trước cảnh tượng nguy vong của Trục thấy Ý bại, Đức thua, Nhật yếu, chính phủ Pê-tanh không còn, trái lại quân Đồng minh thắng lợi ở Pháp, bọn Đờ-cu ở Đông-dương liền đổi giọng. Chúng cố ý giải thích rằng : chính sách hàng Nhật chúng theo mấy năm nay chẳng qua là một chính sách mềm mỏng, khôn khéo, cốt mưu sự an toàn cho người Pháp và người Đông-dương. Chúng cũng reo mừng chính phủ Đờ Gôn lên cầm quyền ở Pháp và sẵn sàng xin cúi đầu vâng lệnh, mặc dầu chúng biết Đờ Gôn đang liên minh với Đảng cộng sản và đảng Xã hội Pháp. Chúng sẵn sàng vâng lệnh những kẻ mà hôm qua chúng vừa nguyện rửa và ngày nay chúng vẫn chưa thôi đàn áp và làm nhục

Sau khi tuyên bố : « Nước Pháp sẽ lấy lại chủ quyền, hòa giải các con cái », Đờ-cu thả lỏng và phục chức cho một số ít người Pháp chống phát xít, làm ra vẻ cố lấp cái hố ngăn hai phái phát xít và dân chủ Pháp ở Đông-dương. Bên Pháp, những đờ đảng của hẳn, tên nào nhanh chân chạy sang Đức thì tiếp tục làm đày tớ cho Hít-le mưu hại

nước Pháp và chính phủ Đờ Gôn. Còn tên nào ở lại nước Pháp thì quay đầu van lạy Đờ Gôn, hay đang chịu dân quân Pháp trừng trị và chính phủ Đờ Gôn lên án. Còn ở Đông-dương bọn phát xít Pháp ở vào một tình thế khác. Chúng đứng giữa ba thế lực: phát xít Nhật, dân chủ Pháp và cách mạng Đông-dương. Cố nhiên chúng phải tìm một lối thoát. Đi với phát xít Nhật ư? Tài sản của chúng bên Pháp sẽ bị tịch thu hết. Và bọn Nhật cũng sắp đến lúc không dùng chúng làm tay sai được nữa. Thực ra bọn Nhật đối với chúng nào có tử tế gì? Chúng đi với cách mạng Đông-dương chẳng? Đờ! nào! Rõ: cuộc chúng chỉ còn một cách là thay cờ, đổi giọng, quỳ lạy chính phủ Đờ Gôn, xin trung thành chờ lệnh, trung thành giữ miếng đất Đông-dương, cho đế quốc Pháp vì chính Đờ Gôn chủ trương giữ nguyên thuộc địa của đế quốc Pháp.

Tóm lại bọn Đờ-cu khác nào một con rắn độc đang uốn khúc, đang len lõi cố bám lấy ngôi thống trị ở Đông-dương *đặng bênh vực quyền lợi đế quốc của chúng và phá hoại cách mạng Đông-dương phá hoại ảnh hưởng của phong trào cách mạng Pháp vang dội sang thuộc địa.*

Bên phận những người cách mạng Đông-dương chúng ta là phải bóc trần thái độ quý quyết nguy hiểm của bọn Đờ-cu, phải kêu gọi những phần tử cộng sản và chân chính xã hội Pháp liên minh với cách mạng Đông-dương đặng sửa soạn một cuộc sống mái đánh tan bọn phát xít quân phiệt Nhật, trừng

PHẠM CỜ GIẢI PHÓNG

trị họn Pháp gian Đờ-cu cùng các hạng Việt gian, Hán gian đã giúp cho chủ nghĩa đế quốc Nhật củng cố địa vị trên bán đảo chữ S này.

Bọn phát xít Đờ-cu bỏ Trục đầu hàng Đờ Gôn là một dấu hiệu tỏ rõ phe chống phát xít xâm lược rất mạnh. Mặc dầu thế, ta không thể không đập nát đầu con rắn độc Đờ-cu nó chực lên lời để làm hại cách mạng Pháp và cách mạng Đông-dương.

TRƯỜNG - CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG số 9

Ngày 25.12.44

PHẢI COI CHỪNG CÁI BÀ

« ĐỜ GÔN ! »

Vì quyền lợi đế quốc, bọn Pháp Đờ Gôn không thừa nhận quyền dân tộc độc lập của ta. Vì sợ tù tội, những phần tử Pháp Đờ Gôn ở Đông-dương không dám công nhiên chống Nhật và bọn Pháp gian phản quốc. Trái lại, chúng lẫn lút trong bộ máy thống trị của bọn Pháp gian Đờ-cu đang áp bức bóc lột dân ta và cam phận làm tay sai cho phát xít Nhật, Pháp. Gần đây chúng thúc đẩy bọn Đờ-cu thi hành một vài phương pháp cải cách vụn vặt, hòng mua chuộc lòng dân và tưởng rằng như thế chúng có thể thoát khỏi được hai gọng kìm : một bên là nhân dân cách mạng Đông-dương, một bên là phát xít quân phiệt Nhật.

Còn bọn Đờ-cu, vì muốn cho chính phủ Đờ Gôn bên Pháp công nhận cho chúng thống trị Đông-dương mãi mãi, và tài sản của chúng bên Pháp khỏi bị tịch thu, nên chúng xoay chiều, cố ý làm ra bộ ái quốc, dân chủ.

Cho nên về chính trị thuộc địa, cả hai bọn Pháp Đờ Gôn và Đờ-cu ở Đông-dương hiện nay đang gặp nhau ở một chỗ: *ngay bây giờ áp dụng chính sách*

cải cách của chính phủ Đờ Gôn vào hoàn cảnh Đông-dương ừ lấy lại tin nhiệm với dân bản xứ, ừ làm cho nhân dân Đông-dương ần phải cải « từ Đờ Gôn » mà xa cái « môi Liên-Á » của Nhật, gây cho nhân dân Đông-dương nhiều ử tưởng cải lương cốt làm cho họ quên lãng mục đích cách mạng đi!

Thật thế, khi nước Pháp mới được giải phóng, bọn Pháp ở Đông-dương chẳng cho tự do buôn gạo, buôn bông, vải (hạng hẹp khổ) tại mấy tỉnh Bắc-kỳ và miền Bắc Trung-kỳ đó sao? Chúng chẳng bỏ luật quản thúc đối với một số người Pháp chống phát xít và phục chức cho họ đó sao? Chúng chẳng mở « Hội đồng Đông-dương » (Conseil d'Indochine), mô phỏng « Hội đồng cố vấn » (Assemblée consultative) bên Pháp, cho cả những phần tử Tain điếm hay Xã hội vào đó sao? mới đây chúng còn xóa bỏ nghị định giải tán các hội bí mật của người Pháp và bỏ luật đặc biệt đối với người Do-thái.

Song một điều đáng chú ý là : một vài phương pháp cải cách mà bọn Pháp đang thi hành ở Đông-dương chỉ có một tính cách nửa vời cốt để « càn mũi » dân ta hay cấp thêm cho chúng những lợi khí dễ vơ vét, bóc lột. Ví dụ : hiện nay ở Pháp, thợ thuyền được tự do tổ chức công hội và ủy ban công xưởng, được cử đại biểu vào hội đồng nhà máy v.v... thì ở Đông-dương, bọn Pháp bắt đầu cho anh em thợ một vài xí nghiệp cử đại biểu để hàng tháng họp với đại biểu chủ mà bày tỏ ý nguyện sống. Bên Pháp, người ta tịch thu những số tiền lời bất chính, kiếm được bằng cách tiếp tế cho Đức trong thời kỳ Đức chiếm đóng, để xây dựng lại nước Pháp bị tàn

phá và cải thiện đời sống cho nhân dân, thì ở Đông-dương bọn Phát đảng điều tra tài sản những người làm giàu trong khi liên lạc với Nhật, nhất là người bản xứ, đặng mưu tính một cuộc vơ vét lớn.

Cố nhiên chúng ta chủ trương làm cách mạng đến triệt để, nhưng chúng ta không hề tuyệt đối bài trừ cái cáca, cũng như chúng ta hoan nghênh bất cứ một phương pháp nào đập mạnh vào quyền lợi của phát xít Nhật Pháp và tay sai của chúng. Nhưng điều cốt tử là phải biết rằng : những cải cách, những phương pháp kia do ai thì hành và vì ai mà thì hành ? Bên Pháp, không ai chối cãi lợi ích của những cải cách Đờ Gôn đối với dân Pháp, vì dân Pháp được tham dự chính quyền và tham gia quyết định những cải cách ấy. (Chú ý : trong chính phủ Đờ Gôn có 3 đảng viên cộng sản, 6 đảng viên xã hội và 8 đại biểu dân quân). Còn ở Đông-dương những cải cách « lò mồi » kia hoàn toàn do bọn đê đầu cướp bóc ta thì hành và hơn nữa, bọn phát xít Pháp đội lột dân chủ thì hành.

Rồi đây, ta sẽ thấy bọn Pháp ở Đông-dương giở nhiều trò « cải cách Đờ Gôn » để lừa phỉnh dân ta nữa. Và cái « bả Đờ Gôn » lúc này có thể nguy hại hơn cái « mồi Liên-Á » của Nhật. Vì đồng bào ta phần nhiều đã nhìn rõ chỗ yếu của Nhật và bộ mặt thực của chủ nghĩa « Liên-Á » rồi. Còn cái bả « Đờ Gôn » coi bộ ngon lành, mới mẻ kia, rất có thể làm cho đồng bào ta sai lạc con đường cách mạng, và giẫm vào bẫy cái lương của đế quốc Pháp. Nhất là cái bả ấy lại chính tay bọn phát xít Đờ-cu tung ra thì nọc độc của nó càng tai hại hơn !

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Vậy trong khi chúng ta không quên đập mạnh vào mưu mô xảo quyệt của phát xít Nhật, chúng ta phải đồng thời vạch mặt nạ chủ nghĩa đế quốc Pháp đang ngóc đầu dậy, *phá tan tình bị động trông chờ một thời kỳ cải cách dân chủ mới, chống những ảo tưởng cải lương mà bọn Pháp đang chực gây ra trong dân ta.*

Trên con đường *lên tới khởi nghĩa giành tự do, độc lập*, nếu chúng ta không quyết liệt bài trừ những ảo tưởng cải lương ấy, thì nhất định chúng ta không thể tiến lên được.

C.G.P.
CỜ GIẢI PHÓNG số 10
Ngày 28-1-45

CUỘC « ĐẢO CHÍNH » CỦA NHẬT Ở ĐÔNG-DƯƠNG

Tính cách cuộc chính biến ngày 9 tháng 3

Hôm 9 tháng 3 vừa rồi, giặc Nhật đã dùng bạo lực truất quyền giặc Pháp, chiếm hẳn lấy Đông-dương làm thuộc địa riêng của đế quốc Nhật.

Sau vài hôm chiến đấu, quân đội Pháp đã tan rã. Mặc dầu một phần lính Pháp và lính lê dương còn kháng chiến ở đôi nơi, chính quyền của Pháp ở Đông-dương đã đổ sụp. Pháp thua mau như thế là vì kém vũ khí tinh xảo, không có tinh thần chiến đấu, lại không thống nhất hành động với nhân dân bản xứ.

Cuộc chính biến hôm 9-3-1945 có tính cách một cuộc *cuộc giật* mà kẻ chủ động là bọn đế quốc quân phiệt Nhật. Đó chỉ có mục đích mưu lợi riêng cho giặc Nhật, quyết không phải là một « nghĩa cử » cốt giải phóng cho các dân tộc bị áp bức Đông-dương.

Tại sao Nhật phải « đảo chính » ?

Nhật truất quyền Pháp ở Đông-dương vì nhiều lẽ: Một là vì hai con chó đói không ăn chung một miếng mồi. Hai quân đế quốc Nhật, Pháp không thể

cùng hưởng một thuộc địa sẵn có gạo, than, cao su, quặng mỏ như Đông-dương. Hai là vì từ ngày nước Pháp được giải phóng, bọn Pháp Đờ Gôn ở Đông-dương sửa soạn ráo riết chống Nhật. Giặc Nhật rất lo khi quân Đồng minh đánh vào Đông-dương, Pháp sẽ quay súng bắn lại Nhật, làm nội ứng cho quân Đồng minh, nên Nhật không thể không triệt Pháp trước để trừ hậu họa. Ba là vì sau khi quân đảo Mari-an và Phi-luật-tân bị Mỹ chiếm đóng, đường thủy của Nhật liên lạc với các thuộc địa bị cắt đứt; giặc Nhật phải cố giữ lấy Đông-dương, một cái cầu trên con đường bộ nối liền các thuộc địa miền Nam-dương với Nhật, một cái cầu trên con đường tiếp tế duy nhất còn lại của đế quốc Nhật.

Giặc Nhật không giải phóng cho dân ta

Xem đó thì biết giặc Nhật chỉ vì lợi ích của chủ nghĩa đế quốc Nhật, không phải vì muốn giải phóng cho nhân dân Đông-dương khỏi ách người Pháp mà làm «đảo chính» như bọn việt gian thân Nhật đã nói. Tự do không xin mà được và phát xít là kẻ chuyên môn áp bức bóc lột tàn nhẫn, có giải phóng cho ai bao giờ!

Chính phủ Nhật trình trọng tuyên bố giúp cho nền độc lập của các dân tộc Đông-dương. Nhưng sự thực trớ tráo đã cải chính lời hứa hẹn của Nhật và làm cho những kẻ lăm tin Nhật phải thất vọng một cách đau đớn.

Thật vậy, bốn hôm sau cuộc đảo chính, hơn chục võ quan và chính khách Nhật ở Đông-dương đã được cử làm: Toàn quyền, Thống sứ, Khâm sứ, Thống

độc v.v. . Ngày 16 tháng 3 hăng Đô-mây (Domei) của Nhật tuyên bố không chút e dè:

« Theo chính sách mới thì các chính phủ Nam Triều, Cao-miên và Lu-ăng Pờ-ra-hăng vẫn giữ nguyên hình thức chính phủ hiện thời. Còn Nam-kỳ tới nay vẫn là thuộc địa Pháp và Bắc-kỳ cùng Ai-lao tới nay vẫn là nửa thuộc địa, nửa bảo hộ Pháp, thì tạm thời cử các quan Thống đốc, Thống sứ, Khâm sứ để quyền nhiếp sự vụ cho tới khi lập được các chính phủ bản quốc ».

Nghĩa là cho tới khi có lệnh mới.

Thật là rõ rệt.

Chính phủ bảo hộ Nhật đã thay cho chính phủ bảo hộ Pháp, không hơn không kém. Viên tư lệnh quân đội Nhật ở Đông-dương đã giữ chức Toàn quyền Đông-dương. Giặc Nhật vừa bỏ cái ách của Pháp đi để đặt cái ách của Nhật sát liền vào cổ chúng ta rồi đó.

Việc giặc Nhật tuyên bố vẫn « tôn trọng các luật lệ hiện hành » của Pháp ở Đông-dương đã chứng tỏ rằng: những luật lệ ăn cướp đó Pháp đặt ra rất thích hợp với quyền lợi của Nhật, vì chính giặc Nhật cũng là một bọn ăn cướp !

Đồng bào thử xem : giải phóng gì mà chỉ chém, bắn và giết ? Giải phóng gì mà vẫn cướp của, hiếp dâm và giết người ? Từ khi đảo chính ở các thành phố, hàng ngày quân đội Nhật bắn người không cần xử án. Hiến binh Nhật và bọn việt gian bắt bớ nhiều người đánh đập và « làm tiền » Nhan nhân những thân hình đói rét ngã gục bên đường. Phần đông nhân

dân vẫn phải ăn rau, ăn cháo. Thế mà nhiều làng đã bị giặc Nhật thu hết thóc tạ một cách cực kỳ hà khắc. Và giặc Nhật vơ được hàng triệu tấn gạo ở các kho của Pháp, chỉ cho một số ít dân nghèo Hà-nội ăn cháo. Mía mai thay!

Chỗ yếu của giặc Nhật

Giặc Nhật càng lời bộ mặt giả nhân giả nghĩa ra bao nhiêu thì đồng thời chúng càng lúng túng về vấn đề «án định chính quyền» bấy nhiêu. Thoạt tiên chúng tưởng truất quyền Pháp, có thể lập ngay chính phủ bù nhìn Việt gian thân Nhật. Nhưng chúng đã thất vọng.

Trong khi ở Nam-kỳ, bọn «Việt-nam Phục quốc đồng minh», Ngô-đình-Diệm, Trần-quang-Vinh, loay hoay mãi chưa tạo nên được hình bóng một chính phủ bù nhìn, thì ở Bắc-kỳ, bọn «Đại-việt quốc gia liên minh» Nguyễn-thế-Nghiệp, Nguyễn-ngọc-Sơn, Phan-trần-Chúc hết lập «Ủy ban hành chính» đến «Ủy ban chính trị» để làm những công việc «giữ trật tự và cứu tế». Rồi sau khi ra đời được một tuần lễ, ủy ban này cũng giải tán vì bọn Việt-nam Đại-việt đã vô năng lại xung đột, ganh tỵ nhau. Nỗi khờ tâm của giặc Nhật lúc này là chưa chọn được một tên Uông tinh-Vệ Việt-nam, đủ «tư cách» làm bù nhìn để kêu gọi nhân dân Việt-nam theo Nhật.

Đến nỗi, vì muốn mau «hồi phục trị an» đặng đối phó với cách mạng và Đồng minh, giặc Nhật phải dùng cả bộ máy cai trị cũ của Pháp, không những để nguyên bọn vua quan bản xứ, chức viên công sở và hào lý hương thôn, còn chiêu dụ cả bọn Pháp ra làm việc.

Viên tư lệnh quân đội Nhật ở Đông-dương đã tuyên bố thẳng:

...« Các cơ quan hành chính Pháp, quân đội Nhật cũng cho tồn tại và bất cứ quan lại nào mà hiệp lực với quân đội Nhật-bản sẽ không bị chất vấn và lại còn được bảo hộ cùng là được thu dụng để thực hành công việc đảm nhận trước kia » (Bố cáo ngày 15-3-45).

Té ra giặc Nhật lúng túng vì thiếu cán bộ, thiếu nhân tài, thiếu người chuyên môn. Chúng lại không trông mong gì được ở bọn việt gian, trẻ con và bất lực. Những người giữ tiết tháo không nhận tâm hợp tác với chúng để hãm hại đồng bào. Tình thế bắt buộc giặc Nhật phải công nhiên phản lại lời tuyên bố của mình là « bài Pháp » và để cho « tồn tại » cả đến « các cơ quan hành chính của Pháp và thu dụng bọn quan lại Pháp ».

Rút lại cuộc đảo chính chỉ có mục đích là trước khi giới của Pháp, hạ bọn Pháp từ địa vị thống trị xuống địa vị làm thuê cho Nhật, dùng quyền lực bắt bọn làm thuê ấy phải trung thành với Nhật. Và rất có thể giặc Nhật dùng bọn phát xít Pháp và bọn Pháp cơ hội làm tay sai trong việc cai trị nhân dân Đông-dương.

Giặc Nhật không thể đứng vững

Nhưng dùng bọn Pháp giúp việc, giặc Nhật chỉ « nuôi ong tay áo ». Nhất định phần đông người Pháp ở Đông-dương không thể tận tâm với Nhật. Và ngày quân Đồng minh đánh vào Đông-dương tức là ngày bọn Pháp ở Đông-dương công nhiên phản lại Nhật. Họ không thể quên được cái thù đối với giặc Nhật

đã bắn giết đồng bào họ và cướp bóc quyền lợi của họ trong cuộc đảo chính vừa qua. Sức kháng chiến của Pháp chưa hoàn toàn tiêu diệt.

Giặc Nhật chiếm hẳn Đông-dương là triệu chứng quân Đồng minh sắp đổ bộ vào Đông-dương đánh Nhật. Vì địa vị chiến lược của Đông-dương quan trọng, quân Đồng minh không thể không đánh vào Đông-dương nếu muốn cắt đứt hẳn đường giao thông tiếp tế của đế quốc Nhật với các thuộc địa miền Nam-dương và bao vây, tiêu diệt quân đội Nhật đóng ở miền đó. Huống chi hiện nay quân đội Nhật đang bị quét sạch ra khỏi Điện-điện và Phi-luật-tân. Mặt trận tiến công của Đồng minh đang khép chặt lấy Đông-dương. Ngày quân Đồng minh tiến vào đánh Nhật ở Đông-dương không xa nữa.

Quân Đồng minh vào Đông-dương đánh Nhật là một dịp cho nhân dân Đông-dương nổi dậy giành quyền độc lập tự do. Từ ngày Nhật sang, nhân dân Đông-dương đã do kinh nghiệm bản thân mà nhận rõ bộ mặt ăn cướp giết người của giặc Nhật, bộ mặt buôn dân bán nước của bọn việt gian. Ngày nay sự thực tàn nhẫn đã chỉ cho họ thấy khẩu hiệu « giải phóng » của Nhật là một thứ bánh vẽ và khẩu hiệu « độc lập » của bọn việt gian là một cái bả giết người. Lần này uống cạn cốc rượu « thân Nhật » do bọn việt gian dâng cho nhân dân Đông-dương sẽ ném cốc vào mặt bọn chúng mà ngã hẳn về phe cách mạng.

Tóm lại, ở Đông-dương, giặc Nhật sẽ không đủ sức chống chọi với rất nhiều thù địch. Quyền thống trị của chúng ở Đông-dương nhất định sẽ tan rã.

Phong trào kháng Nhật cứu nước

Ngót hai năm trước đây, chúng tôi đã quả quyết thế nào Nhật cũng phải làm « đảo chính » truất quyền Pháp. Chúng tôi lại chỉ cho đồng bào thấy mưu mô « đảo chính » của Nhật là một mưu mô hoàn toàn lừa phỉnh. Ngày nay cuộc « đảo chính » xảy ra, phần đông đồng bào ta không ngỡ ngờ mà cũng không lăm. Nên tiếng súng du kích và tiếng hô biểu tình trong dân gian tự nhiên át những tiếng hò la hèn hạ « Đại Đông Á vạn tuế ! » của bọn việt gian thân Nhật ở những nơi đô thị.

Ngay từ 10-3-1945, Đảng cộng sản đã cùng các đoàn thể cứu quốc trong Việt-minh phát động một cao trào *kháng Nhật cứu nước*. Quân du kích cách mạng đã hoạt động ở mạn ngược và ở Trung du Bắc-kỳ. Tiếng súng du kích đã nổ. Một số lính Pháp kháng chiến đã hợp tác với dân quân cách mạng Đông-dương đặng làm tròn nhiệm vụ chống phát xít Nhật. Mặt trận thống nhất chống phát xít Nhật ở Đông-dương đã thực hiện từng phần. Nhiều nơi, quân lính của Pháp thua chạy, đã đem súng lại cho nhân dân cách mạng hoặc đã bị nhân dân cách mạng thuyết phục và tước khí giới. Có nơi lính Việt-nam đào ngũ đã dùng súng Pháp hiệp lực với nhân dân đánh Nhật. Một vài đồn trại của Pháp đã bị dân quân cách mạng đánh úp và tịch thu khí giới trong khi viên đồn trưởng nhợc ngồi chờ cho giặc Nhật đến bắt làm tù binh. Hàng vạn truyền đơn, hàng ngàn áp phích do các đội tán phát xung phong và tuyên truyền xung phong tung ra để vạch rõ mưu mô xảo quyệt và nguy cơ của giặc Nhật. Dưới quyền lãnh đạo

của Đảng, quần chúng nhân dân đã chuyển qua các hình thức tranh đấu cao như biểu tình chính trị, tuần hành thị uy võ trang ; mít tinh công khai giữa đình hay giữa chợ, biểu tình tịch thu kho thóc của Nhật Pháp chia cho dân nghèo. Nhiều nơi quần chúng thợ thuyền tự động bãi công, học sinh bãi khóa. Một phần công chức và hương lý bất hợp tác với Nhật. Ủy ban giải phóng thành lập khắp nơi. Có chỗ nó đã đứng ra đảm nhiệm công việc bên vực tính mệnh tài sản cho nhân dân và giữ trật tự trong thôn quê, thay cho những hội đồng kỳ mục đã mục nát hoặc tự ý rút lui vì không được nhân dân tín nhiệm.

Cuộc kháng chiến của Pháp quá yếu. Cuộc « đảo chính » của Nhật tương đối dễ dàng. Quân Đồng minh chưa vào Đông-dương đánh Nhật. Tình hình chính trị Đông-dương tuy có khủng hoảng nhưng chưa sâu sắc. Điều kiện tổng khởi nghĩa chưa thực chín mùi song đang mau tiến tới chỗ chín mùi.

Dù sao, một cao trào cách mạng đang lên. Nó đi từ những hình thức nhỏ như bất hợp tác, bãi công, đến những hình thức cao như biểu tình thị uy võ trang và du kích. Tóm lại những cuộc tranh đấu đã có tính chất tiền khởi nghĩa. Nó chứng tỏ rằng nhân dân Đông-dương đang tiến tới khởi nghĩa một cách gấp rút, quyết đồ máu ra giành độc lập tự do, nhất định không mắc lừa giặc Nhật và bọn Đại-việt, Phục-quốc, tay sai của Nhật.

Tiến lên !

Chính quyền Pháp đã đổ. Chính quyền Nhật chưa ổn định. Các hạng tay sai của Nhật, Pháp đang

hoang mang. Tình thế rất thuận tiện. Các chiến sĩ cách mạng Đông-dương phải lợi dụng đến cùng cuộc khủng hoảng chính trị đang tiếp diễn đang phát triển cao trào. Rụt dè, do dự lúc này là có tội.

Hãy tổ chức khắp các xí nghiệp, các làng, các đường phố nhưng ỦY BAN GIẢI PHÓNG để luyện tập cho nhân dân căm quyền chính. Hãy thành lập thật nhiều những đội tuyên truyền xung phong, tán phát xung phong và tổ chức xung phong đăng kí rộng cơ sở cứu quốc cho thật mau. Phải lãnh đạo quần chúng nhân dân ra đường biểu tình để động viên tinh thần quần chúng làm cho quần chúng mạnh dạn tiến tới khởi nghĩa. Phải đặc biệt phát triển các đội tự vệ cứu quốc, mỗi đội phải nhằm ngay một mục đích đánh hay phá mà cấp tốc sắm vũ khí cho thích hợp. Phải thành lập nhiều căn cứ địa và bộ đội ở những nơi có đủ điều kiện cần thiết. **Toàn bộ công tác của Đảng phải nhằm vào mục đích gấp tiến tới khởi nghĩa, sẵn sàng hưởng ứng quân Đồng minh.**

Giờ quyết liệt đang lại: cơ hội tốt sắp đến rồi. Ai đã đau đớn ở chề vì nhà tan nước mất, ai đã bị giấc Nhật lừa dối phỉnh phờ, hãy kíp chạy vào hàng ngũ cách mạng.

Tiến lên! Đuổi giặc cứu nước!

— Chính quyền cách mạng của nhân dân Đông-dương muôn năm!

— Cách mạng Đông-dương thành công muôn năm!

C. G. P.

CỜ GIẢI PHÓNG 16 11

Ngày 25-3-45

PHẢI NHÂM ĐÚNG KẸ THÙ CHÍNH

Hiện nay giặc Nhật dùng người Pháp trong các công sở và dụng túng cho bọn Pháp này áp bức công chức người Nam. Nhưng một mặt chúng lại khuyến khích nhân dân Đông-dương bài Pháp. Chúng cho các báo hàng ngày vạch rõ tội ác của chủ nghĩa đế quốc Pháp, khiến cho đồng bào ta căm hờn giặc Pháp mà không chú ý đến tội ác của chúng. Chúng ngầm xui bọn việt gian Đại-việt, Phục-quốc làm nhục Pháp. Nhưng đến khi thanh niên và công chức Việt-nam đánh Pháp thì chúng lại bắt những kẻ « phạm lỗi » và hăm dọa những ai đánh Pháp: nếu ai bạo động sẽ xử theo quân luật!

Việc một số sinh viên điếu mấy người Pháp qua các phố Hà-nội hôm mới đây vì những người Pháp này đã xé áp-phích bài Pháp của « Tổng hội sinh viên » là một việc rất đáng chú ý. Nó chứng rằng cả người Pháp lẫn người Nam đều mắc hạm giặc Nhật.

Thật thế, tại sao người Pháp và người Nam đều bị giặc Nhật đè đầu cưỡi cổ lại không biết đoàn kết chống kẻ thù chung; còn đánh cõng nhau để cho giặc Nhật ngồi yên hưởng lợi?

Lúc này, điều mà giặc Nhật sợ chính là mặt trận thống nhất kháng Nhật ở Đông-dương thành lập gồm cả người Pháp, người Tàu và người Đông-dương. Chúng rất sợ tất cả những mũi nhọn kháng Nhật tập trung và chĩa vào chúng. Lễ tự nhiên muốn an hưởng quyền lợi cướp được ở Đông-dương, giặc Nhật phải xúi bầy cho ta và người Pháp, người Tàu ở Đông-dương hờn ghét lẫn nhau. Chúng dùng chính sách *chia để trị*. Cho được rảnh tay, chúng dùng kẻ thù để khiến chế kẻ thù.

Giặc Nhật quý quyết tâm. Chúng cảm thấy nhân dân Đông-dương bất mãn với cuộc « đảo chính » ngày 9-3-45, vì cuộc « đảo chính » này không mang lại cho họ cơm áo tự do và độc lập. Chúng biết rằng tâm lý bất mãn ấy lan rộng thì tinh thần bài Nhật của nhân dân Đông-dương tăng cao. Nên chúng phỉnh nhân dân Đông-dương bài Pháp và chúng phỉnh người Pháp kiếm chuyện với nhân dân Đông-dương. Bằng cách ấy, chúng mong có thể gạt mũi nhọn « bài Nhật » của nhân dân Đông-dương vào người Pháp. Và cũng bằng cách ấy, chúng tưởng làm cho nhân dân Đông-dương trút bao nỗi căm hờn lên lưng người Pháp để quên rằng Nhật là kẻ thù trước mắt. Cũng như hơn 20 năm trước đây, đế quốc Pháp đã từng xúi ta tẩy chay Khách trú: gây ra phong trào đánh người Khách và phá các hiệu Khách, khiến cho ta xao nhãng việc chống Pháp

coi Khách trú là kẻ thù mà quên rằng chính giặc Pháp mới thật là kẻ thù.

Tinh thần dân tộc của nhân dân Đông-dương rất mạnh. Sống bảy tám mươi năm dưới ách giặc Pháp, nhân dân Đông-dương chỉ muốn có dịp báo thù người Pháp cho hả giận. Song Lê-nin đã dạy ta: *“ có khi một phong trào dân tộc chỉ là lợi khí của bọn đế quốc quân phiệt hay của bọn phong kiến độc tài ”*. Thì đây, phong trào bài Pháp ở Đông-dương đang làm lợi cho giặc Nhật. Đứng về khách quan mà xét, khẩu hiệu bài Pháp lúc này tức là khẩu hiệu thân Nhật. Nó làm cho nhân dân Đông-dương nhìn chệch mục đích cách mạng của mình trong giai đoạn hiện tại. Vì sao? *“ Vì kẻ thù chính — kẻ thù cụ thể trước mắt — của chúng ta lúc này là đế quốc phát xít Nhật. Nhiệm vụ cần kíp của chúng ta là đánh đổ kẻ thù ấy. Việc gì giúp ta làm tròn nhiệm vụ ấy thì ta làm, việc gì cản ta làm tròn nhiệm vụ ấy thì ta bỏ. Khẩu hiệu cách mạng của chúng ta cũng phải tùy theo mục đích và nhiệm vụ trong từng giai đoạn mà đổi thay. Từ khi Nhật chiếm Đông-dương và bọn phát xít Pháp hàng Nhật, làm tay sai cho Nhật (1940), chúng ta coi phát xít Nhật Pháp đều là kẻ thù chính. Cho nên khẩu hiệu của chúng ta lúc ấy là “ Đánh đuổi phát xít Nhật, Pháp ”. Nhưng ngày nay, chính quyền của giặc Pháp ở Đông-dương đã tan rã, ta chỉ cần hô “ Đánh đuổi phát xít Nhật ” cũng đủ. Nếu lúc này ta còn hô “ Đánh Nhật Pháp ” là vô chính trị, vì Pháp đâu có phải là kẻ thù cụ thể trước mắt ta nữa! Ta hô “ Đánh đuổi giặc Pháp ” mà không hô “ Đánh đuổi giặc Nhật ” lại càng vô chính trị hơn. Vì như thế khác nào không*

đánh kẻ thù cụ thể trước mắt lại đi với tay đánh kẻ thù đứng xa, kẻ thù đã ngã, thực tế không nguy hại cho ta ngay tức khắc.

Không. Chúng ta không thân Pháp. Thân Pháp là công việc đê hèn của bọn việt gian Phạm-lê-Bồng, Tôn-thất-Bình, Phạm-Tá v.v... Nhưng một ngày phát xít Nhật còn ở Đông-dương thì một ngày ta còn chủ trương liên minh với mọi lực lượng chống phát xít Nhật trên đất Đông-dương cũng như trên thế giới, kể cả lực lượng của người Pháp chống Nhật, miễn những người Pháp ấy chịu thừa nhận quyền độc lập hoàn toàn của Đông - dương, liên hiệp hành động với chúng ta chống Nhật, không giúp Nhật đàn áp cách mạng Đông-dương, không lợi dụng địa vị làm đày tớ cho Nhật để hành hạ nhân dân Đông - dương một cách hèn nhát.

Chúng ta không phải không lo bọn Pháp Đờ Gôn mưu khôi phục quyền thống trị của chủ nghĩa đế quốc Pháp ở Đông-dương. Chúng ta cũng không có quyền cho rằng sau cuộc «đảo chính» 9-3-45, nguy cơ đế quốc Pháp ở Đông-dương đã hết. Trong việc chính phủ Đờ Gôn tổ chức «Đội quân viễn chinh của Pháp ở Viễn Đông» để lấy lại Đông-dương, ta nhận rõ mưu mô «phục tặc» của chủ nghĩa đế quốc Pháp ở Đông-dương rồi đó. Nhưng không phải vì thế mà lúc này ta có thể đặt nguy cơ Pháp ngang hàng với nguy cơ Nhật hay đặt nguy cơ Pháp lên trên nguy cơ Nhật.

Có bạn cho rằng: sớm muộn thế nào giặc Nhật cũng chết vì Đồng minh đang xúm lại đánh chúng. Trái lại chủ nghĩa đế quốc Pháp đang hồi phục.

Vậy phải lợi dụng cuộc đảo chính này để triệt hết bọn Pháp đi, khiến cho sau này Nhật đỡ ta không phải lo trừ Pháp nữa. Quan niệm ấy hết sức nông nổi. Giặc Nhật đang bị Đồng minh đánh bại, nhưng ta có bốn phận góp sức cùng Đồng minh đánh cho chúng bại hẳn và *đóng vai trò chủ động trong việc đuổi Nhật ra khỏi nước ta, không được ỷ lại vào Đồng minh*. Chúng ta càng không được mắc mưu giặc Nhật vì đầu trong việc « bài Pháp » để cho giặc Nhật được yên hưởng địa vị bóc lột. Vả chẳng giặc Nhật có để cho ta triệt hẳn bọn Pháp bao giờ! Chúng muốn thời to phong trào bài Pháp để lừa phỉnh dân ta, nhưng đồng thời chúng rất sợ phong trào ấy trở nên rộng rãi, quyết liệt và bao hàm tính chất phản đế sâu sắc, vì như thế nó sẽ chạm ngay đến oai quyền của chủ nghĩa đế quốc: Nhật. Và xét về thực tế, giặc Nhật đã dùng một số người Pháp, không khi nào dung túng một phong trào bài Pháp triệt để.

Có bạn lại cho rằng: Phải lợi dụng cuộc đảo chính này mà mở rộng phong trào bài Pháp để tăng tinh thần độc lập của nhân dân Đông-dương, để cho nhân dân Đông-dương tập luyện cuộc tranh đấu phản đế. Chủ trương ấy ngây thơ, khờ dại quá! Trước hết giặc Nhật đã đặt quyền bảo hộ của chúng thay cho quyền bảo hộ của Pháp, tại sao ta không chủ trương bài Nhật, lại đi bài Pháp một cách vượt đui? Ta không thấy giặc Nhật hạ lệnh cho sinh viên và công chức không được làm chính trị, không được bạo động đối với người Pháp rồi đó sao? Lúc này tinh thần độc lập giải phóng, tinh thần phản đế chỉ có thể nảy nở dưới những hình thức tranh đấu cách mạng, chứ không thể nảy nở trong phạm

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

lương, hợp pháp do giặc Nhật ban cho. Dưới
1 thống trị của phát xít Nhật mà quá trông chờ
g khả năng hợp pháp để phát triển cuộc tranh
cách mạng là ảo tưởng, nghìn lần ảo tưởng!
g kẻ gào cho khẩu tiếng khẩu hiệu: « Việt-
lộc lập! » trong các cuộc biểu tình của bọn
Nhật tưởng có thể đóng chắc khẩu hiệu ấy
đầu óc nhân dân, nhưng thực ra đã có tội
làm cho nhân dân lầm tưởng giặc Nhật giải
; cho Việt-nam. Họ đã đem bốn chữ « Việt-nam
ập » trong sách, thiếng liêng giấn xuống vũng
như nước của bọn Đại-việt.

C. G. P.
CỜ GIẢI PHÓNG số 12
Ngày 12.4.45

CÁI LỖI LỚN CỦA BỌN PHÁP ĐỜ GÔN Ở ĐÔNG-DƯƠNG

Bọn Đờ Gôn ở Đông-dương đã phạm một lỗi lớn: coi thường giặc Nhật và tự mình đánh giá quá cao lực lượng của mình.

Họ tưởng giặc Nhật thua bại, không dám làm đảo chính truất quyền Pháp ở Đông - dương. Họ tưởng có thể một mình thắng Nhật ở Đông-dương, không cần đếm xỉa đến thái độ của nhân dân bản xứ. Họ không biết mình biết người chút nào. Họ thất bại thật là đáng kiếp.

Từ ngày nước Pháp được giải phóng, bọn Đờ Gôn ở Đông-dương, dưới quyền chỉ huy của tướng Móc-đăng (Mordant) ngang nhiên tổ chức « kháng chiến », sửa soạn chống Nhật. Họ làm việc một cách ngờ nghệch quá. Họ không hiểu rằng giặc Nhật tuy thua ở Điện-biển và Phi-luật-tân thật, nhưng vẫn có thể làm « đảo chính ». Và chính bởi thua như thế nên càng cần phải làm « đảo chính », trước khi quân Đồng minh đổ bộ vào Đông-dương đặng trừ cái họa bị Pháp đánh sau lưng trong khi quân Đồng minh đổ bộ.

Bọn Pháp Đờ Gôn ở Đông-dương thật ích kỷ, kiêu căng và ngu xuẩn. Quyền lợi đế quốc của họ đã làm cho họ mù quáng. Họ tưởng binh lính Đông-

dương hy sinh, đổ máu bênh vực quyền lợi cho họ sao? Họ tưởng một vài cải cách vụn vặt mà họ vừa thúc bách bọn phát xít Pháp Đờ-cu phải thi hành, đủ mê hoặc được nhân dân Đông-dương sao? Họ không thèm đáp ứng lời kêu gọi của các đoàn thể cách mạng Đông-dương hô hào họ cùng lập Mặt trận thống nhất chống Nhật. Họ không thèm để ý đến lời cảnh cáo của Đảng cộng sản Đông-dương báo trước cho họ biết rằng: nếu họ không chịu thừa nhận quyền dân tộc độc lập của nhân dân Đông-dương, thì nhất định họ sẽ chết chệt giữa hai gọng kìm: nhân dân Đông-dương — phát xít quân phiệt Nhật.

Đành rằng cuộc kháng chiến của bọn Pháp Đờ Gôn ở Đông-dương mau tan rã là vì quân đội Pháp không có tinh thần chiến đấu và thiếu vũ khí tinh xảo. Song cái nguyên nhân thất bại cốt yếu của Pháp Đờ Gôn ở Đông-dương chính ở chỗ họ ưa hợp tác với bọn phát xít Đờ-cu hơn là thống nhất hành động với nhân dân Đông-dương trong việc chống Nhật. Và trước sau họ vẫn tin rằng bọn Đờ-cu có thể dùng ngoại giao hòa hoãn được những mâu thuẫn Nhật Pháp cho đến lúc quân Đồng minh đổ bộ vào Đông-dương. Chính cái chính sách hợp tác với bọn phát xít Pháp ở Đông-dương đã đẩy bọn Pháp Đờ Gôn ở Đông-dương đến một tình trạng khốn đốn như ta đã thấy.

Ngày nay, sự thật đánh thép đã làm cho họ mở mắt. Nhưng cuộc đảo chính « sét đánh không kịp bưng tai » của Nhật cũng chưa thể chữa cho bọn Đờ Gôn khỏi bệnh ích kỷ. Đối với họ, *thà sống trong vòng xiềng xích của phát xít Nhật còn hơn giúp cho cách mạng Đông-dương thắng*. Thực thế, ta chẳng thấy một số phần tử Pháp Đờ Gôn cơ hội đang xếp

hàng cùng bọn phát xít Pháp quỳ lạy, kêu van giặc Nhật đó sao? Và điếm mặt bọn Pháp ở Đông-dương dâng vợ, dâng con, dâng của cho phát xít Nhật để « có công ăn việc làm », ta thấy cả những phần tử Pháp Đờ Gôn nữa.

*« Thân lươn bao quản lấm đầu,
« Chút lòng trịnh bạch từ sau xin chừa »*

Không ngờ mấy năm mất nước đã làm cho bọn Pháp Đờ Gôn ở Đông-dương đến mặt đến thế!

Nhưng họ đang mưu tính « một nước cờ cao » kia đấy! Họ bảo nhau tạm hàng Nhật để chiếm lấy một vài địa vị quan trọng trong bộ máy thống trị của Nhật ở Đông-dương, hòng lợi dụng những địa vị ấy làm cuộc *đảo chính ngược lại* khi quân Đồng minh vào Đông-dương đánh Nhật.

Được lắm, chúng ta hãy chờ xem. Bọn Pháp Đờ Gôn cứ muồi mặt làm tay sai cho Nhật áp bức bóc lột nhân dân Đông-dương đi. Họ càng lòi mặt hèn nhát, ích kỷ và phản bội trước thế giới chống phát xít. Họ càng mất hết uy tín và bè bạn, và nhất định nhân dân Đông-dương sẽ không tha thứ cho thái độ đê lièn của họ.

Đứng trước trào lưu dân tộc độc lập đang lan tràn ra khắp thế giới, đứng trước lực lượng cách mạng của nhân dân Đông-dương, bọn đế quốc Pháp quý quyết đến đâu cũng không thể dựng lại quyền thống trị của Pháp ở Đông-dương được nữa. Năm 1940, Pháp đã hàng Nhật, tự cáo là không đủ tư cách « bảo hộ » Đông-dương rồi. Lần này thua Nhật, bọn Pháp lại tự cáo là không đủ sức bảo vệ quyền lợi đế quốc (kiếm được bằng sự ấn cướp) ở Đông-dương.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Như thế là họ đã hai lần tự bôi nhọ không những trước mặt nhân dân Đông-dương mà cả trước mặt thế giới tư bản. Đáng lẽ họ không nên mở miệng đòi dựng lại quyền lợi đế quốc của họ ở Đông-dương sau khi Nhật bại mới phải. Thế mà viên tổng trưởng bộ ngoại giao Pháp hôm 27 tháng 3, còn dám tuyên bố:

« Chế độ định cho Đông-dương là một bước tiến lớn... Chúng tôi không thể chịu cho chủ quyền Pháp bị tước bỏ ở một vài thuộc địa ».

Chế độ mà chính phủ Đờ Gôn định ban hành ở Đông-dương dù cấp tiến mấy cũng vẫn có mục đích lập lại ách đế quốc Pháp ở Đông-dương. Ách Nhật phải là cái ách cuối cùng đề lên cổ nhân dân Đông-dương. Sau khi ách ấy đổ, nhân dân Đông-dương không thể mang một cái ách nào nữa hết! Nếu bọn Pháp Đờ Gôn *không chịu* cho chủ quyền Pháp bị tước bỏ ở thuộc địa, thì được rồi; nhân dân Đông-dương sẽ cùng với thợ thuyền Pháp dùng sức mạnh đoàn kết tranh đấu không cho họ dựng lại chủ quyền Pháp ở Đông-dương nữa!

Thừa nhận một cách thẳng thắn quyền độc lập hoàn toàn của nhân dân Đông-dương đồng thống nhất hành động với nhân dân Đông-dương đánh kẻ thù chung là đế quốc phát xít Nhật, đó là con đường duy nhất cứu sống cho bọn Pháp ở Đông-dương. Không theo con đường ấy thì tương lai của họ ở Đông-dương vô cùng mờ mịt.

Những người Pháp ở Đông-dương phải biết như thế.

TRƯỜNG-CHÍNH
CỜ GIẢI PHÓNG số 13
Ngày 16.5.45

CUỘC KHÁNG CHIẾN ANH DŨNG CỦA CHÚNG TA

Tiếng súng đảo chính của Nhật nổ, thì tức thì tiếng súng kháng Nhật của các bộ đội du kích Đông-dương cũng nổ.

Các dân tộc bị áp bức Đông-dương đã ng nhiên dùng súng đáp lại mưu mô cướp nước và cách gian dối của giặc Nhật. Họ đã dùng súng để lại chủ trương thay thay đổi chủ của bọn việt gi bán nước cầu vinh. Họ đã dùng súng để đáp những lời dụ hàng ngu xuẩn của quân đội Nhật trả lời một cách đanh thép những bức thư đề nghị « hợp tác » của bọn thân Nhật không có óc.

Tiếng súng du kích nổ sau ngày 9-3-1945 mở đầu cho một cuộc kháng chiến anh dũng nổi trong lịch sử vận động cách mạng dân tộc giải phóng Đông - dương trong một thế kỷ nay. Nó đã mở đầu cho một thời kỳ chiến đấu của các dân tộc bị áp bức Đông-dương quyết giành lấy giành cho được tự do, độc lập.

Cuộc kháng chiến của nhân dân Đông-dương càng thêm anh dũng, vì nó phát triển mạnh mẽ mau lẹ trong khi cuộc « kháng chiến » yếu ớt của Pháp đã thất bại mau chóng một cách ê chề!

Một sự thực vừa được ghi trong lịch sử chiến đấu của thế giới chống phát xít : bọn Pháp ở Đông-dương có bao nhiêu vũ khí và quân đội không duy trì nổi được cuộc « kháng chiến » của họ. Trái lại dân tộc Đông-dương, với số vũ khí thô sơ và thiếu thốn đang kiên quyết *một mình* đảm đương công cuộc kháng chiến trong những điều kiện hết sức gian nan.

Mặc dầu quân Đông minh chưa đổ bộ vào Đông-dương cùng ta đánh Nhật, cuộc kháng chiến của ta vẫn không ngừng phát triển. Đến nay nó đã qua hai bước.

Thoạt tiên, quân ta tước vũ khí của tàn quân Pháp thua chạy, không để cho họ đem súng ra hàng giặc Nhật. Và trong khi lực lượng kháng chiến của Pháp tan rã, quân ta đã tiến đánh các đồn trại, chiếm lấy căn cứ căn thiết cho cuộc kháng Nhật của ta đồng thời đoạt lấy số vũ khí ở đó, không để cho nó lọt vào tay giặc Nhật.

Hành động của chúng ta có cản trở cuộc kháng chiến của Pháp không? Quyết không ! Trái lại, mặc dầu bọn Pháp ở Đông-dương ích kỷ và ngoan cố, không chịu ký kết lập mặt trận dân chủ chống Nhật với ta trước cuộc « đảo chính », trong giờ quyết liệt ta cũng đặt nhiệm vụ chống phát xít Nhật lên trên hết thảy và cùng họ thống nhất hành động ở những nơi họ thành thực kháng chiến (như ở Sóc-giang, Cao-bằng và Ngân-sơn, Bắc-tạn). Nhưng sự hối lỗi muộn màng của một vài bọn Pháp kháng chiến lẻ loi (đến bước đường cùng mới bám lấy cách mạng Việt-nam) không đủ cứu vãn cho toàn bộ cuộc kháng chiến của Pháp. Rốt cuộc quân đội Pháp

ở Đông-dương tan rã hoặc chạy qua biên giới, hoặc bị bắt làm tù binh.

Pháp hại, cuộc kháng chiến của ta tiến lên bước mới. Quân ta tiếp tục chiến đấu đương đầu thắng với Nhật: phá hoại đường giao thông vận tải của Nhật, đánh chẹn các đội quân Nhật chiếm căn cứ địa, quét sạch lực lượng Nhật trong những căn cứ địa ấy. Đánh đến đâu, quân ta động viên quần chúng nhân dân tham gia du kích đến đó và cử động thành lập Ủy ban nhân dân cách mạng, dựng chính quyền cách mạng lâm thời ở địa phương. Được bộ đội du kích và quần chúng vũ trang ủng hộ, những Ủy ban nhân dân cách mạng đang thực hiện những nguyện vọng tha thiết của đồng bào. Hơn một triệu người trong **Khu giải phóng** đã được miễn trừ sưu thuế, có thêm ruộng đất, được hưởng quyền tự do dân chủ, v.v... Trong quá trình tranh đấu chống Nhật, **Việt-nam giải phóng quân** đã chính thức thành lập. Các chiến khu đã được quy định và thống nhất. Trường Quân Chính kháng Nhật đã mở ở căn cứ địa để đào tạo nhân tài. Các chiến sĩ của ta đang được rèn luyện trên trường chiến đấu thực tế hay trong các lớp huấn luyện quân sự. Bằng cách chiếm vũ khí của giặc, quân ta vừa đánh vừa vũ trang thêm. Các bộ đội du kích của ta đang bổ sung thực lực đang sửa soạn tiến lên đubđi hấn giặc Nhật ra khỏi đất nước, thành lập *Việt-nam dân chủ cộng hòa*.

Vinh dự thay!

Trong khi một nhóm việt gian ca tụng giặc Nhật để xin xỏ một ít canh cặn cơm thừa, thì đồng bào ta, dưới lá cờ Việt-minh, đang hy sinh chiến đấu giành lại đất nước. Cuộc kháng chiến của ta là một tang

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

chúng sắt đá chỉ cho thế giới biết rằng: dân tộc ta không hèn dòn nép mình dưới gót ủng của Nhật, *không chèn đầu cho quyền thống trị của Pháp như chính phủ Đò Gòn đã tuyên bố*, cũng không ý lại trông chờ ở lực lượng ủng hộ bên ngoài.

Hiện nay nạn đói vẫn đang hoành hành dân ta một cách ghê gớm. Đối với ta, giặc Nhật chém giết tàn nhẫn, bóc lột trắng tay. Không bao giờ dân ta đau khổ như lúc này, nhưng cũng không bao giờ anh dũng như lúc này. Chúng ta đang góp một phần bực sinh với Đồng minh đang tiêu trừ phát xít Nhật và dựng Hòa bình cho nhân loại. Chúng ta không bị thuyết «Đại Đông Á» của Nhật lừa phỉnh. Chúng ta lại biết đứng dậy cầm võ khí trong tay, tự chặt xiềng phá ách, giành lấy quyền sống chính đáng. Cuộc võ trang kháng Nhật của chúng ta phải được Yang-tôi đến diễn đàn Cựu-kim-sơn. Chúng ta đang đổ máu ra để tiêu trừ nốt bọn phát xít cho xã hội loài người. Nhưng chúng ta cũng đang đổ máu ra để đặt trước Hội nghị Cựu-kim-sơn điều yêu sách toàn thể của dân tộc: hoàn toàn độc lập và tự do.

Chúng ta chống Nhật đến cùng. Song chúng ta sẵn sàng chống tất cả thế lực nào định bắt ta trở lại đời nô lệ cho chủ nghĩa đế quốc Pháp hay cho bất cứ một chủ nghĩa đế quốc nào khác, sau khi quyền thống trị của Nhật đổ.

Chỉ có cầm võ khí trong tay, thống nhất chiến đấu, dân tộc ta mới tự quyết định được số phận của mình trong những ngày sắp tới đây.

C. G. P.

CỜ GIẢI PHÓNG số 14

Ngày 15-6-1945

MƯỜI CHÍNH SÁCH LỚN TRONG KHU GIẢI PHÓNG

Việt-nam giải phóng quân đã chỉ được những khu vực khá rộng, bao gồm hầu hết hạt các tỉnh Cao-bằng, Bắc-cạn, Tuyên-quang và phần các tỉnh Thái-nguyên, Lạng-sơn, Hà-giang. Trên các tỉnh trên đây, quân cách mạng tuy chưa chỉ được thành phố, nhưng phần nhiều đã làm chủ thị trấn. Nhiều đồn trại, đại lý, châu hay phủ huyện đã bị quân ta chiếm đóng. Nơi nào Giải phóng quân làm chủ và kiểm soát, Ủy ban nhân dân cách mạng do các giới đồng bào cử lên, đã thay hẳn bộ máy trị của Nhật, Pháp. Thực tế giữ quyền chính. Nhưng Ủy ban này đang dùng những phương pháp lịch sử cách mạng thì hành mười chính sách lớn dưới đây để đem lại tự do, hạnh phúc cho nhân dân:

1) Thủ tiêu lực lượng của Nhật; trừ khử gian, trừng trị lưu manh.

NGON CỜ GIẢI PHÓNG

2) Tịch thu tài sản của lũ giặc nước và của việt gian tùy trường hợp để làm của chung toàn dân hay chia cho dân nghèo.

3) Thực hiện quyền phổ thông tuyển cử và các quyền tự do dân chủ khác.

4) Võ trang quần chúng ; động viên quần chúng nhân dân ủng hộ du kích và tham gia Giải phóng quân kháng Nhật.

5) Tổ chức khai hoang ; khuyến khích sinh sản, thực hiện kinh tế tự túc cho Khu giải phóng.

6) Hạn chế ngày lao động, thi hành luật xã hội bảo hiểm, cứu tế nạn dân.

7) Chia lại ruộng công, giảm địa tô, giảm lợi tức và hoãn nợ.

8) Bỏ thuế khóa và phụ dịch ; dự định đặt thuế lũy tiến lợi tức duy nhất và nhẹ.

9) Chống nạn mù chữ và huấn luyện quân sự, chính trị phổ thông cho nhân dân.

10) Dân tộc bình đẳng ; gái trai ngang quyền.

Những chính sách trên đây căn cứ vào điều kiện cụ thể của *Khu giải phóng* mà đặt ra để tức khắc thi hành. Cố nhiên nó chưa bao gồm được hết các khoản trong chương trình kiến quốc của Việt-minh. Nhưng nó gắng thực hiện những điều mong muốn nóng nãy của quần chúng. Vì chính quyền toàn quốc chưa ở trong tay dân ta, nên chương trình Việt-minh chưa được đem thi hành triệt để.

Song mười chín sách lớn trong *Khu giải phóng* đã bao gồm được những điểm chính của bản chương trình kia rồi.

Trong khi giặc Nhật, một tay vẫn tiếp tục thu thóc, thu thuế và cướp bóc, chém giết nhân dân, một tay bố thí cho nhân dân đôi vài ba ca cháo để lừa dối phỉnh phờ, thì các Ủy ban nhân dân cách mạng được Giải phóng quân ủng hộ, đang phá tan xiềng xích đế quốc ở khu du kích, làm cho nhân dân được hưởng hạnh phúc cách mạng.

Bọn việt gian và các phái hợp tác với Nhật ngửa tay xin xỏ Nhật một vài cải thiện đời sống quần chúng hòng mua chuộc lòng dân, nhưng chung quy nhân dân vẫn phải thuế sưu, thóc tạ. Trái lại các đoàn thể cứu quốc và quân du kích của Việt-minh võ trang phá các kho thóc của Nhật Pháp chia cho dân nghèo, tịch thu ruộng đất của Nhật Pháp trả lại cho dân chúng. Bọn việt gian ăn mày Nhật đòi chút tự do, song những tờ báo của chúng vẫn bị kiểm duyệt, cuộc hội họp của chúng vẫn phải xin phép. Trái lại, Việt-nam Giải phóng quân cầm súng giết giặc, hy sinh phấn đấu, giành lấy tự do chân chính cho Tổ quốc, thực hiện quyền tự do dân chủ rộng rãi. Một bên số ít thân Nhật hoặc lăm theo Nhật quỳ lụy van lơn. Một bên toàn thể nhân dân chiến đấu anh dũng. Sự thực đã chứng rằng van lơn vô ích, van lơn là chết, chiến đấu là sống, chiến đấu phải thắng! chỉ có tranh đấu cách mạng mới mưu được tự do, hạnh phúc chân chính.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Hỡi đồng bào ! Lá cờ dân tộc giải phóng đang phất phới bay trên các chiến khu. Hãy nhắm theo lá cờ ấy, đứng lên đuổi Nhật, đánh đổ chính phủ bù nhìn Trần-trọng-Kim, thành lập chính phủ lâm thời cách mạng toàn quốc, đem chương trình Việt-minh ra thi hành khắp nước.

*Chính quyền nhân dân cách mạng lâm thời ở
Khu giải phóng muôn năm !*

Việt-nam giải phóng quân muôn năm !

Đông-dương độc lập muôn năm !

TÂN-TRÀO
CỜ GIẢI PHÓNG số 14
Ngày 28.6.45.

THỐC VÀ THUÊ

THỐC

Giặc Nhật và bọn Trần-trọng-Kim, Phan-kế-Toại cho một bầy văn sĩ vô liêm xỉ la rầm lên rằng : nhờ chúng mà đồng bào Trung, Bắc-kỳ thoát nạn nộp thóc do Pháp đặt ra.

Chúng tôi nói thẳng : trước kia giặc Pháp thu « thóc tạ » hà khắc chính cũng vì giặc Pháp vừa thu vén cho mình vừa phải cống một phần số thóc ấy cho Nhật. Và nếu ngót 1 triệu đồng bào ta chết đói trong vụ giáp hạt vừa đây, nếu các gia đình Bắc-kỳ và miền Bắc Trung-kỳ phải ăn đói thì chính giặc Nhật phải chịu một phần trách nhiệm.

Ngày nay muốn phỉnh dân ta, giặc Nhật bỏ lệ thu « thóc tạ » ở Trung-kỳ. Chúng thừa biết Trung kỳ là một xứ sản xuất ít thóc gạo. Bỏ lệ « thóc tạ » ở Trung-kỳ giặc Nhật không những không thiệt mấy lại có thể nhả đó mà tô son vẽ phấn cho bù nhìn Kim hòng dùng bọn đó lừa gạt nhân dân.

Ở Bắc-kỳ chúng biết dân rất oán chính sách thu thóc tạ nên chúng tuyên bố chỉ thu thóc của những điền chủ cấy từ 100 mẫu hay nếu không đủ, từ 50 mẫu trở lên là cùng.

Nhưng nói một đằng làm một nẻo hay nói hai giọng đó là thói quen của giặc Nhật. Những người có dưới 50 mẫu đang hý hửng mừng thầm thì bỗng một lệnh mới đã làm cho họ thất vọng. Các báo hàng ngày đăng những nhà có từ ba mẫu trở lên cũng phải bán thóc cho chính phủ hay cho các cơ quan thâu việc tiếp tế cho nhà binh với cái giá mỗi tạ 120đ. Ngoài Nông phố ngân hàng được quyền thu thóc cho quân đội Nhật, không ai được tích trữ quá hai tấn thóc và một tấn gạo; không ai được buôn hay tải gạo ngoài 50 cân. Tin nhân dân được tự do buôn gạo đã thành tin vịt. Lệ bán «gạo bông» cho nhân dân thành phố bị bãi. Trái lại, chính Nhật đang cho in thêm hai tấn giấy bạc dự định cho Nông phố ngân hàng đi mua vét hết gạo trong dân gian. Rồi đây giá thóc gạo lại cao vọt. Chết chết con nhà lao động!

Giặc Nhật tìm đủ cách quỷ quyết giữ độc quyền thóc gạo và cướp thóc. Song chúng vẫn không chắc thu đủ số thóc đã định. Nên chúng gán cho mỗi tỉnh Bắc-kỳ phải thu một số thóc nhiều hơn số thóc phải nộp cho Pháp năm ngoái. (Ví dụ tỉnh Hải-dương năm ngoái phải nộp 4 vạn tấn, thì năm nay phải nộp 5 vạn 1 nghìn tấn). Theo sự dự đoán của Túc mẽ cục, số thu hoạch vụ chiêm năm nay kém vụ chiêm năm ngoái 26% mà số thóc phải nộp cho Nhật lại nhiều hơn. Có nguy không!

Đó, đồng bào thử coi: giặc Nhật quỷ quyết tàn nhẫn gian tham biết mấy. Kể nào làm tướng giặc Nhật bỏ lệ thóc tạ «hãy mau tỉnh ngộ». Thẻ lệ thu thóc và kiểm soát thóc gạo của Nhật còn thâm hiểm

KHỌN CỜ GIẢI PHÓNG

và tai hại hơn của Pháp nữa. Nếu chúng không cứu sớm, đồng bào ta sẽ chết đói nhiều hơn.

Không nộp thóc cho Nhật, không bán thóc cho các nhà thầu của Nhật; giữa nghèo đoàn kết chống lính Nhật thu «thóc tạ»; phá các kho thóc của Nhật chia cho dân nghèo: tiến lên đuổi Nhật ra khỏi nước. Chỉ bằng những cách ấy, chúng ta mới khỏi chết đói mà thôi.

THUẾ

Sau vấn đề gạo, thì thuế là một quyền lợi sinh tử của đồng bào. Đã bao nhiêu cuộc tranh đấu đòi bỏ gánh thuế mà nó vẫn đè nặng trên vai.

Từ ngày Nhật làm «đảo chính», vấn đề thuế thân lại được dư luận nhắc đến sốt sắng. Cho được vượt ve dân chúng và tỏ vẻ khoan hồng, sau khi quyền thống trị của Pháp đổ, giặc Nhật đồng ý với Bảo-Đại và Khâm sai Bắc-kỳ cải cách thuế thân. Theo đạo dụ ngày 26-5-45, đồng bào vô sản Trung-kỳ được miễn thuế thân, và những người làm công lương dưới 1.200 đ 00 một năm được miễn thuế tỷ lệ và «đặc nạp». Còn nghị định Khâm sai Bắc-kỳ ngày 18-5-45 thì chia hạng thuế 3 đ 50 của thời Pháp thuộc ra làm hai hạng 3 đ 00 và 1 đ 00, và ai nộp hạng thuế ấy được miễn số bách phân phụ thu.

Đọc đạo dụ và nghị định trên, chúng ta thấy giặc Nhật và bọn tay sai định lừa bịp đồng bào những gì? Ai cũng biết tình cảnh đồng bào ta vô cùng điêu đứng, nhất là thợ thuyền và dân cày nghèo. Gó làng chết đói đến 4 phần 5 trong dân số. Lân ta gạo

thông có mà cầm hơi, lấy đâu ra tiền nộp thuế? Biết trước chẳng thu được nào, giặc Nhật và bọn tay sai mới « ban ơn » cho một số dân nghèo được miễn và giảm thuế thân. Nhưng căn cứ vào chế độ ruộng công ở ta, thì người có vài thước đất để ở cũng bị liệt vào hạng hữu sản. Vậy số người được gọi là vô sản và được miễn thuế phòng có được là bao? Ngay ở Bắc-kỳ, số người đó mới độ 50 vạn. Ở Trung-kỳ số vô sản được hưởng chế độ thuế thân mới rất ít. Như vậy chỉ có những người gần chết đói mới được giặc Nhật giở cho một vài « giọt nước mắt cá sấu »!

Tuy có giảm đôi phần thuế thân, nhưng nghị định mới về thuế lại nói:

« Sự giảm thuế, công quỹ sẽ hao hụt không ít nhưng chính phủ sẽ có phương pháp bù vào... và rút bớt sự chi tiêu không cần trong công quỹ ».

Chúng ta thử hỏi: « phương pháp bù vào » ấy phải chăng là thêm thuế gián tiếp để bóc lột nhân dân? « Rút bớt chi tiêu » phải chăng là rút số tiền mở mang những việc công ích? Giặc Nhật một tay chĩa một đồng xu cho số rất ít người, nhưng một tay vét sạch hồ bao của toàn thể. Trò hề cải cách này, trước đây giặc Pháp vẫn dùng; nay giặc Nhật diễn lại, không có gì lạ!

Thực ra ngoài hạng vô sản được giảm thuế, các tầng lớp nhân dân khác đều bị tăng thuế. Thật vậy, hạng 7đ00 trong nghị định 21-4-44 nay tăng lên 10đ00; hạng 15đ00 tăng lên 35đ00. Thế mà những tờ báo phản động vẫn hôét giặc Nhật và chính phủ

NGOẠI CỜ GIẢI PHÓNG

bù nhìn là nhân đạo, cốt để khoa lớp những tư
kêu la, rên xiết của nhân dân.

Mặc cho giặc Nhật cải cách lừa bịp, trong
thuế này, đồng bào đừng nộp một xu cho chúng
thêm súng đạn bắn Giải phóng quân, và phải đi
tiến lên phá mọi sưu thuế như đồng bào trong
giải phóng.

QUYẾT - CHIẾN
CỜ GIẢI PHÓNG số 14
Ngày 23-5-45

NHỮNG BỆNH SỐT RẾT VỜ DA CỦA PHONG TRÀO

Giữa tiếng súng Nhật Pháp bắn nhau, một cao trào kháng Nhật cứu nước đã nổi dậy.

Ưu điểm của cao trào ấy là:

a) sâu rộng (các tầng lớp nhân dân giàu nghèo, các dân tộc bị áp bức lớn nhỏ bắt tay nhau chặt chẽ trong mặt trận chống Nhật);

b) phong phú về nội dung và hình thức (khẩu hiệu kinh tế đi đôi với khẩu hiệu chính trị; hình thức tranh đấu bao gồm từ nhỏ đến lớn, từ bất hợp tác đến du kích chiến);

c) có ý thức và tổ chức (ít tính chất tự phát, vai trò lãnh đạo của Đảng và các đoàn thể cách mạng trong mặt trận dân tộc thống nhất kháng Nhật rất rõ rệt).

Tuy nhiên, cũng như phần nhiều những phong trào ở các thuộc địa, cao trào kháng Nhật cứu nước của ta vẫn còn nhiều nhược điểm dưới đây:

1) Phát triển không đều: Bắc-kỳ mạnh hơn Trung-kỳ, Trung-kỳ mạnh hơn Nam-kỳ, Nam-kỳ mạnh hơn Ai-lao và Cao-miên. Có nơi phong trào đã tiến tới thành lập chính quyền địa phương, như các

tỉnh Thượng du và Trung du Bắc-kỳ; nhưng trái lại có nhiều nơi vẫn im lìm không có một cuộc tranh đấu, đấu là tự phát;

2) Nơi thì tranh đấu quá trốn đến nỗi lập tòa án xử tử lý trưởng chỉ vì lý trưởng thu thuế cho Nhật (Bắc-ninh, Bắc-kỳ). Nơi lại quá dè dặt, không biết lợi dụng tình hình khủng hoảng chính trị gây ra bởi cuộc « đảo chính » mà lãnh đạo quần chúng ra đường biểu tình, mặc dầu tổ chức khá mạnh (Thanh-hóa, Trung-kỳ);

3) Nơi thì lãnh đạo quần chúng tranh đấu bừa bãi, tuyên truyền xung phong thật rộng, nhưng không lo gây thêm tổ chức Đảng và quần chúng, không lo huấn luyện quần chúng mới, không đào tạo thêm cán bộ chuyên nghiệp và cán bộ địa phương, tỏ rõ xu hướng coi thường địch nhân; không chú ý tổ chức cho nghiêm; xao lãng việc tổ chức ngành nấp, khoa học. Có nơi lại vin cớ đào tạo cán bộ, sắm sửa vũ khí rồi mới tranh đấu, tuyên truyền cò động một cách hẹp hòi; vùi đầu trong lớp huấn luyện mà không nhận thấy rằng trường huấn luyện tốt nhất chính là trường tranh đấu quần chúng (Hưng-yên, Bắc-kỳ, trong mấy tuần lễ đầu sau cuộc đảo chính);

4) Có nơi xu hướng khủng bố cá nhân mà xao lãng việc vận động quần chúng tranh đấu, làm cho quần chúng không tin ở lực lượng của mình và tưởng rằng một vài viên đạn giết chó săn cũng đủ xoay chuyển được cả tình thế. Nhưng có nơi phong trào lên cao, bọn việt gian hoạt động riel mà đảng bộ không kiên quyết tiêu trừ những tên việt gian đầu sỏ.

để cho chúng làm mưa làm gió, phá hoại cơ sở cách mạng;

5) Có nơi các đồng chí tự hạ mình xuống, không dám mạnh dạn thuyết phục bọn phong kiến, quan lại, hương chức, hay đại tư sản, địa chủ, khiến cho chính sách của đoàn thể không được lan rộng trong các tầng lớp nhân dân. Nhưng có nơi lực lượng cách mạng đã trội hơn lực lượng quân địch, chính quyền cách mạng đã thành lập hay quyền hành địa phương hầu như trong tay cách mạng, thì cán bộ cũng như quần chúng lại bị hóa, quan liêu hóa, làm mất tín nhiệm của đoàn thể.

Những khuyết điểm sai lầm trên đây khác nào những cơn «sốt rét vỡ da» của một cao trào. Hiện nay bước đầu của cao trào kháng Nhật cứu nước đã hết. Muốn tiến lên bước mới, chúng ta không thể không kịp thời sửa chữa và bồi bổ. Chúng ta khác nào như một đội quân xung phong chiến thắng sau những trận gay go. Trước khi tiến lên một chặng mới, phải củng cố vị trí đã chiếm được, xếp dọn lại hàng ngũ, băng bó thương tích, vận thêm súng đạn và lương thực, tự chỉ trích để học lấy kinh nghiệm tác chiến, v.v..

Kịp gây cơ sở cứu quốc cho đều ra các xứ và các tỉnh; tổ chức thêm nhiều chi bộ Đảng và vượt mọi khó khăn mở cho được các lớp huấn luyện đào tạo cán bộ chính trị và quân sự, đào tạo cán bộ cai trị và kinh tế, tẩy trừ những xu hướng tranh đấu quá trốn hay thủ tiêu tranh đấu; tẩy trừ xu hướng coi thường địch nhân và khùng bố cá nhân; tẩy trừ những xu hướng quan liêu và cô độc hẹp hòi đó là những việc phải kiên quyết làm ngay.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Hoàn cảnh trong ngoài hết sức thuận tiện. Những thắng lợi cách mạng không phải tự nó đến. Đảng phải lãnh đạo quần chúng nhân dân giành lấy nó. Muốn tiến lên một chặng mới, phát động tổng khởi nghĩa, giành lấy thắng lợi cách mạng, chúng ta phải gấp rút làm tròn những công việc trên đây để tăng cường lực lượng cách mạng, củng cố phong trào.

C. G. P.

CỜ GIẢI PHÓNG số 15

Ngày 17-7-1945

CÁCH MẠNG HAY ĐÀO CHÍNH ?

Chúng ta đã làm cuộc Cách mạng tháng Tám.

Đánh giặc nước, giành chính quyền, hủy bỏ trật tự cũ, lập nên trật tự mới, bỏ chế độ quân chủ, lập chế độ dân chủ cộng hòa, bỏ thuế thân, thuế chợ, tha hết tù chính trị, v.v... thế không phải là cách mạng sao ?

Cách mạng phải dùng võ lực. Thì đây, ngày 15-8-1945, Nhật hàng Đồng minh không điều kiện. Ngày 19-8-1945, Tổng bộ Việt-minh đã hạ lệnh khởi nghĩa toàn quốc. Lập tức các đội quân giải phóng được tung ra mặt trận. Nhiều cuộc đờ máu đã diễn ra. Nhiều nơi, quân Nhật bị tước vũ khí. Có nơi chúng bị tiêu diệt. Đi đôi với những hành động quân sự ấy, là cuộc tổng biểu tình thị uy vũ trang toàn quốc, trong 3 ngày 17, 18, 19 tháng 8 năm 1945.

Những cuộc biểu tình lịch sử này đã lôi cuốn hàng triệu đồng bào, cả bảo an binh và cảnh sát về phe cách mạng. Bộ máy chính trị các thành phố và địa phương đã bị các đội quân xung phong của Việt-minh chiếm rất mau chóng.

Được như thế là vì Pháp đã bị Nhật tước vũ khí, rồi chính Nhật cũng bại trận mất tinh thần và hàng ngũ Việt gian tan rã, rối loạn.

Được như thế cũng vì đồng bào ta căm hờn bọn đi áp bức đến cực điểm, quyết tâm đoàn kết ủng hộ Việt-minh giành lại quyền độc lập cho nước nhà.

Song, không phải chính quyền tự nhiên lọt vào tay dân ta. Nó đã lọt vào tay dân ta bởi những hành động của quần chúng võ trang tề chỉnh, bởi cuộc tiến công kịp thời và mau lẹ của đội tiên phong cách mạng.

Ai dám bảo cuộc Cách mạng tháng Tám của ta là cuộc đảo chính? Đảo chính là hai bọn thống trị trong nước bất cẳng nhau. Bọn này quật đổ bọn kia để lập chính phủ mới, nhưng căn bản chế độ cũ vẫn để nguyên. Đảng này nhân dân bị áp bức nổi dậy tự giải phóng giành chính quyền, sao gọi là đảo chính? Phải biết rằng: nếu nhân dân không có Việt-minh lãnh đạo nổi dậy chiếm lấy bộ máy hành chính thì Nhật còn giữ bộ máy ấy cho tới khi quân Đồng minh vào Đông-dương để trao lại cho Đồng minh. Và nếu không có toàn dân hét lên cái ý chí tự do và độc lập thì vua Bảo-Đại đâu đã chịu thoái vị?

Có nhiên cuộc khởi nghĩa giành chính quyền của ta vừa đầy tương đối dễ dàng và đỡ đổ máu. Tình thế vô cùng thuận tiện đã khiến cho những điều kiện cách mạng chín mồi; cuộc tranh đấu vì thế tương đối đỡ gay go.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Ngày 19-8-45, thắng lợi của Cách mạng Đông-dương khác nào như một quả chín, cuống nó đã héo; người bẻ nó không phải tốn công mấy.

Có tiến tới mức đó, một phần nhờ ở hoàn cảnh thuận tiện tạo ra bởi thế giới chiến tranh này. Nhưng há không phải một phần lớn nhờ ở sự chiến đấu anh dũng từ bao năm nay của Đảng ta và của các đoàn thể trong Việt-minh? Thực ra cuộc tranh đấu khởi nghĩa của chúng ta bắt đầu từ ngày 9-3-45 và trước đây nữa. Tháng 10-1944, nhân dân Đình-cả nổi súng bắn vào quân Pháp. Tháng 11, đội Xung phong tuyên truyền của Quân giải phóng tiến đánh các đồn của Pháp ở Bắc-cạn và Cao-bằng. Ngày 9-3-45, Nhật Pháp bắn nhau. Những đội quân du kích của ta ở trung du và thượng du Bắc-kỳ đã được lệnh tiến đánh quân Nhật và trước khi giới của các toán quân Pháp chực đem súng ra đầu hàng Nhật. Cùng dịp đó, anh em tù chính trị ở Nghĩa-lộ, Yên-bái và Ba-tơ, Quảng-ngãi nổi lên phá ngục. Dân Mường Lạng-sơ, Hòa-bình, dân Mèo Sơn-la cũng bắn nhau với Nhật. Trong thời gian hai tháng, sau cuộc chính biến ngày 9-3-45, quân ta đã làm chủ nhiều nơi và chính quyền cách mạng đã thành lập ở Khu giải phóng gồm địa hạt sáu tỉnh Bắc-kỳ.

Từ ngày 9-3-45 đến ngày 19-8-45, Đảng ta đã lãnh đạo một cao trào kháng Nhật cứu nước có tính chất thật khởi nghĩa. Trong bước quá trình của cao trào ấy, biết bao máu đã chảy, đầu đã rơi! Biết bao hy sinh ta đã chịu đựng! Tinh thần anh dũng truyền thống của dân tộc ta biểu lộ một cách rõ ràng.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

«Đánh không nguy hiểm, thắng không vì quang», có kẻ nói thế. Song chúng ta đã đánh với bao nỗi gian nan, nguy hiểm suốt trong 6 tháng. Chúng ta có thể nói được rằng: Chúng ta thắng một cách vinh quang.

Và rồi đây chúng ta còn phải chiến đấu chống ngoại xâm, chống mọi mưu mô thực dân của Phi Nhân dân Đông-dương rất sẵn sàng chịu đựng sự thử thách trong những ngày sắp tới đây.

Cuộc cách mạng dân tộc giải phóng của chúng ta là một sự thực mà thế giới không thể không công nhận. Nhưng

«Cách mạng chưa thành công,»

«Các đồng chí vẫn phải ráng sức!»

Chúng tôi xin mượn lời di chúc quý báu ấy của Tôn-trung-Sơn để kết luận bài này.

TRƯỜNG-CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG số 16

Ngày 12.9-1945

SỬ' A SOẠN
KHỎ' I NGHĨA

HAY NĂM LẤY KHẨU CHÍNH

Công việc sửa soạn khởi nghĩa thật là lan man. Nhiều bạn thấy nó bề bộn quá, không biết việc n là việc chính phải làm trước.

« *Chỉ thị về sửa soạn khởi nghĩa* » của Tổng Việt-minh đã giúp cho các bạn đỡ lúng túng đư phần nào. Nhưng trong những việc do *Chỉ thị* đề ta hãy trích ra mấy việc cốt yếu phải làm và có li trọn thì toàn bộ công tác sửa soạn khởi nghĩa mới kết quả thực tế.

Sợ giây chuyền đã có sẵn. Phải tìm lấy kh chính mà nắm lấy.

Vậy trong các công việc sửa soạn khởi nghĩa đ là những việc cốt yếu ? Theo ý kiến tôi có mấy vi sau này :

Một là phải ra sức phát triển các tổ chức tự và tổ chức thêm các bộ đội chiến đấu.

Hai là phải huấn luyện cán bộ quân sự để huy các tổ chức có tính cách quân sự.

Ba là phải tìm hết cách sắm vũ khí để vũ tra cho các bộ đội và các tổ chức tự vệ.

Bốn là phải hết sức vận động binh lính đê súng thù bắn thù.

NGHỊ KHỞI NGHĨA

Năm là phải làm cho chiến thuật khởi nghĩa được phổ biến trong các tổ chức cách mạng và trong dân chúng.

Năm việc ấy phải đồng thời cùng tiến.

Muốn xúc tiến công việc thứ nhất, các tỉnh phải thi hành chỉ thị phát triển tự vệ của Việt-minh.

Muốn xúc tiến công việc thứ hai, phải thảo chương trình huấn luyện quân sự theo ba bậc (như trong «*Chỉ thị về sửa soạn khởi nghĩa*» đã nói), in phát chương trình ấy và mở lớp huấn luyện quân sự cho đều kỳ.

Muốn xúc tiến công việc thứ ba, phải gắng sức chế một phần vũ khí và tổ chức lạc quyền cho thật rộng rãi góp vào «*quỹ mua súng*» của Việt-minh. Tổ chức cho «*quỹ mua súng*» của Việt-minh phải được phát một cách hợp lý.

Muốn xúc tiến công việc thứ tư, phải ra chỉ thị cho các địa phương về công tác vận động binh lính và mỗi tỉnh phải gắng tổ chức ban binh vận chịu trách nhiệm vận động binh lính trong tỉnh mình.

Muốn xúc tiến công việc thứ năm, phải in và phát cho rộng những sách báo quân sự khiến cho nhiều người được hiểu chiến thuật du kích và kinh nghiệm khởi nghĩa.

Và muốn cho tất cả những công việc trên đây mau có kết quả, các chiến sĩ phải hăng hái giác ngộ quần chúng, phát triển các tổ chức cứu quốc và đẩy mạnh phong trào tranh đấu hàng ngày.

Mỗi địa phương phải có kế hoạch thi hành chỉ thị sửa soạn khởi nghĩa cho sát với địa phương mình.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Mỗi cơ quan chịu trách nhiệm về công cuộc nào phải hết sức làm trọn nhiệm vụ của mình trong công việc ấy. Hãy tránh lối bàn đại khái và quyết định suông. Hãy cương quyết trừ bỏ lối «đánh trống bỏ dùi» nguy hại.

Chúng ta nói suông đã quá nhiều rồi ; bàn suông đã chán tai rồi. Giờ thực hành đã đến.

Phải bắt tay vào việc !

T. TR.

CỜ GIẢI PHÓNG 16

Ngày 22-7-1944

BỒI BÒ ĐIỀU KIỆN VẬT CHẤT CHO CUỘC KHỞI NGHĨA

« Chỉ thị về sửa soạn cuộc khởi nghĩa » ra mấy tháng nay rồi mà xét lại từng điểm, ta thấy công việc thực hành chậm chạp quá :

— Hãy kể ngay đến việc cần thiết nhất là việc phát triển các đội tự vệ. Trừ mấy tỉnh rất đáng khen, còn nhiều nơi tổ chức tự vệ chưa có gì. Hoặc có nhưng lẻ tẻ quá không thống nhất được. Các đội trưởng tự vệ phần nhiều chưa được huấn luyện quân sự. Chương trình huấn luyện quân sự theo ba bậc chưa phát hành. Hầu hết các tỉnh chưa có ủy viên quân sự tỉnh để trông nom đôn đốc công việc phát triển và trông nom các đội tự vệ, võ trang và huấn luyện cho các đội viên. Nếu cứ lơ đãng thế này mãi thì một khi tình hình biến đổi lớn, cuộc võ trang chiến đấu giành chính quyền phải thực hành ngay tức thời, liệu chúng ta làm thế nào mà ứng phó cho kịp ?

Không, thắng lợi cách mạng không bao giờ tự nó đến. Phải sửa soạn nó, chinh phục nó. Đừng tưởng nhân dân cực khổ, có tinh thần quyết chiến là đủ. Khởi nghĩa là một việc lớn, phải sửa soạn nó bằng những phương pháp cụ thể, thực tế và tỉ mỉ. Cố nhiên tinh thần cách mạng của nhân dân là cần.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Nhưng không thể chỉ trông cậy vào tinh thần ấy mà giải quyết mọi vấn đề được. Phải sửa soạn điều kiện vật chất cho cuộc khởi nghĩa. Điều kiện vật chất ấy là gì? Là đội quân cách mạng cơ bản và võ khí.

Các đồng chí chúng ta, các chiến sĩ cứu quốc phải nhằm vào mục đích bồi hồ cho điều kiện ấy mà tiến lên. Đừng lảng quăng nữa! Đừng trông đợi hay ỷ lại vào ai hết! Phương châm sửa soạn cuộc khởi nghĩa đã có rồi. Địa phương nào cũng phải tự động đem hết sức ra làm. Phải nhớ rằng nếu thời cơ đến, thì bất cứ nơi nào tạm đủ điều kiện, người cách mạng cũng phải lãnh đạo quần chúng nổi dậy giết giặc hay thực hành công tác phá hoại quấy rối sau lưng quân giặc.

Chúng ta có chịu khoanh tay nhìn cơ hội tốt chạy qua như hồi Nhật chiếm Lạng-sơn không? Quyết không! Vậy phải ráng sức thực hành chỉ thị sửa soạn khởi nghĩa của Tổng bộ Việt-minh một cách gấp rút.

TÂN-TRÀO
CỜ GIẢI PHÓNG 157
Ngày 28-9-1944

VIỆC VỠ TRANG CÁC ĐỘI TỰ VỆ HẢI THỰC HÀNH CHO SÁT

Không nên thực hành việc vỡ trang các đội tự vệ (các tổ chức cứu quốc khác) một cách máy móc.

Trong giờ khởi nghĩa, mỗi đội tự vệ có một nhiệm vụ nhất định thì cố nhiên không phải đội tự vệ nào cũng có những thứ vũ khí hay khí cụ phá hoại nhau. Đội tự vệ chiến đấu, tiêu tở du kích phải có khí cụ cho việc đánh du kích, ví dụ: súng ống, đạn, giáo mác, cung nỏ, v.v... Đội tự vệ thường có khí cụ phá hoại như: mìn, địa lôi phụ, cuốc, kim búa, lắc lè, kích, xà beng và bản đồ để tiện liệu tra những cơ quan quân sự của địch.

Muốn cho việc vỡ trang các đội tự vệ được sát, chính phải có *kế hoạch quân sự cách mạng riêng*, khớp với kế hoạch quân sự cách mạng toàn xứ và quốc. Kế hoạch ấy phải vạch rõ bản đồ tiến công giờ khởi nghĩa cho mỗi tỉnh nhất định. Rồi dựa theo bản đồ ấy mà giao cho đội tự vệ nào, trong phút động, phải thi hành mệnh lệnh của thượng cấp ở nơi nào, phá nơi nào, v.v...

Đội tự vệ hay tổ chức cứu quốc nào sẽ phải làm gì thì ngay từ giờ phải chú trọng những thứ cần

thiết để thi hành những công việc ấy. Ví dụ: đội tự vệ A sẽ phải phá chặn đường sắt hay cầu cống này thì phải sắm những thứ cần cho việc phá hoại ấy. Đội tự vệ kia sẽ phải đánh úp đồn trại B thì phải kiểm đủ vũ khí hạ cho được đồn trại kia.

Tuy nhiên phải chú ý rằng: ngoài những thứ cần dùng riêng cho từng đội tự vệ, còn những thứ vũ khí mà đội viên tự vệ nào cũng phải có để luyện tập hàng ngày, như dao chiến đấu và gậy.

Sau khi sắm những thứ vũ khí và khí cụ phá hoại thích hợp với nhiệm vụ của mình rồi, mỗi đội tự vệ phải luyện tập cách đánh hay phá trước. Luyện theo lối tập trận giả. Cần đến tận chỗ mình sẽ phải hành động mà xem xét địa thế. Cần vẽ những bản đồ tỷ mỉ về những nơi ấy. Khi luyện tập cũng phải bố trí lực lượng đánh hay phá cho sát; phân công dứt khoát cho từng tiểu đội hay từng tổ viên. Có như thế, lúc bắt tay vào việc mới khỏi lúng túng. Nhưng phải luyện kín đáo, không để cho quân thù rõ biết.

Tóm lại sắm vũ khí và khí cụ phá hoại cho sát với nhiệm vụ từng đội tự vệ mà tập dùng những thứ ấy trong các cuộc tập luyện, thao diễn hàng ngày, đó là một việc hết sức cần thiết trong công tác sửa soạn khởi nghĩa hiện nay.

TÀN - TRÀO
 CỜ GIẢI PHÓNG số 8
 Ngày 10-11-41

ĐIỀU TRA QUÂN SỰ

« Biết người biết mình, trăm đánh trăm được » (Tôn-tử). Muốn thắng Nhật Pháp, chúng ta phải hiểu rõ tình hình lực lượng của chúng trên đất nước ta để đến giờ khởi nghĩa, chúng ta có thể quyết định đánh nơi nào, phá nơi nào cho thật đúng.

Bởi vậy, ngay từ nay các tổ chức cứu quốc không riêng gì đội tự vệ — trong một tỉnh, phải chia nhau điều tra các đồn trại, cầu cống, ga, bến tàu, bến phà, v.v... dùng những dấu riêng ghi vào bản đồ tỉnh mình. Lại phải điều tra trường bay, pháo đài các kho chứa dầu, súng, đạn, lương thực, quần áo, bông đay, nơi trú ẩn trong khi báo động. Tất cả những nơi ấy cũng phải ghi vào bản đồ. Đặc biệt những căn cứ quan trọng của nhà binh phải có bản đồ riêng chỉ rõ các chỗ cần phải chú ý.

Đáng tiếc là đến nay một ít bản đồ quân sự các địa phương vẽ ra không được tỉ mỉ, khoa học, không có chú thích bên dưới để chỉ rõ kích thước các nơi và các vật điều tra. Ví dụ không chỉ rõ pháo đài nọ cách ga bao nhiêu cây số hay bao nhiêu thước, đồn trại có bao nhiêu lính, địa hình và thổ sản từng nơi thế nào v.v...

Ngoài những bản đồ quân sự, các đồng chí cứu quốc cần phải chú ý xem xét ngay từ nay những hành động của quân địch. Phải nhận xem quân đội Nhật Pháp hay đi lại những ngã nào, chừng bao nhiêu người, thuộc cơ lính gì, đi vào ngày nào, đi bằng cách gì (đi bộ, đi xe hay đi ngựa, v.v...) ở đâu đến, đi đâu? Đề ý xem những dấu hiệu ở cờ, tay áo binh lính; những dấu hiệu của xe cộ họ dùng, thứ súng họ mang, cách tiếp tế dầu xăng và lương thực của họ. Ngoài ra phải chú ý đến nét mặt chung của binh lính (vui hay buồn, tỉnh táo hay mệt mỏi, v.v...) tên tuổi, thái độ, nét mặt võ quan chỉ huy, v.v... Phải đặc biệt chú trọng điều tra chỗ đóng của bộ tham mưu, những trạm giao thông, cách thông tin và tiếp tế. Nếu là chỗ quân địch đóng thì phải điều tra chỗ lính lấy nước ăn, lấy ánh sáng (máy phát điện, công tơ, v.v...) Ghi lấy, những chỗ quân địch đặt mìn, địa lôi phục, giây thép gai, hay bất cứ một thứ gì có thể ngờ là cạm bẫy của chúng.

Muốn cho công việc điều tra quân sự trên đây được chu đáo, mỗi tỉnh bộ cần phải in bản đồ tỉ mỉ của tỉnh mình phát cho các tổ chức cứu quốc trong tỉnh. Đồng thời phải in dấu hiệu các hạng quân đội và hình thù các thứ súng đạn và xe cộ nhà binh của Nhật Pháp để các hội viên cứu quốc nhận cho quen.

Công việc điều tra gián điệp đáng nhẽ phải có ủy ban riêng phụ trách. Ủy ban ấy tự phái người đi điều tra những nơi quan trọng và thu nhặt những bản điều tra của địa phương rồi kiểm soát lại. Nơi nào chưa được như thế thì các đồng chí chỉ huy trong tỉnh cứ phải thực hiện công việc của điều tra trên đây tùy theo năng lực của mình. Thì giờ gấp

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

không nên câu chấp hình thức mà chịu
nh tay.

Chúng ta không nên quên rằng những bản
vân sự hàng tỉnh và những bản điều tra những
lộng của quân địch hết sức cần để ấn định mọi
đánh hay quấy rối quân địch trong giờ khởi
a. Kế hoạch khởi nghĩa của ta đúng hay không
; một phần lớn do những bản điều tra địa
ng đúng hay sai, đủ hay thiếu mà quyết định.

TÂN-TRÀO

CỜ GIẢI PHÓNG số 9

Ngày 25-12-44

CHÚNG TA HỌC ĐƯỢC NHỮNG GÌ TRONG CUỘC TRANH ĐẤU VÕ TRANG Ở THÁI-NGUYÊN

Nhất búa đập trên thanh sắt đỏ làm bật ra nhiều tia sáng và rèn sắt thành đồ dùng, thì cuộc tranh đấu du kích ở Võ-nhai (Thái-nguyên) mới đây cũng phải đem lại cho ta cái gì chứ?

Hẳn thế, một cuộc tranh đấu nhỏ đến mấy đi nữa cũng phải dạy cho ta thêm kinh nghiệm, và chỉ có thế lãnh đạo nhân dân đến chỗ thắng lợi bằng cách mạng nào biết học ở phong trào.

Vậy phong trào du kích Thái-nguyên mới đây đã dạy ta những gì? Nó đã chỉ cho ta cũng như cho toàn thể đồng bào thấy rằng:

Một là, các đoàn thể cách mạng trong nước hiện nay có súng ống, có bộ đội chiến đấu, có thể phát động du kích chống Nhật, Pháp được. Tuy cuộc chiến đấu Võ-nhai chưa phải là khởi nghĩa nhưng nó chứng tỏ rằng: khẩu hiệu sửa soạn khởi nghĩa của ta không phải là khẩu hiệu suông và cuộc chiến đấu Võ-nhai tái diễn ở toàn xứ, toàn quốc tức là võ trang khởi nghĩa đó. Đến giờ khởi nghĩa, nếu ở tiền phương, các bộ đội xông ra bắn vào quân

HOÀN CẢNH PHÁP

giết như ở Võ-nhai và ở hậu phương nhân dân cách mạng phá hoại đường giao thông tiếp tế của chúng đến triệt để, thì nhất định cách mạng phải thắng. Tích cực sửa soạn khởi nghĩa tức là tổ chức nhiều bộ đội, bố trí nhiều căn cứ để một khi dịp tốt đến, có thể đồng thời tái diễn nhiều cuộc du kích như ở Võ-nhai.

Hai là, dùng chiến thuật du kích, dân quân của ta có thể thắng được quân địch thao luyện và võ trang hơn. Trong cuộc chiến đấu vừa qua, quân địch vừa chết vừa bị thương đến hàng chục chưa kể số mất thãm bị quân ta giết, trái lại quân ta không chết một người nào, bị thương rất ít, lại thu thêm được súng đạn. Quân ta kém quân địch về số lượng và vũ khí mà có thể thắng được như thế là vì đã biết áp dụng chiến thuật du kích một cách rất khôn khéo và vừa đánh vừa tuyên truyền làm xao xuyến tinh thần quân địch. Trong cuộc chiến đấu ở Võ-nhai, quân ta đã tỏ ra đánh du kích thạo hơn hồi Bắc-sơn, Nam-kỳ (1940—41) nhiều.

Ba là, các chiến sĩ chúng ta đã khéo tổ chức một tình diễn thuyết và biểu tình tuần hành dùng cờ, trống, còi, ốc v.v... làm sôi nổi tinh thần chiến đấu của quần chúng, lôi cuốn đông đảo quần chúng vào luống sóng cách mạng. Trong khi đồng bào hết sức căm hờn bọn áp bức, quyết đòi máu ra để bênh vực quyền sống, thì các chiến sĩ cách mạng phải làm thế nào để động viên quần chúng nhận dân lên mặt trận cách mạng. Cố nhiên phải công khai cờ động, đưa quần chúng từ chỗ bị động, rụt rè đến chỗ quyết liệt phấn đấu và làm tế liệt ứnh do dự, lừng chừng của các tầng lớp đứng giữa, khiến cho họ phải ngã theo

cách mạng hay ít nhất cũng đứng trung lập thiện cảm với cách mạng. Chúng ta đã học được cái thuật động viên quần chúng trong giờ khởi nghĩa ở các cuộc Nghệ—Tĩnh đảo, ở Bắc-sơn, Nam kỳ và ngày nay ở Võ-nhai. Chúng ta phải sẵn sàng thực hành cái thuật ấy một cách rộng rãi hơn trong cuộc chiến đấu giải phóng đang sửa soạn.

Những ưu điểm trên đây rất đáng kể. Song tiếc thay, bên cạnh nó, các chiến sĩ Võ-nhai đã phạm nhiều khuyết điểm sai lầm cần phải nhấn mạnh hơn.

Điều thứ nhất, các chiến sĩ Võ-nhai coi thường bạo động. Đáng lẽ chỉ vận động quần chúng tranh đấu chống đôn làng và bắt người, chống khủng bố theo những hình thức thông thường, thì các chiến sĩ ấy đã căn cứ vào một hai tin tức không chắc chắn (như 200 quân Tàu tràn vào Bắc-kỳ, 80 tù chính trị vượt ngục, v.v...) mà phát động du kích một cách cò độc. Các đồng chí Võ-nhai tưởng có thể tiến thẳng lên khởi nghĩa, nên đã hạ lệnh cho quần chúng thực hành «đông không nhà vắng» đến triệt để, đưa một số quần chúng không thể chiến đấu lên núi và do đó tự đeo thêm quả tạ vào chân bộ đội du kích. Trong khi phải sức tềch lực lượng chiến đấu, đợi thời cơ tốt nhất (như lúc Hoa quân nhập Việt, Mỹ quân đồ bộ thẳng lợi và đánh lan ra, Nhật Pháp bắn nhau chỉ mạng không gỡ ra được, nhân dân xục dục đến cực điểm, v.v...) thì các đồng chí ấy đã không thêm đến xa đến điều kiện khởi nghĩa, đã coi thường khởi nghĩa. Các đồng chí ấy tưởng bất cứ lúc nào ném một mình bộ đội tiên phong ra chiến đấu một cách lẻ loi cũng có thể chôn sống được lũ giặc Nhật Pháp và cả bộ máy thống trị của chúng sao. Trong khi bắt

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

huộc phải chuyển sang phòng ngự, hẳn các đồng chí đã học thêm kinh nghiệm phát động một cách thâm thúy.

Điều thứ hai, quân du kích Võ-nhai có lúc làm chủ tình thế. Chính quyền của giặc Pháp trong vùng đã tan rã, tên đồn Đình-cả chạy trốn, bọn việt gian bị giết hay cúi đầu vâng lệnh, hầu hết hương lý đã ngã theo, mà không biết tổ chức một cơ quan gì để tạm giữ chính quyền cho nhân dân, để duy trì trật tự cách mạng và thi hành các phương pháp có lợi trực tiếp cho quần chúng. Đến nỗi những việc xét xử bọn việt gian, việc sử dụng tài sản của việt gian và của đế quốc do dân quân chiếm được, cũng không có một cơ quan nào của nhân dân cách mạng tổ chức ra để quyết định rõ ràng. Các đồng chí Võ-nhai đã bỏ một dịp hiếm có để dạy cho quần chúng và tự mình học lấy cách lập chính quyền và giữ chính quyền.

Mặc dầu có nhiều khuyết điểm sai lầm, cuộc chiến đấu Võ-nhai đã cho ta một bài học rất bổ ích. Mong rằng các đồng chí, các chiến sĩ cứu quốc và toàn thể đồng bào hãy học lấy bài học cốt yếu ấy để tiến tới một cuộc du kích cách mạng sâu rộng và quyết liệt hơn.

TRƯỜNG-CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG số 10
Ngày 28-1-45

CHỌN CĂN CỨ ĐỊA

Hiện nay *Khu giải phóng* đã thành lập. Những căn cứ địa của quân du kích trong khu này không phải là ít. Nhưng còn các tỉnh ngoài *Khu giải phóng* vẫn ở thời kỳ sửa soạn phát động du kích. Việc chọn căn cứ địa đối với các tỉnh đó vẫn là một việc trước mắt. Vậy bàn đến vấn đề chọn căn cứ địa lúc này quyết không phải là thừa.

Căn cứ địa là gì ?

Là chỗ đóng của quân du kích để *tiến có thể đánh quân địch, lui có thể giữ được thực lực của mình*. Nói một cách khác, căn cứ địa là nơi có thể hiểm, vừa lợi cho việc tiến công, vừa lợi cho việc phòng ngự của quân du kích:

Căn cứ vào định nghĩa trên, một căn cứ địa của quân du kích phải có đủ những điều kiện dưới đây:

1) Điều kiện địa dư — Địa thế hiểm trở có thể che chở cho bộ đội trong khi bộ đội phòng ngự hay rút lui, quân địch không thể tiến đánh một cách dễ dàng.

2) Điều kiện quân sự — Vị trí tiện cho việc công quân địch, không xa những chỗ nhất định quân địch phải đóng giữ hoặc qua lại.

3) Điều kiện kinh tế — Thờ sản có thể cung cho bộ đội sống, mặc dầu quân địch vây hãm.

4) Điều kiện chính trị — Tổ chức cách mạng quần chúng khá mạnh, có thể giúp đỡ bộ đội mọi mặt.

Các đồng chí phụ trách các tỉnh hãy chú ý những nơi trong tỉnh mình có đủ bốn điều kiện trên, chọn làm căn cứ địa cho bộ đội du kích. Nơi có ba điều kiện địa dư, quân sự và kinh tế mà thiếu điều kiện chính trị, thì phải kịp phái cán bộ hoạt động đặng cấp tốc gây cơ sở quần chúng trong một thời gian ngắn có thể đặt bộ đội ở được. Nơi nào điều kiện địa dư thiếu sót, ví dụ rừng có rừng núi hoặc rừng núi không được hiểm thì chỉ ít cũng phải có hồ ao, sông ngòi, cánh rừng lầy, v.v..., làm thế thiên nhiên cản quân địch. Nơi nào điều kiện địa dư không được đầy đủ, nhưng có tổ chức quần chúng đông đảo, hùng hậu, hoặc là quần chúng lại có tập truyền cách mạng, thì thế tức là ta có rừng người, núi người thay thế rừng núi hiểm trở thiên nhiên. Nơi ấy cũng có tạm dùng làm căn cứ địa cho quân du kích.

Chọn được căn cứ địa rồi, phải định ngay chỗ đóng quân trong căn cứ địa và lo đến việc tập trung những đấu viên đặng thành lập bộ đội.

KHOAN CỜ GIẢI PHÓNG

Công việc chọn căn cứ địa, thành lập bộ du kích phải đi đôi với công việc phát triển đội vệ và tiêu tở du kích địa phương. Những công việc ấy, chúng ta phải đồng thời làm gấp. Chỉ có thể phát động du kích mạnh mẽ dưới đường x trong giờ tổng khởi nghĩa được.

TÂN-TRÀO

CỜ GIẢI PHÓNG số 15

Ngày 17-7-45

SINH HOẠT CỦA ĐẢNG

và

KINH NGHIỆM CÔNG TÁC

SINH HOẠT CỦA ĐẢNG

Chi bộ là Đảng trong quần chúng, là linh hồn của phong trào cách mạng trong một xí nghiệp hay một địa phương. Chi bộ là trung tâm điểm thu hút quần chúng khác nào đá nam châm thu hút những mảnh sắt vụn. Chi bộ là nơi kết nạp những đảng viên mới, là trường học dạy những đảng viên, ví như ruộng mạ đẻ gây thành những cây lúa.

Chi bộ đối với Đảng, đối với phong trào cách mạng là thế. Vậy mà hiện nay những chi bộ của Đảng hết sức tiêu điều.

Đảng đã ít chi bộ xí nghiệp, phần nhiều chỉ có những chi bộ làng. Đó là một chỗ kém mà chúng ta cần phải lo bỏ khuyết. Nhưng nói ngay các chi bộ hiện có, phần nhiều cũng chỉ sống một cách thoi thóp. Đến 90 phần 100 các chi bộ khai hội không đều hay khai hội chiếu lệ. Phần đông các đồng chí chi bộ còn non, mới vào Đảng, nên chưa biết làm việc, chưa hiểu nhiệm vụ mình. Những buổi khai hội cách xa hàng tháng phần nhiều chỉ là những buổi thu nguyệt phí, phân phát báo chí cho xem, không thấy những cuộc thảo luận náo nhiệt về công tác vận động quần chúng. Những buổi khai hội náo nhiệt lại là những buổi cãi vã nhau, bắt bẻ nhau về những chuyện lật vặt.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Thật là nguy hiểm!

Quần chúng nhân dân ngay bên cạnh đó. Mỗi ngày thêm biết bao mối căm hờn của dân chúng đối với quân thù, biết bao người sẵn sàng gia nhập hàng ngũ cách mạng? Song tại sao phong trào vẫn eo hẹp? Chỉ vì các chi bộ Đảng không có sinh hoạt để bàn bạc phân chia công việc, chỉ vì các đồng chí chúng ta không tích cực hoạt động, cứ khật khưỡng, lơ phờ.

Đảng ta mạnh hay yếu, phong trào vững hay không vững, một phần lớn tại các đồng chí chi bộ chúng ta chịu khó làm việc hay lười biếng.

Tại sao các tổ chức cách mạng eo hẹp, tại sao quân thù dễ đàn áp phong trào? Chính một phần tại chi bộ chúng ta không chịu hoạt động để tổ chức thêm đảng viên, để gây thêm cơ sở cho Đảng. Nhiệm vụ của Đảng ta rất nặng nề. Nếu Đảng không làm tròn nhiệm vụ của nó thì toàn thể các đảng viên, từ các đồng chí chấp hành đến các đồng chí chi bộ, phải chịu trách nhiệm, mà trách nhiệm các đồng chí chi bộ không phải nhỏ.

Trào lưu cách mạng thế giới cứ rầm rập tiến tới, các đồng chí chi bộ còn ngủ gật mãi sao?

TÂN-TRÀO

CỜ GIẢI PHÓNG số 1

Ngày 10.10.1942

ĐỪNG MẶC MƯU GIẶC

Một nguy cơ rất lớn cho đảng bộ Trung-kỳ hiện nay là: chia rẽ, hoài nghi.

Trung-kỳ là một giải đất dài. Sự đi lại từ tỉnh này sang tỉnh khác đã bất tiện. Bọn phong kiến thì hành những chính sách nghiêm ngặt khiến cho vấn đề giao thông liên lạc giữa các tỉnh bộ của Đảng càng khó khăn hơn.

Tuy nhiên, tất cả những khó khăn, trở ngại ấy cũng không nguy hiểm bằng chính sách thâm độc của sở Mật thám chính trị Trung-kỳ phá hoại sự thống nhất của Đảng.

Ai cũng biết rằng: cầm đầu sở Mật thám là hai tên cáo già mật thám Xô-nhi (Sogny) và Pe-rô-sơ (Perroche) và cầm đầu cả tụi Xô-nhi là tên mật thám được tôn lên chức Khâm sứ: Gờ-răng-giăng (Grandjean). Mấy tên này ra sức mua chuộc những phần tử hủ hóa, thoái lui trong số cựu chính trị phạm. Chúng bày cho những phần tử ấy tổ chức ra những đoàn thể, những nhóm khiêu khích phá cách mạng. Đó là những tổ chức A.B. tên tắt của chữ «Anti-

bo!chéotk », nghĩa đen là phản bốn - sẽ - vích, phản cộng.

Bọn A. B. Trung-kỳ đội lối cách mạng cộng sản đề lừa phỉnh đồng bào, do thám những người yêu nước, phá những tổ chức cách mạng. Chúng còn tìm bắt cách gieo mối hoài nghi, chia rẽ trong hàng ngũ cách mạng. Ví như chúng phao lên rằng bọn này là mật thám, bọn kia là A. B, khiến cho người này hoài nghi người kia, tình này hoài nghi tình khác. Rồi cuộc không nhóm nào tin nhóm nào, làng năm không thể thống nhất đặng đối phó với bọn A. B. chính thức lên lời trong hàng ngũ Đảng hay đứng cạnh mà phao đồn đề quấy rối hàng ngũ Đảng. Đảng bộ Vinh hiện nay không được thống nhất, chính một phần lớn tại mưu gian của bọn A. B.

Hành động của bọn A. B. còn tai hại hơn người ta tưởng. Nó đã tạo ra một bầu không khí ngờ vực trong đảng bộ. Nó đã gây ra một tâm lý giao động, hoài nghi trong các đồng chí chúng ta. Kết quả, Đảng rất khó thống nhất. Có nhiều mối không đáng ngờ mà các đồng chí phụ trách không dám chấp, hay chấp rồi nhưng không trầm tĩnh nhận xét, lại vin vào một cơ nhỏ mọn đề nghi ngờ. Hơn nữa một vài đồng chí phụ trách bao biện, giữ hết các mối, chạy hết mọi nơi, vì không tin ai, nên không dám giao việc cho ai cả!

Tình trạng ấy rất nguy hại cho Đảng.

Hỡi các đồng chí ! Đứng trước tình hình gấp rút như lúc này, chúng ta phải mau thống nhất Đảng.

NGŨM CỜ GIẢI PHÓNG

Các đảng bộ — và nhất là các đồng chí Trung-kỳ — phải có kế hoạch cụ thể thống nhất tổ chức của Đảng. Phải kịp thời nhận ra bọn khiêu khích đeo mặt nạ lên vào Đảng, phải tích cực tranh đấu chống bọn A.B, nhưng phải phân biệt chân giả, đừng mắc mưu gian của lũ phát xít mà để cho chủ nghĩa hoài nghi gặm nhấm cõi lòng.

TÂN-TRÀO
CỜ GIẢI PHÓNG số 8
Ngày 26.8.43

NHỮNG BỆNH CỦA CÁC ĐỒNG CHÍ DÂN TỘC THIÊU SỔ

Kinh nghiệm đã chỉ cho ta thấy rằng các đồng chí dân tộc thiểu số thường có một vài tính chất hoặc khuynh hướng có hại, kết quả của điều kiện sinh hoạt thô sơ và trình độ văn hóa thấp kém.

Ví dụ các đồng chí ấy phần nhiều ít ý thức chính trị đến nỗi có khi không phân biệt ai là bạn, ai là thù của cách mạng, hoặc không biết đặt công việc của đoàn thể lên trên tình cảm làng mạc, họ hàng. Bởi vậy, có đồng chí dân tộc thiểu số kẻ bết bí mặt của đoàn thể với người nhà hay một tên mặt thám nguy hiểm, chỉ vì tên này là một người trong họ. Lại có đồng chí khác bỏ nhà đi làm việc thấy đế quốc bắt cha bắt mẹ liền bỏ ra thù.

Trong khi làm việc, các đồng chí dân tộc thiểu số ít chú ý đến nguyên tắc và kỷ luật, cứ gặp chướng hay chớ, nhiều khi vì thế mà thất bại đau đớn. Ví dụ đội tự vệ được lệnh canh chưa hết giờ đã bỏ đi ăn cơm. Các đồng chí thoát ly gia đình đi công tác địa phương: tại về nhà thăm vợ thăm con đến nỗi bị bắt.

Chúng ta ai có ít nhiều kinh nghiệm vận động dân tộc thiểu số đều phải thừa nhận rằng : các đồng

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

chỉ dân tộc thiểu số phần nhiều không chịu chủ ý tổ chức cho khéo, làm việc cho ngăn nắp, theo đúng nguyên tắc và giữ kỷ luật cho nghiêm. Đã thế lại thích khùng bố cá nhân và ý lại vào vũ khí. Ví như trước khi tuyên truyền người nào, không chịu điều tra kỹ, cứ nói bừa đi, họ không nghe hay họ đi nói với người khác thì đáng lẽ phải hết sức thuyết phục họ lại giờ súng ra dọa. Đi lại lộn xộn, gặp gỡ lu bù, lễ có kẻ phản động nào chực phá thì nghĩ ngay đến việc lừa nó vào rừng hạ thủ.

Thất bại của Bắc-sơn khởi nghĩa và nhiều vụ khùng bố sau này ở vùng các dân tộc thiểu số đã chiếu rọi ánh sáng lên những nhược điểm ấy.

Những đảng bộ dân tộc thiểu số, nhất là ở vùng biên giới, nhờ hoàn cảnh đặc biệt hiểm trở, lại được tình hình chiến tranh và cách mạng bên ngoài kích thích, nên phát triển khá mạnh. Quần chúng dân tộc thiểu số quen dùng súng, thạo săn bắn, nên dễ tiến về quân sự, các tổ chức cách mạng dễ quân sự hóa. Đó là những ưu điểm đáng kể. Nhưng ta có nên thấy thế mà vội lạc quan không? Không. Xưa nay những đoàn thể cách mạng thường hay tan rã vì hai lý do lớn: chính trị không đúng, tổ chức không nghiêm. Nếu các đồng chí dân tộc thiểu số không kịp tẩy trừ những khuynh hướng sai lầm đã gần thành thói quen trên kia, thì không thể đương đầu với chính sách khùng bố trắng của bọn phát xít quân phiệt.

TÂN-TRÀO

CỜ GIẢI PHÓNG số 31

Ngày 15-2-1944

PHẢI TÍCH CỰC HOẠT ĐỘNG

Dân ta một cỡ hai ba triệu, khổ nhục đã lắm đang mong một sự thay đổi như đại hạn mong mưa. Hai kẻ thù của dân ta là Nhật, Pháp đang ghen tức, chông chọi nhau, làm yếu sức nhau, khiến cho công cuộc vận động cách mạng của ta tương đối dễ dàng, may mắn. Trên thế giới, chiến tranh chống phát xít xâm lược liên tiếp thắng lợi. Cách mạng này nở tại nhiều nước. Tình hình lạc quan khuyến khích các chiến sĩ không ít.

Đáng lẽ lúc này cách mạng phải tiến nhanh lắm. Nhưng sự thực không được thế. Ấy là vì hiện nay trong Đảng *thiếu tinh thần tích cực*.

Tôi đã nghe những bà già đi chợ thường luôn mồm chửi Nhật, Pháp, công nhiên nguyền rủa chúng. Trái lại, có nhiều đồng chí cứ im như thóc, hàng tháng không dám rỉ rãng tuyên truyền giác ngộ quần chúng chung quanh: sợ bị lộ, sợ đi căng.

Tôi đã thấy các bạn thanh niên và các bà nội trợ vác đòn gánh đánh bẻ đầu bọn lính cạy thế giặc, vừa mua vừa ăn cướp của dân. Tôi đã thấy dân quê hiền lành nhẩn nại nổi xung lên trời Tây, đánh Nhật. Thế mà có nhiều đồng chí thấy quần chúng đề nghị tranh

đấu lại ngăn cản quần chúng hoặc chủ trương tranh đấu nửa vời.

Tôi lại thấy nhiều nơi hàng chục bạn cảm tình chăm đọc sách báo hoặc quyên tiền cho quỹ cứu quốc. Nhưng hàng năm các đồng chí địa phương không tổ chức thêm được người nào.

Những thái độ thủ tiêu, rụt rè, lười biếng, sợ sệt trong các đồng chí chúng ta còn nhiều lắm.

Lê-nin rất có lý định rõ thế nào là một đảng viên bôn-sê-vích (nghĩa là đảng viên cộng sản chân chính). Một người công nhận chương trình, điều lệ của Đảng, đóng nguyệt phí cho Đảng có đủ gọi là đảng viên cộng sản không? Nhất định không. Phải lấy công việc Đảng làm công việc hàng ngày, công việc cốt yếu của đời mình; phải làm việc trong một tổ chức nền tảng của Đảng nữa.

Ai nói mà không làm, ai chỉ nghĩ quyết suông, ai theo đuổi quần chúng; ai ý ra như xe bò lên dốc; ai nhút nhát như «bị quân thù bắt mất hồn» ai không dám hy sinh việc nhà cho việc Đảng, phải kịp sửa đổi mà tiến lên! Đảng ta lãnh đạo dân tộc. Chúng ta là đội tiên phong của giai cấp vô sản và của cả dân tộc nữa. Chúng ta là những phần tử yêu nước, thương nòi hơn ai hết. Chúng ta không sợ khó khăn, nhọc mệt, không sợ hy sinh. Thời đại đã đặt lên vai chúng ta một nhiệm vụ lớn.. Nhựa sống của dân tộc đang chảy trong người chúng ta như sóng cuộn xô ghềnh. Chúng ta phải tích cực hoạt động. Làm việc gì, dù lớn hay nhỏ, cũng phải có kế hoạch. Kế hoạch phải cho sát và nghĩ cho chín. Luôn luôn khách quan, luôn luôn thận trọng. Nhưng đã định làm thì nhất quyết

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

làm đến nơi, không được ngăn ngừa, do dự. *Hành động do dự là tự sát*. Ai không tích cực trong lúc này thì không xứng đáng đứng trong hàng ngũ Đảng. Ai chậm chạp sẽ bị phong trào quần chúng bỏ rơi lại sau.

Muốn cho các đồng chí tích cực hoạt động, có một cách là mỗi đảng bộ phải quyết định những việc dứt khoát. Ví dụ:

1) Hạn trong một tháng mỗi đồng chí phải giới thiệu ít nhất một đồng chí vào Đảng.

2) Mỗi đồng chí phải làm cho ít nhất 3 bạn cảm tình đọc báo Đảng.

3) Mỗi đồng chí phải chinh phục cho hàng được *những người tốt* trong họ mình, trước hết là cha mẹ, vợ con, anh em mình.

4) Đồng chí nào có người nhà đi lính, thì trong một thời gian nhất định phải chinh phục cho được người lính bà con mình.

Quyết định xong, ban chấp hành các đảng bộ phải đốc thúc, kiểm soát việc thi hành những nghị quyết ấy. Đảng viên nào không chịu làm việc sẽ bị cảnh cáo, phê bình và sẽ bị khai trừ nếu luôn luôn bỏ bê công việc.

Tình hình gấp rút, phải có kế hoạch làm việc gấp rút. Đảng tiên phong phải có những chiến sĩ tích cực, xung phong.

TÂN-TRÀO

CỜ GIẢI PHÓNG số 5

Ngày 16-6-44

KINH NGHIỆM TỒ CHỨC CƠ QUAN

I. — Phải phân biệt từng hạng cơ quan. Theo trình độ tổ chức của chúng ta hiện nay, có thể phân biệt được năm hạng cơ quan chính dưới đây:

- 1) Cơ quan ở làm việc của các đồng chí phụ trách;
- 2) Cơ quan chuyên môn (như ấn, tài chính, v.v...);
- 3) Cơ quan giao thông;
- 4) Cơ quan khai hội;

5) Cơ quan nằm chờ hay cơ quan điều động (ở đó những cán bộ bị điều động nằm chờ ngày đi làm việc nơi khác).

II. — Địa điểm nào đặt cơ quan gì phải để dành riêng cho cơ quan ấy. Dù túng bấn đến đâu cũng không nên dùng một địa điểm làm hai ba việc (ví dụ, vừa làm cơ quan ở lại vừa làm cơ quan khai hội; vừa dùng làm cơ quan giao thông lại vừa dùng làm chỗ ở hay nằm chờ, v.v...) vì như thế là trái nguyên tắc tổ chức, rất dễ thất bại.

III. -- Những cơ quan dù gần nhau, cũng không nên cho biết nhau hay trực tiếp liên lạc với nhau.

X. X. X.

CỜ GIẢI PHÓNG số 5

Ngày 14-6-44

TỔ CHỨC GIAO THÔNG

1) Việc giữ vững giao thông, liên lạc giữa các đảng bộ là rất cần.

Giao thông đối với Đảng ví như giầy da nối hai bánh xe của một bộ máy. Giầy da đứt, bộ máy ngừng. Giao thông rời rạc, đứt đoạn thì khó nói tư tưởng hành động của Đảng được thống nhất.

2) Muốn cho giao thông được vững chắc phải tổ chức nó theo bốn nguyên tắc dưới đây:

a) *Song hành*, nghĩa là giữa hai đảng bộ phải có hai mối giao thông đi và về. Ví dụ đảng bộ A có mối giao thông đến B; đảng bộ B cũng có mối giao thông đi A. Trong một thời gian nhất định, chỉ dùng một trong hai mối ấy. Còn một mối để dành phòng khi bất thường phải dùng đến.

b) *Biệt lập*, nghĩa là hai mối giao thông phải cách biệt hẳn nhau, không được dính líu vào nhau. Cái này bị phá, cái kia vẫn còn.

c) *Chuyên môn*, nghĩa là người giao thông và cơ quan giao thông phải chuyên môn. Người giao thông không được phụ trách việc nào khác ngoài giao thông. Cơ quan giao thông cũng không được dùng làm một việc gì khác ngoài giao thông.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

d) *Gián tiếp*, nghĩa là không bao giờ người phụ trách giao thông và cơ quan giao thông lại biết được chỗ ở của đồng chí chỉ huy.

3) Các đồng chí phụ trách giao thông phải đủ năng lực và được huấn luyện cẩn thận nhất là về thủ đoạn giao thông.

4) Trong thời kỳ giới nghiêm hoặc lúc phải mang thư từ, tài liệu đặc biệt quan trọng, thì nhất định đồng chí giao thông phải được tự vệ đầy đủ. Và khi ấy mệnh lệnh giao cho họ là : « *Thà chết còn hơn lọt vào tay quân thù.* »

5) Muốn dễ tổ chức giao thông phải phát triển tổ chức công nhân đường giao thông.

X. X. X.

CỜ GIẢI PHÓNG số 6

Ngày 23.7.44

ỦY BAN CÔNG XƯƠNG VÀ ỦY BAN HÀNG XÃ

1.— Trong khi chưa giành được chính quyền, quần chúng vẫn có thể tập cách cai trị được. Muốn thế thợ thuyền phải tổ chức ra ủy ban công xưởng và dân cày tổ chức ra ủy ban hàng xã.

2.— Nhiệm vụ ủy ban công xưởng là giải quyết các vấn đề thuộc quyền lợi của thợ, giải xếp các cuộc xung đột giữa anh chị em thợ, thông báo cho anh chị em biết tình hình nhà máy và thái độ chủ, giao thiệp với chủ và cai xếp về các vấn đề thuộc quyền lợi hàng ngày của thợ, v. v.. Khi nào quyền lợi thợ bị xâm phạm, cần phải vận động anh chị em tranh đấu, thì ủy ban công xưởng phải đề nghị tranh đấu, v. v..

3.— Muốn tổ chức ủy ban công xưởng, anh chị em thợ, trước hay sau giờ làm việc, đứng bên máy hay họp mít tinh tại sân nhà máy, cử những người trung thực, hăng hái mình tin nhiệm nhất vào ủy ban ấy. Dân quê cũng có thể nhân các cuộc họp mặt của phe, xóm hay họp mít tinh từng xóm mà cử đại biểu sung vào ủy ban hàng xã.

Chú ý: Các ủy ban Việt-minh phải vận động cho khéo để khiến cho những ủy ban công xưởng hay

NGOÀN CỜ GIẢI PHÓNG

Ủy ban hàng xã gồm cả người có tổ chức cứu quốc và người ngoài tổ chức. Ủy ban công xưởng có thể có cai, ký bên cạnh thợ áo xanh, thợ áo nâu và thợ học việc. Ủy ban hàng xã có thể có cả phụ lão, người đứng tuổi, thanh niên và phụ nữ, người giàu và người nghèo.

4. — Các ủy ban công xưởng và ủy ban hàng xã chỉ trông nom săn sóc quyền lợi anh chị em trong lúc bình thường. Khi tranh đấu phải tổ chức ủy ban tranh đấu riêng và khi khởi nghĩa, phải tổ chức ủy ban công nhân cách mạng tại nhà máy và ủy ban nhân dân cách mạng tại thôn quê.

XXX.

CỜ GIẢI PHÓNG số 7

Ngày 28-9-1944

CHỐNG KHỦNG BỐ

Chống khủng bố là sự cần thiết để bảo vệ cho phong trào, nhất là trong thời kỳ quyết liệt này. Nhưng kinh nghiệm, những phương pháp chống khủng bố, các đồng chí đã từng thảo luận và trao đổi. Kể ra thì việc chống khủng bố có nhiều nơi đã làm rất hay; nhưng tôi cảm thấy vẫn còn có điều sơ xuất. Hãy bỏ qua những điều sai lầm như động khủng bố là *tạm hoãn công tác* nào đó (ví dụ giao thông, tuyên truyền, vận động), hay *tạm ngừng tranh đấu*, v.v.. Tôi chỉ muốn nói tới việc *điều động cán bộ*.

Hễ nơi nào có người bị bắt thì người liên lạc với họ, có khi không quan trọng, lập tức bị điều động đi hay tự xin đi. Hình như chỉ thấy có một điều: ở lại sẽ bị bắt, sẽ có hại cho phong trào địa phương. Sao chúng ta không trông sang mặt khác: ta đi sẽ hại cho phong trào rất lớn. Vì sao? Vì những lẽ dưới đây:

1) Nếu là cán bộ thì đi tức là bỏ mặc quần chúng; họ không người chỉ đạo, sẽ hoang mang; sẽ có cảm tưởng không tốt đối với cán bộ và đội tiền phong.

2) Nếu có người khác về thay, thì vì bỏ ngõ, hễ dễ đã gây được một phong trào tích cực chống

khủng bố, chưa kể nhiều khi sai lầm hay bị quần chúng phản đối.

3) Chính bởi thay đổi người mới, hay chưa có người mới, thiếu kế hoạch chống đỡ, nên khủng bố càng lan rộng.

4) Sau hết việc đổi cán bộ còn gieo vào các đồng chí khác một tâm lý tiêu cực kém hầu tinh thần phấn đấu xung phong.

Nhưng nếu ở lại để bị bắt, để phong trào bị phá rộng thì chạy trước chẳng hơn ư? Có người nói thế.

Đã đành, nhưng tại sao để bị bắt? *Chống khủng bố không phải là yên lặng, không hoạt động để để quốc khòl bắt, mà theo ý tôi, phải hoạt động để chúng không thể bắt được.*

Giữa lúc nhân dân ngơ ngác sợ hãi, bọn đế quốc đem lính về sục sạo bắt người phá nhà, cướp của, nếu các chiến sĩ cứu quốc — nhất là các cán bộ — vẫn lẩn lộn bên cạnh quần chúng, yên ủi, khuyến khích họ, bày vẽ cho họ cách chống lại đế quốc, thì họ thấy ta xứng đáng là đội tiên phong, họ sẽ tin cậy vào ta, sẵn sàng nghe theo ta.

Cho nên khi xảy ra khủng bố, muốn chống lại một cách hiệu nghiệm, *trừ trường hợp đặc biệt*, các cán bộ địa phương không nên thay đổi, phải ở lại nơi mình, tìm cách tổ chức các đội tự vệ, đội do thám, đội giao thông. Tự mình cầm lái cho vững, chống cơn bão táp. Không kể gì mưa nắng; có khi ngủ đông, ngủ bãi; có khi nhịn đói, nhịn khát; may chỗ này, mai chỗ khác; mầy mò tháo vát, giữ

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

lấy các tờ chức để dựng lại tinh thần cho các hội viên cứu quốc và nhân dân.

Cố nhiên, tùy hoàn cảnh mà thi hành kế hoạch chống khủng bố. Nhưng tôi chỉ mong mỗi một điều: chúng ta hãy tẩy rửa tâm lý chống khủng bố bằng cách chạy trốn và phải học lấy cách tích cực chống khủng bố ngay tại chỗ.

TRƯỜNG CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG số 8
Ngày 10.11.44

NHỮNG TRỞ NGẠI VỀ VIỆC XÂY DỰNG CÁC CHI BỘ XÍ NGHIỆP

Chi bộ xí nghiệp là nền tảng của Đảng ta mà Đảng ta là nền tảng của phong trào giải phóng dân tộc. Coi vậy việc gây dựng các chi bộ xí nghiệp quan trọng là nhường nào.

Thật ra, mấy năm nay Đảng ta cố gắng biết bao nhiêu để gây các chi bộ xí nghiệp, thế mà kết quả vẫn không được như ý muốn.

Ấy là bởi chưa vượt qua được các điều cản trở như sau này:

Hiện nay kỹ nghệ nước ta bị đình đốn, hầu như bị thụt lùi lại tiểu công nghệ. Thợ thuyền bị thất nghiệp nhiều. Giai cấp vô sản biến thành một lớp lao động thủ công, sút kém về mặt giác ngộ cũng như về mặt tranh đấu; cho nên việc tổ chức các cuộc tranh đấu lớn lao, khoa học rất khó khăn. Ấy là chưa kể sức khủng bố tàn khốc lúc nào cũng treo lủng lẳng trên đầu những người thợ giác ngộ.

Đã ít tranh đấu thì khó mở rộng tổ chức.

Đã không mở rộng tổ chức thì chậm giác ngộ.

Chậm giác ngộ thì tranh đấu kém.

Cái vòng luẩn quẩn ấy là một điều trở ngại.

Điều cản trở thứ hai là thiếu cán bộ công nhân, thiếu cán bộ có năng lực.

Nếu chỉ là những cán bộ nông dân hay các tầng lớp khác vào các nhà máy làm cu ly hay các việc vặt thì rất khó hạp thợ chính. Đã không gần được họ thì làm sao có thể chinh phục họ dễ dàng? Hướng hồ các cán bộ ấy lại ít hiểu, ít học, ít tuổi!

Điều trở ngại thứ ba là thiếu tiền. Các cán bộ đi vận động phải tham gia sinh sản vất vả, ít thì giờ. Muốn tiêu pha lật vất không có tiền, quần áo lành lặn để giao thiệp với người này người khác cũng thiếu.

Thiếu tiền còn cản trở cả việc đào tạo cán bộ và phái cán bộ chui vào các nhà máy quan trọng nữa.

Hoàn cảnh của giai cấp công nhân chúng ta có thể thay đổi được. Ta hy vọng giai cấp công nhân sẽ tích cực tranh đấu, nếu ta cố gắng bước qua những điều trở ngại thứ hai và thứ ba. Và sự tích cực tranh đấu ấy sẽ là điều kiện cho ta gây dựng các chi bộ xí nghiệp mau chóng và vững chắc.

THỢ HÀN

CỜ GIẢI PHÓNG số 15

Ngày 17.7.1945

LÀM THẾ NÀO NHẬN BIẾT MỘT PHẦN TỬ LÀ A.B. ?

1. — A. B. là bọn khiêu khích tay sai cho giặc đế quốc, đội lốt cộng sản chui vào Đảng để dò xét và phá hoại Đảng. A. B. tức là chữ Anti-bolchévich viết tắt và nghĩa đen của nó là phản bôn-sê-vích; phản cộng.

2. — Bọn đế quốc biết không thể đánh đập, tù đầy chém giết mà phá được Đảng ta, nên chúng phải dùng bọn A.B. cho đeo mặt nạ vào Đảng để ngấm phá Đảng. Chúng ta phải hết sức tỉnh táo; hàng giờ hàng phút kiểm tra hàng ngũ để tìm cho ra bọn A.B. đang kịp thời đối phó.

3. — Bọn A.B. thường có những tư cách, hay hành động như dưới đây :

a) Hay tò mò, hay điều tra người này để biết người kia, hay bóc thư trộm.

b) Hay ăn mặc xa xỉ, tiêu hoang và thường có nhiều tiền tiêu.

c) Hay đi lại bất thường khó kiểm soát nổi.

d) Hay giao dịch với những người tung tích mờ ám hoặc đáng ngờ.

NGON CỜ GIẢI PHÓNG

đ) Hay thả tin vịt để tung bốc lực lượng để quốc, gieo sợ sệt trong hàng ngũ Đảng.

e) Hay đặt truyện để gièm pha các đồng chí tốt và làm mất tín nhiệm các đồng chí ấy.

g) Hay ngửa tay hứng lấy những việc mạo hiểm để gây tín nhiệm và cố khi làm được những việc kỳ quái mà người khác không làm nổi.

4. — Bọn A. B. thường có nhiều thủ đoạn lừa bịp khôn khéo. Nhưng nếu hàng ngày chúng ta để ý xem xét thì nhất định chân tướng của chúng sẽ lộ lộ hoàn toàn.

X.X.X.

CỜ GIẢI PHÓNG số 9

Ngày 25-12-1941

CHÍNH TRỊ
QUỐC TẾ

LIÊN BANG XÔ VIỆT CHIẾN THẮNG MUÔN NĂM!

Tiếng đại bác của chiếc tuần dương hạm Nga «Rạng đông» (Aurore) bắn vào lâu đài Mùa đông, cơ quan của chính phủ lâm thời, phản cách mạng, đêm hôm 7 tháng 11 năm 1917 (theo lịch Nga: 25 tháng 10) đã loan báo cho hoàn cầu biết một thế hệ mới vừa mở: thế hệ xã hội chủ nghĩa.

Rồi Cách mạng tháng Mười thành công. Một nước xã hội chủ nghĩa thành lập: Liên bang cộng hòa xã hội xô viết (gọi tắt là Liên-xô).

Đến nay Liên-xô đã 25 tuổi. Liên-xô đang đi đầu trong mặt trận dân chủ quốc tế chống phát xít xâm lược, quyết giải thoát cho xã hội khỏi chế độ phát xít tàn nhẫn và tối đen.

Liên-xô đã 25 tuổi và lần đầu tiên trong lịch sử nhân loại, hàng trăm dân tộc gồm ngót 200 triệu người chung sống một cách thật bình đẳng và tự do trên một mảnh đất rộng 1 phần 6 quả địa cầu.

Trong Liên-xô, nhà máy đã thành của chung thợ thuyền. Ruộng đất của dân cày đã tự tay dân cày

chung lại làm bằng máy móc, theo cách hợp tác. Bao nhiêu cơ quan văn hóa, như thư viện, nhà bảo tàng, phòng thí nghiệm v.v., đã thành của chung xã hội, khiến cho mọi người đều có thể hưởng như nhau.

Liên-xô đã 25 tuổi. Nó đã thành một trường thí nghiệm, ở đó thợ thuyền, dân cày và trí thức cùng nhau kiến thiết một chế độ xã hội mới, không có người bóc lột người: chế độ xã hội chủ nghĩa, bước đầu của xã hội cộng sản văn minh.

Liên-xô là hình ảnh của xã hội mới hiện ngay trong lòng xã hội cũ. Xã hội chủ nghĩa kiến thiết ở Liên-xô ngày một vững làm cho cách mạng thế giới ngày một tiến, đồng thời lại cản trở chính sách xâm lược của lũ phát xít quốc tế? Chính vì thế phát xít quốc tế xùn bọt mép nguyên rủa Liên-xô và thế cùng nhau « tiêu diệt » Liên-xô. Và chính vì thế bọn Hít-le (Hitler), đại biểu cho phe tư bản tài chính phản động nhất thế giới, đang đánh phá Liên-xô, đánh phá thành trì cách mạng, đánh phá cái pháo đài tiền tuyến của văn minh và tiến bộ.

Nhưng trong vũ trụ: *« chỉ có cái gì đang nảy nở và phát triển mới thật mạnh mẽ »*. Cho nên nhất định quân phát xít xâm lược sẽ bị thất bại; vì chúng cố gìn giữ hơi thở cuối cùng của một chế độ đang giãy chết. Còn Liên-xô đại biểu cho sức mạnh đang lên của một xã hội mới, mặc dầu một phần đất đai bị xâm chiếm, rốt cuộc Liên-xô sẽ thắng. Cái mầm của luật đã nở. Vô hạt cứng mấy cũng phải nứt vỡ mà thôi.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Không phải lần đầu tiên bọn tư bản phản động trên thế giới đã đánh Liên-xô. Ngay năm 1919 — 1921, khi Liên-xô mới thành lập, 14 nước đế quốc đã vây hãm, chực bóp chết chế độ xã hội chủ nghĩa ngay trong trứng. Nhưng chúng đã thất bại một cách ê chề. Lần này chúng diễn lại tấn trò cũ. Song cũng như lần trước, sớm muộn chúng sẽ phải chịu những hình phạt của Tiến bộ. Bánh xe lịch sử cứ tiến. Kẻ nào chực thọc gậy ngăn cản nó sẽ bị nghiền nát như tương!

Liên-xô sẽ thắng vì Liên-xô được cả cuộc vận động cách mạng của giai cấp vô sản và dân tộc bị áp bức trên thế giới ủng hộ.

Liên-xô lại bắt tay cả bộ phận tư sản dân chủ (Anh, Mỹ) chống phát xít xâm lược. Liên-xô sẽ thắng vì nhân dân Liên-xô thống nhất và hy sinh, quyết đánh bại quân thù.

Dưới ngọn cờ chỉ đạo của đồng chí Sta-lin (Staline), ngót 200 triệu nhân dân Liên-xô đã đứng dậy như một quả núi vĩ đại cản đường lũ mọi phát xít.

Liên-xô không phải chỉ vì riêng mình mà chiến đấu. Liên-xô đang chiến đấu cho nhân loại cần lao và tiến bộ, cho tất cả các dân tộc đang rên xiết dưới gót sắt của phát xít quốc tế.

Chúng ta không ngần ngại mà tuyên bố ngay rằng : Hồng quân đang một phần vì nhân dân Đông-dương mà đổ máu ở chung quanh thành Đép (Rjev) và thành Sta-lin-gờ-rát (Stalingrad). Chúng ta có

NGON CỜ GIẢI PHÓNG

bền phận ủng hộ Liên-xô kháng chiến và góp sức oanh
phong trào cách mạng thế giới đang lên bước.

Thanh niên trai tráng Đông - dương phải sẵn
sàng chạy qua phía Hồng quân, nếu một mai bị phát
xít Nhật Pháp đem đi đánh Liên-xô.

Và ngay lúc này, các tầng lớp nhân dân Đông-
dương phải kỷ niệm Cách mạng tháng Mười Nga
theo khẩu hiệu :

- *Đã đảo phát xít quốc tế !*
- *Liên bang Xô viết thành công muôn năm !*

TRƯỜNG-CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG 1
Ngày 10-10-42

KẾ HOẠCH CHIẾM CÔ-CA-DƠ CỦA ĐỨC SẼ THẬT BẠI

Cuộc kháng chiến anh dũng của Hồng quân Liên-xô được hơn một năm nay đã làm cho phát xít Đức Ý thiệt hại vô kể. Nó đã đánh tan ảo mộng định hạ Liên-xô trong 10 tuần lễ của Hit-le. Đức đã phải thú thật : « Chưa thể đánh bại được Nga vì sức kháng chiến của Nga còn rất mạnh ». Hồng quân chiến đấu có phương pháp hơn trước. Bởi thế chúng phải thay đổi chiến lược.

Chiến lược của Đức mấy tháng gần đây là chiến lược « vừa phòng thủ, vừa tiến công ».

Phòng thủ để giữ vững những nơi đã chiếm được. Tấn công cốt chiếm thêm những đồng ruộng phì nhiêu và nguyên liệu cần thiết cho chiến tranh như dầu, than, sắt v.v..., cốt làm tê liệt sức kháng chiến của Nga Xô viết trước, rồi sau mới hòng đánh bại Nga.

Cho nên ta thấy quân Đức thế thủ ở mặt trận Bắc, mặt trận trung ương và chỉ tấn công trên mặt trận Nam Nga. Miền dầu hỏa và sắt Cô-ca-dơ

(Caucase) ở Nam Nga là cái đích chính của cuộc « đại tấn công mùa hạ » của Đức.

Đạt được miền ấy, Đức sẽ có đủ nguyên liệu để cung cấp cho một cuộc chiến tranh lâu dài. Nhưng nếu thất bại, chúng sẽ chóng bị tiêu diệt.

Chính vì lẽ đó, nên Đức đã huy động một số quân lực rất mạnh để chiếm Nam Nga.

Nhưng kế hoạch ấy có thể thực hiện được không? Quyết là không. Tại sao?

Vi một là: Nga đã có sẵn một đội quân riêng để giữ miền Cô-ca-dơ. Ở Cô-ca-dơ, địa hình rất có lợi cho Hồng quân. Dựa vào núi cao chót vót, Hồng quân có thể chống lại quân Đức lâu dài.

Nếu Đức không đạt được ý định trong mùa đông này thì sức chiến đấu của Đức sẽ bị giảm. Nhãn đó Hồng quân sẽ mở những cuộc tấn công liên tiếp. Đất đai mà Đức vừa chiếm được ở miền Nam Nga, ở Tây-Bắc Cô-ca-dơ sẽ khó lòng giữ nổi.

Hai là: quân Đức—Lữ ở Cô-ca-dơ tiến quá xa, hậu phương của chúng quá rộng, đường giao thông vận tải quá dài, rất dễ bị quân du kích Nga cắt đứt. Việc tiếp tế cho các đạo quân ấy sẽ rất khó khăn. Quân Trục ở Cô-ca-dơ rất có thể lâm vào tình thế « chiến đấu một mình », do đó rất dễ bị đánh bại.

Ba là: những cuộc phản công thắng lợi của Hồng quân ở mặt trận Bắc và trung ương và cuộc kháng chiến mãnh liệt ở Sta-lin-gờ-rát (Stalingrad) rất có ảnh hưởng đến mặt trận Cô-ca-dơ. Nếu các cuộc phản công của Hồng quân ở các nơi ấy cứ tiếp tục thắng lợi thì chiến sự ở Cô-ca-dơ sẽ xoay ra có lợi cho Nga, nguy hại cho Đức.

NGUYỄN CỜ GIẢI PHÓNG

Bốn là: mặc dầu Anh Mỹ hãy còn do dự và ích kỷ, nhưng không phải như thế là mặt trận thứ hai không thể mở ra ở Tây Âu? Nên Đức phải sẽ bớt lực lượng sang giữ mặt ấy. Do đó sức chiến đấu của Đức ở mặt trận Nga giảm đi và Hồng quân rất dễ phản công ở Cô-ca-dơ.

Năm là: các cuộc chiến đấu của quân du kích ở Nam-tur và sự bành trướng của phong trào cách mạng ở Đức và ở các nước bị Đức chiếm, trực tiếp giúp cho cuộc kháng chiến của Liên-xô và rất có lợi cho việc phòng thủ Cô-ca-dơ.

Tóm lại miền Cô-ca-dơ không thể bị chiếm. Cái dã tâm của bọn phát xít không thể thành công. Mùa đông sắp đến. Kế hoạch đại tấn công mùa hạ của chúng đã bị thất bại một phần lớn.

Sự diệt vong của chúng sẽ không tránh khỏi. Đây là kết quả tất nhiên của quân xâm lược.

TÙNG-PHONG
CỜ GIẢI PHÓNG số 1
Ngày 10-10-42

VIỆC GIẢI TÁN QUỐC TẾ CỘNG SẢN

I. — Một vấn đề làm sôi nổi đur luận thế giới

Trong khi chiến tranh sắp bước vào một giai đoạn quyết liệt mới, một vấn đề chính trị bỗng nổi bật lên trên màn ảnh quốc tế, làm náo động cả dư luận hoàn cầu: *Quốc tế cộng sản tự giải tán.*

Ban chấp hành trung ương Quốc tế cộng sản đã quyết nghị giải tán Quốc tế hôm 15-5-1943. Tin này phát ra thì lập tức các báo phát xít đem pha, chế riếu, hơn nữa gieo sự ngờ vực. Trái lại các báo dân chủ tỏ ý tán thành. Bởi đó ta thấy ngay việc giải tán Quốc tế cộng sản có lợi cho phe dân chủ, có hại cho phe phát xít, nghĩa là có lợi cho cuộc vận động cách mạng chung trên thế giới.

Tuy nhiên, không phải ai cũng hiểu ngay được như thế. Những sự hiểu lầm hay nghi hoặc trong hàng ngũ Đảng cũng như trong nhân dân bao giờ cũng có hại. Chính vì thế chúng ta cần phải xét vấn đề giải tán Quốc tế cho thực rõ ràng.

II. — Vì lẽ gì Quốc tế cộng sản tự giải tán?

Trước hết phải hiểu Quốc tế cộng sản là gì? Quốc tế cộng sản là đảng của cách mạng chung của giai cấp vô sản thế giới. Mục đích Quốc tế cộng sản là lãnh đạo cho giai cấp vô sản thế giới làm cách mạng đánh đổ chủ nghĩa tư bản, lập thế giới vô sản chuyên chính, xây dựng chủ nghĩa xã hội trên khắp thế giới, thực hiện xã hội cộng sản văn minh cho loài người. Chương trình quốc tế cộng sản có nói:

«Quốc tế cộng sản là lực lượng quốc tế duy nhất có chương trình, là nền chuyên chính của vô sản và chủ nghĩa cộng sản, và Quốc tế cộng sản hoạt động một cách chính đạo quang minh như kẻ tổ chức cuộc cách mạng vô sản thế giới.»

Cố nhiên chủ nghĩa tư bản trên thế giới còn thì giai cấp vô sản thế giới không thể bỏ mục đích của Quốc tế cộng sản.

Nhưng trên con đường dẫn tới mục đích ấy, giai cấp vô sản thế giới phải vượt qua nhiều giai đoạn. Tùy theo những điều kiện lịch sử cụ thể, tính chất của cuộc tranh đấu cách mạng và nhiệm vụ trực tiếp của phong trào trong mỗi giai đoạn một khác. Khẩu hiệu mấu chốt của cuộc cách mạng ở giai đoạn nào phải tùy theo tính chất và nhiệm vụ cách mạng của giai đoạn ấy mà đề ra. Người cách mạng cộng sản phải xét những điều kiện cụ thể của mỗi giai đoạn lịch sử nhất định, lực lượng so sánh giữa các giai cấp, đặng nhận ra kẻ thù cụ thể trước mắt và các bạn đồng minh xa gần của cách mạng, đặng nhận rõ tính chất và nhiệm vụ trực tiếp của cuộc tranh

đấu cách mạng trong từng giai đoạn và *biết đặt khẩu hiệu tranh đấu xác thực* cho phong trào. Những hình thức tổ chức và tranh đấu, những khẩu hiệu vận động và tranh đấu phải tùy theo làn sóng cách mạng của mỗi lúc mà thay đổi. Nó phải giúp cho giai cấp cách mạng mau hoàn thành nhiệm vụ trực tiếp của phong trào để tiến lên giai đoạn mới. Đó là một vấn đề chiến thuật hết sức quan trọng.

Nhận rõ chiến thuật cách mạng của giai cấp vô sản như trên, bây giờ chúng ta hãy nhìn vào thực tế.

Hiện nay những điều kiện lịch sử đã thay đổi lớn. Tình thế biến đổi khác thường khiến giai cấp vô sản cách mạng trên thế giới, đặc biệt những phần tử tiên tiến nhất và có ý thức nhất trong giai cấp vô sản — những đảng viên cộng sản — phải đứng hẳn về khách quan mà kiểm điểm lại chương trình, khẩu hiệu cùng những hình thức tổ chức của mình, để thay đổi chiến thuật cho hợp với tình thế. Có như thế cách mạng mới mau thắng lợi, chủ nghĩa cộng sản mới chóng thành công.

Tình thế hiện nay như thế nào? Lũ mọi phát xít đang tàn sát loài người, phá hoại văn minh và tiến bộ, phá hoại nền văn hóa thế giới. Chúng chực kéo xã hội loài người trở lại thời kỳ Trung cổ. Liên-xô, nước chủ nghĩa xã hội, thành trì cách mạng thế giới và tổ quốc chung của lao động thế giới, đang bị chiến tranh phát xít xâm lược tàn phá ghê gớm. Nguy cơ của chung loài người và của giai cấp vô sản không phải nhỏ. Trên thế giới nhiều dân tộc văn minh tiến bộ như dân Pháp, dân Tiệp v.v... đã mất quyền độc lập. Cuộc cách mạng ở các nước ấy chưa thể là cách mạng

xã hội chủ nghĩa, mà phải là cách mạng dân tộc giải phóng, đánh đổ chủ nghĩa phát xít, giành lại quyền độc lập tự do.

Đứng trước những sự thay đổi lớn lao ấy, những người cộng sản chúng ta nói quyết rằng: cuộc chiến đấu vĩ đại chống phát xít trong giai đoạn này tuy chưa hẳn là cách mạng thế giới, nhưng đã sớm thành một bộ phận của phong trào cách mạng thế giới. Tính chất của cuộc cách mạng trên thế giới trong giai đoạn này chưa phải là phản đế nói chung, mà là chống phát xít; *nhệm vụ trực tiếp của giai cấp vô sản cách mạng thế giới trong giai đoạn này chưa phải là đánh đổ tư bản đế quốc nói chung, mà mới là đánh đổ chủ nghĩa phát xít, chưa phải là mở rộng vô sản chuyên chính và chế độ Xô viết ra khắp thế giới, mà mới là mở rộng chế độ dân chủ ra khắp thế giới và giữ vững kết quả tốt đẹp của chủ nghĩa xã hội thắng lợi ở Liên-xô làm cho Liên-xô toàn thắng.*

Phải trầm tĩnh mà xét đoán. Nếu chủ nghĩa phát xít thắng lợi, chế độ dân chủ bị tiêu hủy, nước chủ nghĩa xã hội thất bại thì loài người và giai cấp vô sản sẽ như thế nào? Nhất định loài người sẽ bị chìm đắm trong một thế giới đen tối dã man và giai cấp vô sản còn bị thống khổ hơn những giai cấp nô lệ và nông nô trong các xã hội cũ. Cách mạng thế giới sẽ lùi lại hàng thế kỷ. Trái lại, nếu chủ nghĩa phát xít đổ, nếu chế độ dân chủ, dù là dân chủ tư sản—lan rộng ra khắp thế giới, nếu nước chủ nghĩa xã hội thắng lợi, thì không những loài người đỡ khổ, mà cách mạng thế giới chóng đạt mục đích vì giai cấp vô sản thế giới có thêm nhiều điều kiện để vận động cách mạng thế giới cho được dễ dàng.

Song đánh bại chủ nghĩa phát xít, giúp cho nước chủ nghĩa xã hội mau chiến thắng, mở rộng chế độ dân chủ ra khắp thế giới là một việc hiện nay *một mình* giai cấp vô sản thế giới không thể làm nổi. Phải thành thực nhận rằng : cách mạng chưa thực chín mồi tại nhiều nước. Thọ thuyền và nhân dân các nước tuy đang chiến đấu quyết liệt, nhưng vẫn chưa đủ điều kiện làm ngay nội chiến đánh đổ ách phát xít độc tài. Muốn mau trừ lỵa phát xít đã man cho nhân loại, những người cộng sản chúng ta cố nhiên, *một mặt phải ra sức vận động cho cách mạng nổi dậy ngay trong dinh lỵa phát xít, nhất là tại Đức, Ý, Nhật ; song một mặt phải thành lập và củng cố mặt trận thống nhất giữa các lực lượng chống phát xít trên thế giới.* Bởi vậy phải vận động giai cấp vô sản thế giới không những chỉ liên minh với dân cày và các dân tộc bị áp bức trên thế giới, mà còn phải liên minh cả với một phần giai cấp tư sản quốc tế, bọn tư sản cấp tiến chống phát xít, chống Trụ . Chính vì thế mà Liên-xô và giai cấp vô sản thế giới nhất định phải làm thất bại cái chủ trương của Đức muốn kéo Anh Mỹ hãy nhớ lại việc Hít-le phái Ruy-đôn Hét (Rudolphe Hess) sang Anh thành lập mặt trận đế quốc chủ nghĩa đảng tiến công cách mạng thế giới và Liên-xô. Chính vì thế mà Liên-xô và cả giai cấp vô sản thế giới đã bắt tay giai cấp tư sản Anh Mỹ, cùng họ lập Mặt trận dân chủ quốc tế chống phát xít xâm lược. Muốn đi với giai cấp tư sản Anh Mỹ, cũng như muốn vận động cho bọn tư sản các nước thuộc địa của Trụ ở châu Âu mau chạy sang phe dân chủ, phải dùng một chiến thuật mềm mỏng, phải nhân nhượng với họ.

Vậy mà Quốc tế cộng sản là một hình thức tổ chức có nhiệm vụ « *tổ chức cách mạng thế giới* ». Đánh đổ toàn bộ chủ nghĩa tư bản và thành lập thế giới vô sản chuyên chính; hiển nhiên lúc này nó không hoàn toàn thích hợp nữa. Nó có thể và đã là một cơ cho giai cấp tư sản Anh, Mỹ và cả một phần đông bọn tư sản các thuộc địa phát xít ở Âu lục không chịu thắng thắn và cương quyết đi với Liên-xô.

Bởi vậy Quốc tế cộng sản giải tán là để cho giai cấp vô sản thế giới dễ hoàn thành nhiệm vụ cách mạng trực tiếp của giai đoạn này. Cũng có Mặt trận dân chủ quốc tế đánh bại chủ nghĩa phát xít làm cho Liên-xô chiến thắng và mở rộng chế độ dân chủ ra khắp thế giới. Đó là lý do thứ nhất của việc giải tán Quốc tế cộng sản.

Tuy nhiên, điều cốt tử không phải chỉ làm cho giai cấp tư sản Anh, Mỹ đi với Liên-xô mà thôi. Điều cốt tử là làm cho họ *tích cực ủng hộ Liên-xô kháng chiến, tích cực cùng Liên-xô đánh bại Trục*.

Ta đã biết rằng giai cấp tư sản Anh, Mỹ vì quyền lợi ích kỷ trước sau chỉ muốn bán một phần khí giới và trao đổi một ít nguyên liệu cho Liên-xô đánh Trục. Họ vui sướng thấy Xô - Trục tiêu hao lực lượng của nhau trong những trận kinh hồn. Họ chỉ muốn lợi dụng lúc Xô - Trục đánh nhau chỉ từ mà giành lấy giây phút nghỉ ngơi đồng thời mài nanh giữa vuốt, để khi nào dịp tốt đến, họ sẽ nhảy ra tiêu trừ cả Liên-xô và Trục, đặng chia nhau thị trường thế giới. Cho nên giai cấp tư sản Anh, Mỹ thực ra chỉ muốn đứng ngoài vỗ tay hoan

hò Liên-xô kháng chiến hơn là chính mình nhảy vào cuộc, cùng Liên-xô đánh Trục. Cũng như họ bảo thợ thuyền nước họ cầm đầu làm thêm giờ để họ « có đủ khí giới giúp Liên-xô », nhưng thực ra, để họ có thêm lời và thêm lực lượng sau này độc chiếm thế giới, chứ không muốn tự mình đem ngay khí giới ra đánh Trục, bên cạnh Liên-xô. Chính sách thâm độc và nguy hiểm ấy, giai cấp vô sản thế giới và nhất là những người cộng sản, không thể không nhìn thấy. Đã nhìn thấy, không thể không tìm đủ cách tiêu trừ. Cho nên những người cộng sản đã sớm nhận thấy rằng : về chiến thuật cách mạng trong giai đoạn này, phương hướng phải đánh mạnh nhất, điều phải đặc biệt chú trọng nhất là : *muốn thắng chủ nghĩa phát xít, phải làm tê liệt linh ich kỹ, lực lượng chính của giai cấp tư sản Anh, Mỹ.* Phải động viên dư luận toàn thế giới, phải vận động giai cấp vô sản và nhân dân bị áp bức toàn thế giới, nhất là nhân dân Anh, Mỹ, thuộc địa và bán thuộc địa Anh, Mỹ, tranh đấu quyết liệt bắt chính phủ tư sản Anh, Mỹ, phải gắn bó với Liên-xô, phải mở mặt trận thứ hai cùng Liên-xô đánh Trục, đồng thời không cho giai cấp tư sản Anh, Mỹ có thể vin vào một cơ gì để thoái thác hoặc trì hoãn việc mở mặt trận thứ hai.

Lúc này « *Mở mặt trận thứ hai* » là một khẩu hiệu tranh đấu thực tế, một khẩu hiệu máu chốt. Mở mặt trận thứ hai, sẽ gánh nặng cho Liên-xô là một việc vô cùng quan trọng, vì nó là một phương pháp cần thiết ủng hộ Liên-xô chiến thắng và bởi thế nó quan hệ đến tiên đồ cách mạng thế giới rất

lớn. Thật thế mặt trận thứ hai sớm mở ngày nào, Hồng quân sớm thắng phát xít ngày ấy. Phát xít sớm bại thì cách mạng các nước dưới quyền phát xít chóng thành công. Đồng thời Liên-xô và giai cấp vô sản thế giới giành được nhiều lực lượng *đặng sau khi phát xít quốc tế đã đổ, có đủ sức chiến thắng những lực lượng phản động mới của thế giới tư bản lúc đó mới xuất hiện* (ví dụ có thể chống nhau với chủ nghĩa đế quốc Anh, Mỹ, nếu lúc đó họ dại dột quay lại đánh Liên-xô!)

Giai cấp tư sản Anh Mỹ đã đem ra nhiều lý do để cố hoãn việc mở mặt trận thứ hai, khiến cho Liên-xô tổn thương nhiều quá, máu của thợ thuyền, dân cày đổ ra nhiều quá.

Trước hết họ nói: Anh Mỹ, chưa có đủ quân nhu vũ khí, chưa luyện tập đủ quân đội, nên chưa thể đánh thẳng vào Âu lục. Bằng những con số, các đồng chí cộng sản Anh Mỹ, đã chứng rằng lý do ấy hoàn toàn sai.

Bọn tư sản Anh Mỹ lại nói: chưa thể đánh vào Âu lục vì chưa đồng ý với Liên-xô về vấn đề tổ chức lại châu Âu và thế giới sau khi đánh bại Trục; các nước cạnh Liên-xô chưa đồng ý về biên giới sau này của Liên-xô. Họ phí bao nhiêu thì giờ, nước bọt và giấy mực về vấn đề này trong khi Liên-xô đem xương máu ra ngăn cản quân Trục mùa đông và mùa xuân vừa qua một cách thắng lợi. Rốt cuộc Liên-xô đã phải cương quyết tuyệt giao với bọn Xi-coóc-ky (Sikorsky), chính phủ bại trận Ba-lan ⁽¹⁾ và bằng lòng hoãn « vấn đề biên giới »

(1) Xi-coóc-ky đã chết trong một nạn máy bay.

lại sau chiến tranh, mới có thể tạm chấm dứt hết cơn một cuộc cãi lộn vô ích giữa phe dân chủ.

Chính phủ tư sản Anh Mỹ còn nói: không thể đánh thẳng vào Âu lục qua bờ Măng-sơ (Manche). Đến khi nhân dân Anh Mỹ biểu tình đòi hỏi, thì họ đổ bộ thừ vào Đi-ép (Dieppe) (1), hy sinh hàng ngàn quân để cố chứng rằng không thể đổ bộ qua bờ Măng-sơ, mặc dầu rất có thể nếu họ cương quyết ngay ngày ấy.

Rồi bị nhân dân thúc giục ráo riết, họ mới quyết định đánh các thuộc địa Pháp ở Bắc-Phi, làm chủ Địa-trung-hải để đổ bộ vào Âu-lục do mặt Nam-Âu. Nhưng họ kéo dài trận Bắc-Phi hàng nửa năm. Sau cùng trận Tuy-ni di (Tunisie) kết quả thắng lợi, họ không còn cách gì hoãn việc đánh Âu lục được nữa, nên họ vác ra một lý do mới, định thử thách, định bắt bị giai cấp vô sản thế giới và làm khó dễ cho Liên-xô. Họ nói trong nước họ chưa yên thì chưa đem quân vào Âu lục được; muốn cho Anh Mỹ mở Mặt trận thứ hai, nên giải tán Quốc tế cộng sản để cho chính phủ Anh Mỹ khỏi lo ngại về việc Quốc tế cộng sản có thể gây nội chiến tại Anh Mỹ trong khi các nước ấy đem quân mở Mặt trận thứ hai. Họ lại trách Liên-xô một mặt bắt tay họ, nhưng một mặt xui Quốc tế cộng sản lăm le gây nội chiến trong nước họ.

Sau khi bàn bạc với thủ tướng Anh, đầu tháng 5.1943, Tổng thống Mỹ gửi thư cho thủ tướng Sta-lin (Staline) có phần nài về vấn đề đó. Ta không

(1) Một tỉnh nhỏ thuộc miền Bắc nước Pháp.

lấy thế làm lạ, mặc dầu ta hiểu rằng Quốc tế cộng sản không phải là khí cụ để cho chính phủ Xô viết giết dân.

Dù sao Quốc tế cộng sản cũng tự giải tán để đẩy giai cấp tư sản Anh Mỹ đến bước « cùng kỳ lý » đặt họ đứng trước hai điều kiện dứt khoát : hoặc mở Mặt trận thứ hai, hoặc rơi mặt nạ trước dư luận thế giới ; hoặc tích cực đánh vào Âu lục sẽ gánh nặng cho Liên-xô, hoặc bị nhân dân trong nước đánh đổ.

Giải tán Quốc tế cộng sản, những người cộng sản chúng ta tỏ ra thành thực nhân nhượng với giai cấp tư sản Anh Mỹ để cốt đánh bại Trục, làm cho Liên-xô mau thắng. Nhưng nếu sau khi Quốc tế cộng sản giải tán, chính phủ Anh Mỹ vẫn không chịu mở Mặt trận thứ hai thì lúc đó không những thợ thuyền, dân cày Anh Mỹ và các dân tộc thuộc địa Anh Mỹ phản đối mà ngay trong hàng ngũ tư sản Anh Mỹ, có thể một bộ phận cấp tiến cũng quay ra phản đối. Ta chẳng thấy sau khi Quốc tế cộng sản giải tán, tại Anh Mỹ lại nổi lên một cao trào tranh đấu rộng rãi và quyết liệt đòi mở ngay Mặt trận thứ hai đó sao ? Ta không thấy nhiều cuộc biểu tình đã nổ ra tại Anh Mỹ và hàng nửa triệu thợ mỏ Mỹ bãi công cuối tháng 6 đó sao ? Hẳn là chính phủ tư sản Anh Mỹ không thể đỡ tại Quốc tế cộng sản hay Liên-xô được nữa ! Thật thế, chính phủ Anh Mỹ không hành động hợp với nguyện vọng nhân dân họ, thì nhân dân họ tranh đấu. Đó là việc riêng trong nước họ, khỏi nói : « Có bàn tay Mốt-cu (Moscou) nhúng vào ».

Ta xem đó. Quốc tế cộng sản giải tán là một sự hy sinh của giai cấp vô sản thế giới. Nhưng sự hy

sinh đry thuộc về chính sách nhân nhượng mà Lê-nin (Lénine) đã dạy ta — nhân nhượng để cơ kéo lấy « một bạn đồng minh về số lượng mạnh hơn » (1), nhân nhượng để nâng cao trình độ giác ngộ và ý thức tranh đấu của quần chúng, nhân nhượng có lợi cho cách mạng.

Trực tiếp hòa hoãn những mâu thuẫn giữa Liên-xô và Anh, Mỹ, giữa vô sản thế giới và tư bản Anh Mỹ, khiến cho họ mất cơ thoái thác việc mở Mặt trận thứ hai. Đó là lý do thứ hai của việc giải tán Quốc tế cộng sản. (Tuy nhiên ta không nên tưởng tượng một cách ngây thơ rằng : Sau khi Quốc tế cộng sản giải tán, tất cả các mâu thuẫn giữa Anh Mỹ và Liên-xô đã hoàn toàn giải quyết một cách triệt để và xong xuôi. Chẳng qua những mâu thuẫn chính trong Mặt trận dân chủ quốc tế chống phát xít xâm lược lúc này có thể do việc Quốc tế cộng sản giải tán mà san phẳng được một phần lớn).

Xét rõ những lý do giải tán Quốc tế cộng sản trên đây, ta hoàn toàn đồng ý với Ban chấp hành trung ương Quốc tế cộng sản đã nói :

« Chiều theo chỉ thị của các nhà sáng lập ra chủ nghĩa Mác — Lê-nin, những người cộng sản luôn luôn đề hìn i thức tổ chức của cuộc vận động thợ thuyền và những cách thức làm việc của tổ chức ấy dưới những đặc điểm của một tình thế lịch sử nhất định và dưới những vấn đề trực tiếp do tình thế ấy đề ra ».

(Trích trong bản nghị quyết giải tán Quốc tế cộng sản).

(1) Lê-nin : « Bệnh ưu trí của chủ nghĩa cộng sản ».

Và ta nhận rằng việc giải tán Quốc tế cộng sản không phải là « một thủ đoạn lừa bịp » một hành động « Chỉ có hình thức bề ngoài » như các báo Trục đã nói, mà là một sự thực — một sự thực quá sáng làm hoa mắt nhiều người, một võ rất mạnh làm cho phe Trục choáng óc và đẩy cho Anh Mỹ tiến tới !

III — Ảnh hưởng của việc giải tán Quốc tế cộng sản.

Việc giải tán Quốc tế cộng sản như trên đây đã xét, cố nhiên có lợi cho giai cấp vô sản và cách mạng thế giới, cho toàn thể nhân loại cần lao và tiến bộ. Nó cũng cố lhem Mặt trận dân chủ quốc tế chống phát xít xâm lược, thúc đẩy việc mở Mặt trận thứ hai đánh bại Trục, giúp vào việc cứu vớt loài người mau ra khỏi họa phát xít và chiến tranh, ủng hộ cho Liên-xô mau chiến thắng, làm cho cách mạng thế giới có thêm nhiều điều kiện để thắng lợi sau này.

Quân Anh Mỹ đã đánh vào đảo Xi-xin (Sicile) thuộc Ý từ hôm 10-7-43. Trận Xi-xin là một bước tiến mới của Anh Mỹ để đánh vào Âu lục. Ta không thể nói rằng việc giải tán Quốc tế cộng sản hoàn toàn không có liên lạc đến cuộc tiến công ấy !

Tuy nhiên việc giải tán Quốc tế cộng sản cũng có thể gây ra nhiều điều ngộ nhận và phản tuyên truyền có hại. Trước hết trong hàng ngũ cộng sản, thấy Quốc tế giải tán, những phần tử chậm hiểu, dân hoang mang; họ nghi hoặc về vai trò lãnh đạo cách mạng của giai cấp vô sản thế giới, về sự thống nhất chỉ huy cuộc vận động cách mạng thế giới

về tương lai chủ nghĩa cộng sản v.v... Những đồng chí chậm hiểu ấy phải nhớ rằng: nếu Quốc tế cộng sản giải tán từ mười năm về trước thì đó là một việc tai hại. Nhưng trong tình thế hiện thời, trình độ chính trị của thợ thuyền thế giới nói chung đã khá cao; khắp thế giới đã có hơn 40 đảng cộng sản; trong đó lại có nhiều đảng cộng sản khá mạnh; thợ thuyền đã làm chủ một phần sáu quả địa cầu; những phương pháp giao thông đã phát đạt và nhanh chóng. Ta không sợ Quốc tế cộng sản giải tán mà hàng ngũ giai cấp vô sản thế giới bỗng trở nên tan rã. Và lại Quốc tế cộng sản giải tán, nhưng các đảng cộng sản vẫn tồn tại. Những đảng ấy sẽ có liên lạc với nhau. (Sự liên lạc ấy như thế nào? Đó là một vấn đề khác mà trong phạm vi bài này không thể nói tới). Hơn nữa, ngoài Quốc tế cộng sản, vô sản thế giới còn nhiều hình thức tổ chức khác cũng có tính chất quốc tế tuy thấp hơn, ví dụ: Quốc tế công hội, Quốc tế cứu tế v.v... Mặc dầu Quốc tế cộng sản giải tán, giai cấp vô sản thế giới vẫn có phương pháp đề thống nhất ý chí và hành động. Giai cấp vô sản thế giới, không hề bỏ dở vai trò lãnh đạo cách mạng thế giới, cũng không hề chối cãi sứ mệnh lịch sử là đánh đổ chế độ tư bản dựng lên chế độ cộng sản. Nhưng muốn làm trọn cái sứ mệnh lớn lao ấy, giai cấp vô sản thế giới phải làm công việc cần thiết trước mắt: đánh đổ chủ nghĩa phát xít, trải qua chế độ dân chủ, trải qua nạn lệ do chính trị rộng rãi trên khắp thế giới, đặt tiền đề thực hiện chủ nghĩa xã hội trên thế giới « đi con đường mà lịch sử phải đi qua ».(1)

(1) Mao-trạch-Đông từ ngũ oán vọng.

Sau nữa, ngoài hàng ngũ cộng sản, bọn « tả phái » Đệ nhị quốc tế, nhất là bọn Tờ-rốt-kit (Trotsky) có thể chửi người cộng sản theo đuôi giai cấp tư sản Anh Mỹ, các đảng cộng sản hóa thành những đảng quốc gia; Quốc tế cộng sản hóa thành khí cụ của Sta-lin, do Sta-lin ra lệnh giải tán, « Đệ tứ quốc tế sẽ thay chân Đệ tam quốc tế » v.v... Chính bọn Tờ-rốt-kit Đông-dương đã ra tờ « Ngôi sao đỏ » để chửi việc giải tán Quốc tế cộng sản. Nhưng sau khi xét rõ những lý do giải tán Quốc tế cộng sản trên kia, ta thấy luận điệu của bọn « cách mạng mềm » vô căn cứ là nường nào, trống rỗng là nường nào! Ta thừa hiểu rằng bọn Tờ-rốt-kit ở Đông-dương cũng như ở thế giới đã lộ mặt làm tay sai cho phát xít quốc tế. Chúng không còn là một phái chính trị trong hàng ngũ thợ thuyền nữa. Những câu nguyện của chúng chỉ là nọc độc của một loài rắn, vì quyền lợi của phe lũ phát xít mà phun vào đảng cách mạng của thợ thuyền. Nọc độc ấy chỉ có thể làm hại kẻ nào không tỉnh trí mà phân tích tình thế một cách khách quan, không biết áp dụng phương pháp linh động của chủ nghĩa Mác—Lê-nin vào một hoàn cảnh lịch sử nhất định.

Sau hết, quân thù giai cấp có thể vin vào việc Quốc tế cộng sản giải tán mà làm thoái chí những chiến sĩ non nớt của thợ thuyền. Chúng kêu Quốc tế cộng sản giải tán tức là chủ nghĩa cộng sản tự cáo thất bại, cuộc vận động cộng sản không còn nữa, v.v...

Không! Giai cấp vô sản Đông-dương và tất cả các chiến sĩ thợ Đông-dương phải nhớ rằng: dù sao rồi cuộc thế giới sẽ tiến tới chế độ cộng sản. Lúc này

chỉ cần đánh bại chủ nghĩa phát xít; giai cấp vô sản cũng đã nắm chắc trong tay cả tương lai rực rỡ. Trong trận này, đúng như lời Lê-nin đã nói :

«Giai cấp vô sản, ngoài việc phá bỏ xiềng xích ra, không mất chút gì hết, mà còn lợi dụng được chủ nghĩa dân chủ để giành lấy cả thế giới.»

(Lê-nin toàn tập)

Tóm lại những điều ngộ nhận và phản tuyên truyền trên đây không thể làm giảm hiệu lực thực tế của việc giải tán Quốc tế cộng sản. Song dù sao ta cũng phải kiên quyết phá tan những ảnh hưởng xấu do những điều ấy gây ra, đặng giữ vững thắng lợi hoàn toàn cho chính sách duy nhất đúng của người cộng sản trong giai đoạn này.

IV. — Thái độ Đảng ta sau việc giải tán Quốc tế cộng sản

Không ngại ngờ gì hết, Quốc tế cộng sản giải tán, nhưng Đảng ta cũng như các đảng anh em trên thế giới, vẫn giữ nguyên tên Đảng và vẫn phải là *chính đảng cách mạng độc lập của thợ thuyền*. Mục đích, tôn chỉ của Đảng vẫn là lãnh đạo cho giai cấp vô sản và toàn thể các dân tộc bị áp bức ở Đông-dương làm cách mạng dân tộc giải phóng, thực hiện Liên bang dân chủ cộng hòa Đông-dương, hoàn thành những nhiệm vụ của cách mạng tư sản dân chủ, đặng tiến lên làm cách mạng xã hội, thực hiện chủ nghĩa xã hội, bước đầu của chủ nghĩa cộng sản ở Đông-dương.

Song chính vì muốn đạt tới mục đích cao quý của Đảng, nên những người cộng sản chúng ta phải

ra sức vận động nhân dân Đông-dương thống nhất đánh đuổi phát xít Nhật Pháp, vận động cho các lực lượng chống phát xít, chống Nhật của người ngoại quốc ở Đông-dương thống nhất với cách mạng Đông-dương đánh đổ ách đế quốc Nhật và các hạng tay sai của chúng, góp sức vào mặt trận dân chủ quốc tế chống phát xít xâm lược, ủng hộ Liên-xô chiến thắng.

Vô luận trong tình thế nào, những người cộng sản Đông-dương chúng ta cũng không được sao lãng việc tuyên truyền chủ nghĩa cộng sản và việc phát triển tổ chức Đảng. Vô luận trong tình thế nào, chúng ta cũng không được hạ thấp vai trò lãnh đạo cách mạng của Đảng, coi thường nhiệm vụ Đảng hoặc làm lu mờ cái sứ mệnh lịch sử thiêng liêng của giai cấp vô sản Đông-dương.

V. — Kết luận

Tóm lại Ban chấp hành trung ương Quốc tế cộng sản quyết định giải tán Quốc tế trong tình thế này là tỏ ra không cầu nệ bám lấy một hình thức tổ chức mà tự bó buộc sự hành động, khiến cho khó thi hành một chính sách mới mẻ và rộng rãi: một chính sách quần chúng, chính sách thật cách mạng. Quốc tế cộng sản đã tỏ ra nhận rõ nhiệm vụ trung tâm của một giai đoạn cách mạng mà sẵn sàng thay đổi hình thức tổ chức, thay đổi cách thức làm việc và vận động đảng mở rộng phong trào cách mạng thế giới và nắm chắc trong tay những điều kiện thắng lợi cho cách mạng thế giới. Như thế là Quốc tế cộng sản đã cho ta một thí dụ linh hoạt về cách ứng dụng phương pháp thần diệu của chủ nghĩa Mác—Lê-nin. Chỉ cần chúng ta chú

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

ý điều này: Giải tán Quốc tế cộng sản không phải là thủ tiêu mọi hình thức cách mạng của giai cấp vô sản thế giới, cũng không nhất định là Quốc tế cộng sản không thể tái lập, nếu một ngày kia những điều kiện của hoàn cảnh sẽ khác đi.

Chúng ta hãy tin điều quyết nghị của Ban chấp hành trung ương Quốc tế cộng sản là đúng, và hồ lớn :

**— Chủ nghĩa cộng sản thành công
muôn năm !**

15.7.1943

TRƯỜNG - CHINH

Trích « Tạp chí Cộng sản » số 2

Ngày 24.9.1943.

MẶT TRẬN THỨ HAI

Nước xã hội chủ nghĩa bị xâm lấn. Cả thế giới văn minh và tiến bộ bị chủ nghĩa phát xít hăm dọa.

« Mở mặt trận thứ hai đánh thẳng vào dinh lũy phát xít, sẽ gánh nặng cho Liên-xô » đó là một khẩu hiệu máu chốt của cuộc chiến đấu chống phát xít xâm lược lúc này.

Sau bao cuộc tranh đấu của thợ thuyền và nhân dân Anh Mỹ, sau bao sự hy sinh anh dũng của Hồng quân và nhất là sau việc giải tán Quốc tế cộng sản, chính phủ Anh Mỹ mới chịu đem quân đánh đảo Xi-xin (Sicile) của Ý ngày 10-7-43.

Một nước phát xít bị đánh. Phong trào cách mạng Ý sôi nổi, chính phủ độc tài phát xít của Mút-xô-li-ni (Mussolini) bị đổ, phong trào đảo ngũ trong quân đội Ý ngày một lan rộng. Quân Anh Mỹ ở Xi-xin thắng lợi liên tiếp.

Tuy nhiên trận Xi-xin chưa phải thật là mặt trận thứ hai. Nó mới là bước sửa soạn cuối cùng của việc mở mặt trận thứ hai đánh vào Âu lục, một ngày quân Anh Mỹ chưa đổ bộ vào đất liền Âu lục

thì một ngày pháo đài khổng lồ của phát xít ở châu Âu chưa bị đánh. Xi-xin mới là một búp gác nhỏ ở tiền tuyến của quân phát xít bị đánh mà thôi.

Giai cấp thợ thế giới chưa vội lạc quan về trận Xi-xin mà quên nhiệm vụ chính thức đẩy Anh Mỹ phải mở mặt trận thứ hai một cách thật sự.

Phải nhớ rằng: mỗi bước tiến của cuộc chiến tranh chống phát xít xâm lược lại gặp thêm một khó khăn nguy hiểm cần phải vượt qua. Thật thế, mặt trận thứ hai chưa mở hẳn mà một vài trở lực đã bày ra trên con đường tiến của nó. Thấy Hồng quân chọc thủng được phòng tuyến của Đức ngay mùa hạ và phong trào cách mạng Ý sôi nổi, ảnh hưởng đến cả các nước Âu lục khác, các chính phủ Anh Mỹ một mặt đánh chặn lại, một mặt chực mượn tòa Thánh làm môi giới thương lượng với chính phủ mới của tư bản Ý; chính phủ Ba-đô-gờ-li-ô (Badoglio), định cản phong trào cách mạng Ý. Thực ra giai cấp tư sản Anh Mỹ chưa trừ bỏ được tình ích kỷ của họ. Họ muốn thắng Trục, nhưng rất sợ cách mạng thế giới và Liên-xô.

Tuy nhiên, trong cuộc chiến tranh chống phát xít này, sức thúc đẩy của quân chúng Anh Mỹ là một bộ phận chiến đấu khá quan trọng. Nhân dân Anh Mỹ luôn luôn tranh đấu không cho chính phủ nước họ được lùi bước. Vì thế Sóc-sin (Churchill) lại phải sang Mỹ gặp Ru-dơ-ven (Roosevelt) để bàn tính. Chính phủ Anh Mỹ đang ở vào một tình thế khó xử: không đánh thẳng vào Âu lục thì nhân dân phản đối, mà đánh thẳng vào Âu lục, e cách mạng châu Âu sôi nổi. Kinh nghiệm Ý đã dạy cho họ rằng: quân Anh Mỹ đánh vào nước nào thì cách mạng dễ

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

nổi dậy tại đó. Mặt trận thứ hai mở ở Âu lục, nhất định sẽ có mặt trận cách mạng của nhân dân Âu lục, mặt trận thứ ba.

Nếu Hồng quân Liên-xô đang hy sinh quyết chiến, tiêu diệt quân phát xít xâm lược tại mặt trận thứ nhất thì bốn phần thợ thuyền và nhân dân Anh Mỹ là phải tranh đấu quyết liệt hơn nữa, đừng bắt chính phủ Anh Mỹ mau chiếm nốt Xi-xin (Sicile) để đem quân đồn bộ vào đất liền châu Âu. Lịch sử đã giao phó cho thợ thuyền và nhân dân Anh Mỹ cái nhiệm vụ ấy. Và ta có thể nói rằng : mặt trận thứ hai là sự nghiệp của họ.

Họ có làm tròn được sự nghiệp vĩ đại ấy không ? Mong rằng những ngày sắp tới đây sẽ trả lời có.

Q. G. P.

CỜ GIẢI PHÓNG số 2

Ngày 26-8-43

MẶT TRẬN THỨ HAI ĐÃ MỞ

Sáng sớm hôm mồng 6 tháng 6 tây, tám vạn quân Đồng minh đổ bộ lên bờ biển Bắc Pháp. Hàng vạn quân nhảy dù Anh Mỹ hạ xuống sau lưng quân Đức, được dân Pháp ủng hộ nhiệt liệt.

Công trình phòng thủ của Đức trên Bắc Pháp bỗng chốc đổ sụp. « Chiến tuyến Rô-men » mà bọn phát xít Đức và bọn Pháp gian phản quốc đã từng khoe là « vô địch » chỉ trong giây lát đã vỡ một đoạn dài. Pháo đài châu Âu của phát xít quốc tế đang bị các lực lượng dân chủ đánh phá dữ dội.

Mặt trận thứ hai chính thức đã mở : một điều mong ước khát khao của cả thế giới đã thành sự thực hiển nhiên.

Dưới bao nhiêu sức thúc đẩy mạnh mẽ của nhân dân Anh Mỹ và cả thế giới, sau bao sự hy sinh anh dũng của Hồng quân Nga. đến nay mặt trận thứ hai mới mở kẻ cũng hơi muộn. Nhưng muộn còn hơn không. Cả thế giới vui mừng như vừa xô đổ được tảng đá lớn ngăn cản bước đường tiến của nhân loại.

Mặt trận thứ hai mở chứng tỏ rằng giai cấp tư sản Anh Mỹ không thể ỳ ra để mặc cho Nga

một mình tiêu hao lực lượng trong việc diệt trừ phát xít trên Âu lục.

Mặt trận thứ hai mở đã đánh tan những mưu mô xảo quyệt của phát xít quốc tế chực chia rẽ phe Đồng minh.

Mặt trận thứ hai mở sẽ có thể sẽ bớt gánh nặng cho Nga, làm cho Nga mau toàn thắng, thành trì cách mạng thế giới thêm vững chắc.

Mặt trận thứ hai mở tức là Đức Hit-le mau đổ, phong trào cách mạng dân tộc giải phóng trên Âu lục có thể thêm điều kiện thuận tiện để nảy nở và thắng lợi.

Thật thế, nhân dân Pháp, Bỉ, Hà, Na-uy, Áo v.v., đang rục rịch nổi dậy cùng quân Anh Mỹ Nga đánh đuổi bọn phát xít cướp nước. Phong trào cách mạng và dân chủ ở Ý tăng mạnh, chiến tranh cách mạng ở Nam-tur sâu rộng thêm. Cuộc vận động phản chiến ở Đức bùng nổ v. v...

Chờ cho mặt trận thứ hai ăn sâu hơn nữa, Hồng quân Nga sẽ tổng phản công, tiêu diệt quân Đức ở Đông Âu. Mặt trận thứ nhất do Nga chủ trương sẽ bước vào một thời kỳ quyết liệt mới.

Cả ba mặt trận, thứ nhất ở Đông Âu, thứ hai ở Tây Âu và thứ ba ở sau lưng quân Đức, đồng thời mở rộng và hòa nhịp, thì phát xít Đức sẽ bị đánh từ phía và chết không kịp ngáp!

Phát xít Ý đã đổ.

Phát xít Đức đang bước xuống hố.

Không bao lâu nữa phát xít Nhật bên Viễn Đông sẽ mất hết vây cớ. Ngày tiêu diệt của chúng đã định.

Mặt trận phát xít xâm lược đang tan rã. Trái lại mặt trận dân chủ quốc tế chống phát xít xâm lược ngày một vững vàng thêm.

Các chiến sĩ Nga, Tàu, Anh, Mỹ, đang hy sinh vì nghĩa vụ. Những biến cố diễn ra nhanh chóng trên thế giới và nước Pháp sẽ ảnh hưởng rất lớn đến tình hình Đông-dương. Các dân tộc bị áp bức ở Đông-dương hãy chuẩn bị gấp rút góp một phần máu vào công cuộc tiêu trừ phát xít tàn bạo, dựng hòa bình hạnh phúc cho loài người.

Dân tộc Đông-dương có làm tròn được nhiệm vụ ấy không?—Nhất định có. Những cuộc võ trang khởi nghĩa ở Bắc-son, Nam-kỳ, Đô-lương (1940-41), cuộc chiến tranh du kích ở Võ-nhai (1941-42) và hiện nay cuộc võ trang tranh đấu chống khủng bố trắng của đồng bào Việt-bắc đã và đang trả lời như thế.

Hôm nay, thầy đang ngã trên chiến trường, máu và nước mắt đang chan hòa trên mặt đất. Những trận bão dân chủ và cách mạng đang thổi. Những ngày tươi sáng sẽ đến với nhân loại hòa thuận và yên vui.

C. G. P.

CỜ GIẢI PHÓNG số 5

Ngày 14-6-1944

GIẶC NHẬT CÓ LẬP ĐƯỢC CON ĐƯỜNG XUYÊN ĐÔNG-Á KHÔNG ?

Kỳ trước chúng tôi đã vạch rõ tại sao giặc Nhật phải cố đánh Quảng-tây.

Tin ngày 10-12-44 cho ta hay rằng : đội quân Nhật ở Lạng-sơn đánh sang đất Tàu đã gặp đội quân của chúng ở Long-châu đánh xuống. Đồng thời báo Nhật reo mừng đã lập được « con đường xuyên Đông-Á ».

Bà con ta nhiều người hoảng. Nhưng xin chớ vội lo.

Nhật đã thắng trong trận đánh Hồ-nam, Quảng-tây vừa rồi, vì Nhật đã biết tiến công nhằm lúc tình hình chính trị Tàu đang gặp cơn bối rối. Vấn đề Quốc, Cộng xung đột chưa giải quyết xong. Lực lượng Anh Mỹ trên đất Tàu chưa tập trung đủ để giúp Tàu ngăn cản Nhật. Quân Mỹ ở Thái-bình-dương còn xa bờ biển Tàu, chưa thể đổ bộ ngay lên đất Tàu.

Nhưng nhất định Nhật không thể giữ được con đường bộ liên lạc với miền Nam-dương qua Hoa-nam và Đông-dương. Chúng cũng không thể đặt một phòng tuyến ngăn cách nội địa nước Tàu với miền duyên

hải. Vì sau bao năm chiến tranh Nhật đã suy yếu không đủ quân lực dàn ra từ Nam đến Bắc nước Tàu. Quân Nhật có thể tạm thời đóng dọc con đường sắt từ Hoa-bắc đến Hoa-nam. Chúng có thể chiếm một giải đất từ Nam-ninh đến biên giới Bắc-kỳ để giữ một quãng đường bộ nối hai con đường sắt Tàu và Đông-dương. Nhưng phía Đông giải đất Nhật đóng vẫn còn nhiều nơi Nhật chưa chiếm được. Quân chính quy và quân du kích Tàu vẫn hoạt động ở đó. Những quân đó có thể bất thần đánh tạt ngang sườn quân Nhật và tiếp sức với quân Tàu ở phía Tây quân Nhật dặng cắt đứt giải đất Nhật chiếm đóng.

Một mặt quân Mỹ ở Phi-lật-tân chiếm thêm căn cứ, sẽ nhảy vào Hải-nam, Hồng-kông và Đông-dương hợp sức với quân Tàu đánh từ trong lục địa ra biển, dặng cắt đứt mạch máu chính của đế quốc Nhật

Gần đây quân Tàu thua. Nhưng Tàu có chịu bỏ kế hoạch « Hoa quân nhập Việt » không ? Nhật định không ! Từ Cao-bằng đến Lai-châu quân Tàu còn giữ được một giải đất liền với Đông-dương. Giải đất ấy là bàn đạp để nhảy vào Đông-dương đánh Nhật. Đành rằng giặc Nhật đang chia quân đánh xuyên một mũi dùi sang Quý-châu hòng uy hiếp cả đạo quân Tàu đóng sát biên giới Bắc-kỳ khiến cho đạo quân ấy phải rút lui, nhưng ta tin rằng quân Tàu hợp tác với quân Mỹ, sẽ chặt được mũi dùi ấy.

Hơn nữa, quân Tàu Mỹ dờ bộ lên Đông-dương và Hải-nam thì nhân dân các xứ ấy sẽ nhân cơ hội nổi dậy đánh Nhật. Bọn Pháp ở Đông-dương cũng không để cho Nhật yên.

Tóm lại giặc Nhật không tài nào lập vững được con đường Đông-Á mà gần đây chúng hết sức ụàng.

NGON CỜ GIẢI PHÓNG

cáo bằng những giọng «đao to búa lớn». Giặc Nhật cố bơm to việc đặt đường sắt từ Đông-kinh đến Chiêu-nam cốt cho quân đội của chúng ở miền Nam-dương khỏi lo sợ và mất tinh thần. Thật ra Nhật không thể đặt được con đường sắt với những đường sắt luôn luôn bị máy bay Tàu Mỹ đánh phá và quân du kích Tàu chặt đứt.

Gần đây chính phủ Trung-khánh đã cải tổ, loại Hà-ứng-Khâm và Khổng-tường-Hy ra ngoài bộ Chiến tranh và Tài chính. Anh phái đô đốc Phơ-ra-dơ (Fraser) sang Viễn Đông tổ chức lại đội hải quân ở Thái-bình-dương để sẵn sàng đánh Nhật ở miền Nam-dương. Phong trào cách mạng bên Nhật nảy nở. Đó là những triệu chứng đáng mừng báo cho ta biết trước sớm muộn quân ăn cướp Phù-tang cũng phải chết và những trận thắng ở Hoa-nam hiện nay không thể cứu nguy cho Nhật được.

TRƯỜNG · CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG số 9
Ngày 25.12.44

PHÁT XÍT ĐỨC ĐA TẬT THỜ :

Hôm 2-5-1945, Hồng quân, do tướng Duy-cốp (Zukhov) chỉ huy, đã hạ xong kinh đô nước Đức.

Hôm 8-5-1945, phát xít Đức xin hàng không điều kiện.

Tên trùm phát xít Hít-le đã chết mất xác trong trận Hồng quân đánh phá Béc-ling. Mút-xô-li-ni, tên đầy tớ già của Hít-le, bị thanh niên Ý phanh thây xé xác.

Bên Âu Tây, những kẻ thù phạm gây ra chiến tranh, xô đẩy loài người vào vòng đạn lửa, đã tắt thở.

Đội quân tiên phong của phát xít quốc tế hoàn toàn thất bại, « Trận thập tự đánh phá Liên-xô và chủ nghĩa bôn-sê-vích » đã tan tành. Thế là cái ảo mộng làm bá chủ hoàn cầu của phe Trục tiêu tan như mây khói. Ô hô « nền trật tự mới » của bọn đế quốc phát xít, nham hiểm và vô lương !

Chính nghĩa đã thắng.

Đã man phải lùi bước !

Thế giới văn minh và tiến bộ vừa thoát được cái họa lớn : chủ nghĩa Hít-le.

Cái khâu chính của giây xiềng mà phe Trục định dùng để trói buộc loài người, vừa đứt phụt. Nay mai

toàn thế giới xiềng sẽ tan rã. Phát xít Nhật, bạn đồng minh của Đức Hít-le, bị trơ trọi hẳn và đang lo như cá nằm trên thớt. Chẳng bao lâu nữa, chúng sẽ trở về thiên cổ theo gót bạn chúng bên trời Âu. Rồi đây, tất cả bọn phát xít xâm lược dã man sẽ bị quét sạch trên mặt trái đất.

Đức bại trong khi cuộc Hội nghị tổ chức thế giới an toàn đang họp ở Cựu-kim-sơn. Bình minh đang trở lại với loài người đau đớn nhưng ánh dương sắp qua được một đêm kinh khủng, đầy máu lệ và sắt lửa. Một thế giới dân chủ đang được dựng lên trên bao nhiêu chết chóc và điêu tàn. Loài người sắp hòa giải, đã bắt đầu hát bài ca bác ái.

Công ấy của ai ?

Của Hồng quân Liên-xô, đội quân xung trận của nhân loại cần lao và tiến bộ, đội quân giải phóng của tất cả các dân tộc bị áp bức trên hoàn cầu. Lịch sử đã muốn rằng : Hồng quân chiếm lấy thành Béc-ling, trái tim của con thú dữ Đức phát xít, và làm cho cả thân hình ghê tởm của nó phải quy xuống ; làm cho nanh vuốt của nó đang bám sâu vào thịt nhân loại phải rã rời.

Công ấy của ai ?

Của các nước Đồng minh Anh Mỹ đã cùng Liên-xô đánh vào đất Đức, đã giúp đỡ một phần khí giới và lương thực cho Hồng quân làm tròn nhiệm vụ xung phong. Ý nguyện của nhân dân Anh Mỹ và toàn thế giới đã muốn rằng : một phần *đế quốc lương đốt Hên-bơ* là Anh Mỹ phải bắt tay nước chủ nghĩa xã hội là Liên-xô đặng phá tan kế hoạch tàn của bọn *đế quốc phát xít*.

Công ấy của ai ?

Của thợ thuyền, dân cày các nước chống xâm lược trên thế giới đã cần cù sinh sản đạn tiếp tế cho mặt trận chống phát xít toàn thế giới; đã vác súng ra trận; đem xương máu đắp thành chiến lũy ngăn cản quân Trục; đã thúc đẩy Anh Mỹ phải gắn bó với Liên-xô và đánh mạnh để sẻ gánh nặng cho Liên-xô.

Công ấy của ai?

Của hết thảy các dân tộc bị áp bức đang phấn đấu chống bọn xâm lược, quyết giành lấy tự do và độc lập.

Ngày nay, thắng được Đức quốc xã là năm được thắng lợi hoàn toàn. Đó là kết quả công lao của toàn thể loài người chống phát xít. *đặc biệt là của đội Hồng quân Liên-xô* đã hy sinh hàng triệu chiến sĩ để bảo vệ chủ nghĩa xã hội thắng lợi, và luôn thế, bảo vệ cả nền văn minh thế giới.

Song mặc dầu thắng lợi, chúng ta không nên tự mãn. Đức quốc xã bại, nhưng Nhật phát xít vẫn còn. Cả loài người chiến đấu đang bước mạnh dặng vượt lên giai đoạn mới, giai đoạn chót của cuộc chiến tranh chống phát xít xâm lược. Khẩu hiệu của phe chống xâm lược đã đổi. Tất cả thế lực tự do và hòa bình lúc này đều tập trung vào nhiệm vụ trước mắt:

— *Mau hạ phát xít Nhật!*

— *Mau kết liễu chiến tranh!*

Nhất định Hồng quân, sau khi làm tròn nhiệm vụ vĩ đại đánh đổ Đức quốc xã, sẽ chuyển sức mạnh sang Viễn Đông cùng Anh, Mỹ, Tàu tiêu trừ nốt bọn đế quốc phát xít Nhật. Trục tiếp giải phóng cho các dân tộc châu Âu, kể cả dân Đức khỏi họa Hít-le, Hồng quân sẽ không quên nhiệm vụ trực tiếp giải

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

trống cho các dân tộc bị áp bức Viễn Đông, kể cả nhân dân Nhật, khởi họa phát xít, quân phiệt Nhật. Liên-xô đã xé hiệp ước trung lập ký với Nhật và Hồng quân đã đến đóng trên đảo Trưong-cao-phong để sửa soạn xông thẳng vào dinh lũy của giặc Lùn.

Dù sao nhân dân Đông-dương không thể bị động trống chờ những may mắn tự đâu đưa lại; cũng không thể ỷ lại vào ai hết. Phải đứng dậy đánh đuổi giặc Nhật; góp sức với Đồng minh dìm chết con thú dữ Nhật-bản dưới đáy Thái-bình-dương. Cao trào *kláng Nhật cứu nước* của ta đã nổi dậy. Quân du kích của ta đã làm chủ nhiều nơi. Nhưng chưa đủ. Phải tiến mãi, tiến nữa. Tiến!

Mở rộng du kích ra nhiều tỉnh; không nộp thuế, nộp thuế để triệt lương quân giặc; phá hoại kỹ nghệ chiến tranh và giao thông của giặc; biểu tình đòi ăn làm cho giặc bối rối thêm.

Sẵn sàng phát động đồng khởi, nghĩa giành hẳn lại đất nước.

Đó là cách chúng ta noi gương chiến đấu anh dũng của Hồng quân đã tiêu diệt phát xít Đức.

Đó là cách chúng ta cộng đồng tác chiến với quân Đồng minh tiêu diệt lũ giặc Phú-tang.

C. G. P.

CỜ GIẢI PHÓNG số 13

Ngày 16-6-1945

PHỤ LỤC

HAY KÍP ĐI VÀO ĐƯỜNG LỐI!

Khẩu hiệu thuộc về chiến thuật.

Những khẩu hiệu chính phải thay đổi tùy theo nhiệm vụ từng thời kỳ cách mạng, cũng như khẩu hiệu lẻ tẻ phải thay đổi cho hợp với quyền lợi, tinh thần quần chúng nhân dân trong mỗi cuộc tranh đấu riêng. Đặt sai khẩu hiệu có thể làm cho Đảng đi sai đường lối bên-vế-vịch, tư tưởng và hành động của Đảng không thống nhất; lại có thể khiến cho Đảng xa quần chúng, quần chúng hiểu lầm Đảng v.v... Cái nguy cơ đặt sai khẩu hiệu không phải nhỏ.

Đảng bộ Nam-kỳ hiện đang gặp nguy cơ ấy. Trước cuộc đảo chính mùng 9 tháng 3, các đồng chí Hậu-giang ra báo *Tiền phong* đề xướng khẩu hiệu « Kháng Nhật kiến quốc », chủ trương rút khẩu hiệu chống Pháp, lấy cớ là để bắt tay Pháp dân chủ, đánh phát xít Nhật. Các đồng chí Tiền-giang viết trong báo *Giải phóng*, chửi nhóm « Tiền phong » là thân Pháp, và cho được biểu dương tinh thần bài Pháp, các đồng chí ấy vẫn giữ khẩu hiệu « đánh đuổi phát xít Nhật Pháp » sau cuộc đảo chính (*Giải phóng* tháng 4-1945).

Trước đây, vấn đề cách mạng tư sản dân chủ và cách mạng dân tộc giải phóng chia rẽ đảng bộ Nam-kỳ bao nhiêu thì hiện nay thái độ đối với Pháp cản trở cuộc vận động thống nhất đảng bộ Nam-kỳ bấy nhiêu.

Bình tĩnh mà xét, cả hai khẩu hiệu đối với Pháp của *Tiền phong* và *Giải phóng* đều sai. Thực thế, trước cuộc đảo chính bộ máy cai trị của Pháp chưa đổ. Ách của Pháp vẫn trực tiếp đè lên cổ nhân dân Đông-dương. Bọn phát xít Pháp ở đây tuy một mặt làm ra bộ quay theo Đờ Gôn, nhưng thật ra một mặt chúng vẫn thi hành chính sách phát xít và thực tế vẫn làm tay sai cho Nhật, dù chúng muốn hay không muốn. Lâu ấy đề ra khẩu hiệu « Kháng Nhật kiến quốc », bỏ khẩu hiệu chống Pháp thì có khác gì thừa nhận quyền thống trị của phát xít Pháp, chuộng ách Pháp hơn ách Nhật? Và tại sao lại « kiến quốc »? Nước ta mất đã lấy lại được đâu mà « kiến quốc », mà xây dựng lại nước? Người Tàu đề ra khẩu hiệu « Kháng chiến kiến quốc » là vì chỉ có một phần nước họ lọt vào tay Nhật; họ vừa đánh đuổi giặc Nhật vừa xây dựng nước họ. Tại sao ta lập như vệt khẩu hiệu của người mà không nhận rõ khẩu hiệu ấy chỉ đúng với tình hình nước người, không đúng với tình hình nước ta?

Các đồng chí Hậu-giang viết báo *Tiền phong* và Xuyên-vân-Nhạn, một cây bút chính trong tờ báo ấy, đã làm một việc cực kỳ lỗ bịch trong khi tự ý rút bỏ khẩu hiệu chống Pháp ngay từ trước cuộc đảo chính.

Trái lại, sau cuộc đảo chính mà còn lập mãi khẩu hiệu « Đánh đuổi Nhật Pháp » (hay « Đánh đuổi phát xít Nhật Pháp! ») như báo *Giải phóng* thì cũng không đúng nốt. Vì sao? Vì sau cuộc đảo chính, quyền thống trị của Pháp đã bị Nhật lật hẳn, bọn Pháp ở

Đông-dương, cả phát xít và Đờ Gôn, đều bị Nhật dận lên lưng. Như thế mà ta còn hô đánh đờ Pháp thì có khác gì đánh vuốt đuôi một kẻ đã ngã, có khác gì chém dao xuống nước hay đẩy một cái cửa bỏ ngõ?

Trước kia chúng ta hô «đánh đuôi Nhật Pháp» đồng thời vẫn liên minh với những người chống phát xít, chống Trục. Đó không có gì mâu thuẫn hết! Vì đánh đuôi bọn thống trị Nhật Pháp hay bọn phát xít Nhật Pháp, chứ không phải đánh tất cả các hạng người Pháp, không phân biệt phát xít hay chống phát xít. Ngày nay ta hô đánh Nhật mà không hô đánh Nhật Pháp, như thế không phải ta liên minh không điều kiện và vô nguyên tắc với Pháp Đờ Gôn hay tán thành chủ nghĩa đế quốc Pháp trở lại cai trị nước ta. Chẳng qua kẻ thù cụ thể trước mắt duy nhất của ta là phát xít Nhật, thì ta phải đặt khẩu hiệu thế nào để tập trung mọi lực lượng đánh dưới được Nhật hay cô lập mọi lực lượng chưa cần phải đánh, khiến cho ta rảnh tay đánh đuôi Nhật. Hiện nay bọn Pháp ở Đông-dương đã đờ, ta hô đánh đờ Pháp là thừa. Song một mai, ví dụ nguy cơ Pháp Đờ Gôn trở thành trực tiếp, thì lúc ấy ai cấm ta đề ra khẩu hiệu chống Pháp?

Tóm lại, khẩu hiệu cách mạng, nhất là khẩu hiệu chiến lược, phải đặt một cách hết sức khách quan, căn cứ vào sự phân tích khoa học tình hình trong nước và ngoài nước, căn cứ vào sự nhận định sáng suốt kẻ thù và các hạng đồng minh xa gần và cố nhiên phải thích hợp với nhiệm vụ cách mạng của từng giai đoạn.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Các đồng chí Nam-kỳ, cả Tiền-giang và Hậu-giang, đã đặt sai khẩu hiệu đối với Pháp. Các đồng chí ấy hãy kịp gạt bỏ thành kiến mà đi vào đường lối của Đảng, thủ tiêu khẩu hiệu của riêng mình mà theo khẩu hiệu của Đảng. Sự thống nhất của Đảng ở Nam-kỳ, một phần lớn do thái độ tự chỉ trích bổn-sê-vích của các đồng chí ấy mà quyết định.

Chúng ta sẽ phạm phải một tội lớn, nếu trước giờ quyết liệt chúng ta còn chia rẽ mãi.

TRƯỜNG - CHINH
CỜ GIẢI PHÓNG số 15
Ngày 17-7-45

CHÍNH SÁCH GIẶC NHẬT ĐỐI VỚI DÂN TA ⁽¹⁾

Giặc Nhật tự khoe là ân nhân của ta, giải phóng cho ta khỏi ách của Pháp. Bọn việt gian Đại-việt, Phục - quốc, ca ngợi chủ chúng là thẳng thắn, nghĩa hiệp, anh hùng.

Thuyết « Đại Đông-Á » của Đông-Điêu chủ trương đuổi giống da trắng ra khỏi châu Á, dựng « khu thịnh vượng chung », « nền trật tự mới » cho người châu Á, v.v... Nhiều người xem bản tuyên ngôn Đại Đông-Á của Nhật phát biểu năm kia, đã tấm tắc khen tinh thần « võ sĩ đạo » của Nhật. Họ cho đó là một bản tuyên ngôn nhân quyền của các dân tộc châu Á. Họ thành thực lầm tưởng rằng trong cuộc chiến tranh Đại-Á này, người Nhật phát cao cờ nghĩa, giải phóng cho giống da vàng. Bởi vậy chúng tôi xét thấy lúc này hơn lúc nào hết, cần phải đối chiếu những lời đường mật của giặc Nhật với chính sách tàn bạo của chúng ở Đông-dương. Phải phơi trần cái dã tâm của bọn phát xít quân phiệt Nhật và hiệu triệu toàn dân xông ra giết chúng.

(1) Rút ở *Tạp chí cộng sản* số 3, chưa kịp phát hành thì khởi nghĩa.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Chính sách của giặc Nhật ở Đông - dương (cũng như ở các thuộc địa khác) có thể tóm tắt trong một câu này: dùng phương pháp lừa dối và thủ đoạn tàn ngược để cướp bóc về kinh tế, chia rẽ về chính trị và liên công về quân sự.

Thật thế, về kinh tế, từ ngày giặc Nhật sang ta, đồng bào ta không lạ những thủ đoạn ăn cướp của chúng. Nào « cân hàng » cướp chợ; nào phá mầu trồng đay (ở Bắc-kỳ), phá bông trồng lạc (ở miền Bắc Trung - kỳ), nào tịch thu nhà cửa, xe cộ, thuyền bè; nào đuổi dân chiếm đất làm trường bay, đóng trại; cướp trâu bò, lợn gà cho binh lính; đến nỗi cắt lúa chín của dân cho ngựa ăn; cướp cả từ bó rơm, mớ rau, quả trứng. Có nơi, giặc Nhật vin vào lý do quân sự để thi hành thủ đoạn tham tàn: chúng cướp cả đình chùa và nhà thờ đạo. Lòng tham của chúng quyết không dung thứ cả đến tín ngưỡng của dân.

Sau cuộc đảo chính 9-3-45, chính sách ăn cướp của Nhật còn tỏ rõ hơn nữa. Nhiều nơi (như ở Bắc-cạn, Bắc-giang v.v.), lính Nhật khám xét những người qua lại, lấy cả quần áo, tiền bạc, xe đạp, bút máy, đồng hồ. Giặc Nhật thẳng cánh ăn cướp nhà hàng, kho tàng, nhà máy, mỏ, v.v... của Pháp, chia cho các công ty lớn của Nhật, như Mitsui (Mitsui), Mi-si-bu-si (Mitsubishi) và Đại-nam (Dainan koosi). Nhưng chưa hẳn, chúng còn dùng cách hăm dọa công khai hay kín đáo, bóp cổ những tay chuyên môn buôn bán chợ đen thân Pháp lấy hàng triệu bạc. Mượn cơ sửa đổi sưu thuế và « thóc tạ », chúng giảm nhẹ cho dân nghèo *chết đói đói* một phần, thì vợ vét của nhà giàu gấp mười phần.

Tóm lại giặc Nhật vẫn trung thành với chính sách « **lấy chiến tranh nuôi chiến tranh** » (« dĩ chiến dưỡng chiến ») của chúng. Và cuộc chiến tranh Đại-Á của Nhật rõ ràng là một cuộc đánh cướp đại quy mô.

Về chính trị, giặc Nhật luôn luôn chia rẽ dân bị trị, khiến cho không thể thống nhất đánh đuổi chúng. Dã tâm của chúng là dùng bọn người nọ để lừa dối ; hãm hại bọn người kia ; khiêu khích cho dân tộc này hận ghét dân tộc khác. Trước cuộc « đảo chính », giặc Nhật đã dùng Pháp trị Nam, dùng việt gian thân Nhật chia rẽ hàng ngũ dân tộc, lừa dối đồng bào. Sau cuộc đảo chính, giặc Nhật bịa ra chuyện Tây hấn chết hết chính trị phạm ở Côn-đảo, Tây bỏ thuốc độc vào các giếng nước để giết người Việt-nam v. v. ... đang gây ra phong trào Pháp — Nam xung đột. Chúng cố ý làm cho ta ghét Pháp, oán Pháp vì chúng biết rằng ta càng bài Pháp bao nhiêu, càng ơn Nhật bấy nhiêu ; càng căm hơn tội ác của Pháp bao nhiêu ; càng quên tội ác của Nhật bấy nhiêu. Sau khi quân Nhật chiếm hẳn thủ đô Lào, giặc Nhật đã gây ra trong đám thanh niên Lào một phong trào bài Việt ; khiến cho trong một buổi sáng ở thành Lu-ăng Pờ-ra-băng (Luang-Prabang), bảy công chức người Nam bị dân Lào giết chết tươi ! Giặc Nhật không những chia rẽ các dân tộc bị trị, chúng còn chia rẽ nội bộ một dân tộc bị trị nữa. Sau cuộc « đảo chính », chúng chọn một số phần tử có bằng cấp, thuộc phái tư sản và địa chủ phong kiến Việt nam, lập nên chính phủ bù nhìn Trần-trọng-Kim ; cho bọn việt gian trung thành đứng ra tổ chức hội, đảng đảng giúp chúng dò xét và bắt bớ

cách mạng, hãm hại những người yêu nước ; giúp chúng thu thóc, thu thuế, bắt lính bắt phu. (Việt-nam ái quốc đoàn, Việt-nam bảo vệ đoàn và các đoàn thể thanh niên thân Nhật khác). Chúng ráng sức lập một mặt trận thân Nhật đối chọi với mặt trận dân tộc thống nhất chống Nhật (Việt-minh). Chính sách « dùng người Tàu trị người Tàu » (« Dĩ Hoa chế Hoa ») của chúng đem sang ta đã biến thành chính sách « **dùng người Việt trị người Việt** » (« Dĩ Việt chế Việt »).

Về quân sự, sau khi giúp yên được sức kháng chiến của Pháp, giặc Nhật liền quay ra dụ Việt-minh thời đánh du kích để hợp tác với Nhật. Trước sau những lời dụ hàng của quân đội Nhật đều bị Việt-minh cự tuyệt. Giặc Nhật liền chuyển sang thế công, đem quân đánh phá căn cứ địa của ta. Thế rồi, quân Nhật đi đến đâu là đốt phá nhà cửa, tàn sát lương dân, hiếp dâm đàn bà con gái, cướp sạch của cải. Chính sách « **tam quang** » (« ba sạch » : giết sạch, đốt sạch, lấy sạch) của bọn quân phiệt Nhật lại được tái diễn ở Đông-dương cũng như ở Dien-điền, Phi-lật-tân, Mãn-châu, Tàu, v. v... Những trận tiền công của Nhật ở Hùng-sơn, Võ-nhai, Định-hóa (Thái-nguyên) đã ghi lại tội ác kinh hồn của lũ quỷ lùn. Nhưng căn cứ địa du kích của ta khá rộng, giặc Nhật không làm gì nổi. Quân ta anh dũng hy sinh, đánh cho chúng thất bại nhiều phen. Sự thực đã chỉ cho chúng thấy rằng mặc dầu có vũ khí tối tân, quân đội thao luyện, chúng không dễ và không thể quét sạch quân ta như đã quét sạch quân Pháp. Cho nên, để tiến công quân ta, chúng đã không từ một độc kế nào. Chúng ta đã đẩy giặc Nhật, giã

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

hàng, trá hình Việt-minh để phá quân du kích Việt-nam.

Muốn thi hành ba kế hoạch tàn nhẫn: kinh tế cướp bóc, chính trị chia rẽ và quân sự tiến công như đã nói trên, giặc Nhật chỉ có hai cách; lừa bịp và khủng bố.

Khoa lừa bịp của Nhật khá thâm hiểm. Cuộc biến động ở Lạng-sơn năm nọ (1940) là một tang chứng chỉ cho mọi người thấy rằng giặc Nhật lừa cả những kẻ làm tay sai đắc lực cho chúng — « Việt-nam phục quốc quân » — cốt sao đạt được mục đích xâm lược. Thấy Việt-minh chỉ huy quân chúng biểu tình phá các kho « thóc tạ » và tịch thu tài sản Việt gian chia cho dân nghèo, chúng liền cho một bọn giả Việt-minh đi tố cáo, cướp của, hòng làm mất uy tín Việt-minh trong nhân dân. Trong số hơn nghìn người bị bắt ở Hà-nội tháng sáu vừa rồi, có một số trung thực đã mua lầm phải « tín phiếu » Việt-minh giả do tay sai của Nhật-bản, nên đã bị giam cầm, tra tấn. Sau cuộc « đảo chính », giặc Nhật cho sinh viên và công chức tha hồ biểu tình bài Pháp, diễn thuyết, hô khẩu hiệu « Việt-nam độc lập ! » Kỷ niệm Bà Trưng, v.v... cốt tạo ra một bầu không khí chính trị làm cho mọi người tưởng lầm rằng : với giặc Nhật, dân ta được giải phóng. Nhưng đến khi sự hoạt động của sinh viên và công chức trở thành có hại cho Nhật thì Nhật lại buộc cho các hạng đồng bào ấy « bạo động bài Pháp » mà bắt họ tuyên thệ không được hoạt động chính trị nữa. Sau cuộc « đảo chính » giặc Nhật thấy bà con Sài-gòn nỡ nước sửa soạn kỷ niệm cụ Phan-tân-Hồ, thì sáng sớm hôm kỷ niệm, chúng giải một số tù binh Pháp ở Lục-tỉnh về Sài-gòn rồi cho một bọn

Việt gian, du côn xông vào đánh Pháp để có cơ hạ lệnh cấm các cuộc tụ họp trong ngày hôm ấy, khiến cho việc biểu tình truy điệu nhà đại ái quốc không thành. Trong cuộc tiến công quân ta hiện nay, giặc Nhật cho lính Nhật mặc quần áo nâu, kéo cờ Việt-minh, giả làm quân du kích cách mạng, chực đi sâu vào căn cứ địa du kích.

Kể qua mấy việc như trên cũng đủ thấy rõ dã tâm lừa bịp, phỉnh phờ của lũ quý lùn. Đối với bọn giặc nước, *lừa phỉnh* là anh em sinh đôi của *khủng bố*. Nếu giặc Nhật chiếm giải quán quân về khoa lừa bịp, giả trá, thì chúng cũng không chịu nhường bước cho ai về thủ đoạn tàn ngược, dã man. Trước cuộc « đảo chính » ta đã thấy giặc Nhật đâm, chém và bắn, thì từ cuộc đảo chính ta càng thấy chúng đâm, chém và bắn nhiều hơn. Và ta không lấy làm lạ nếu năm hôm sau « đảo chính », viên tư lệnh quân đội Nhật ở Đông-dương thiết quân luật, khép sáu tội phải « xử chém ngay tại chỗ ». *Đạo luật đầu tiên của Nhật ban hành ở Đông-dương là luật xử chém*. Nhân đạo thay ! Rồi, kẻ sắp chết đói ăn cắp giết bấp ngô, cái bánh cũng bị chém. Ở Hà-nội, một sinh viên trường thuốc sau giờ gác ở nhà thương vẽ quá 12 giờ đêm, bị lính tuần cảnh của Nhật bắn ngã gục ở trước cửa nhà. Chính trị phạm bị bắn ngấm trong thời kỳ bị cáo (Hà-nội). Thợ thuyền tình nghi theo quân du kích bị đâm suốt bụng và hát xác xuống sông (Võ-nhai, Thái-nguyên). Ở Đại-từ (Thái-nguyên) một lý trưởng bị treo ngược và mổ bụng. Muốn trả thù dân Việt-nam không chịu hợp tác với Nhật, cuối tháng 6 tây, giặc Nhật bắt hàng nghìn người ở Hà-nội và tra tấn hết sức dã man. Trong

các cực hình của Nhật đối với bị cáo nhân dân bà, phải kể cả cách hiếp dâm đến chết nữa!

Tóm lại phát xít quân phiệt Nhật là một bầy quỷ sống tham lam, tàn ác, gian dối, vô nhân đạo.

Năm kia chúng trịnh trọng tuyên bố chính sách đối với các dân tộc châu Á là : kinh tế hợp tác, chính trị độc lập, quân sự đồng minh» (1). Nhưng đối với nhân dân Đông-dương cũng như đối với các dân tộc khác châu Á, dưới quyền thống trị của Nhật, đâu đâu cũng thấy : kinh tế cướp bóc, chính trị chia rẽ và quân sự tiến công — ba bộ phận liên hoàn của một chính sách xâm lược của bọn phát xít quân phiệt Nhật.

..

Có kẻ cho rằng : người Nhật vốn tốt. Những thói cướp phá, giết chóc, hiếp dâm đó là do bọn lính Mãn-châu, Đài-loan trong quân đội Nhật gây ra.

Không ! Chúng ta không khi nào nói rằng : người Nhật xấu cả hay lính Nhật ác cả. Nhưng chúng ta nói quyết rằng *bọn phát xít quân phiệt Nhật không thể tốt, tội ác của lính Nhật nhất định do bọn phát xít quân phiệt Nhật gây ra*. Chẳng phải bọn võ quan Nhật đã hạ lệnh đốt phá, chém giết, làm nhục dân ta đó sao ? Chẳng phải chính bọn chúng đã nhúng tay vào tội ác để nêu gương xấu cho binh lính đó sao ?

(1) Năm khoản trong chương trình Đại-Á của Nhật là :

- 1 — Ngoại giao liên hiệp ;
- 2 — Quân sự đồng minh ;
- 3 — Kinh tế hợp tác ;
- 4 — Văn hóa cầu thông ;
- 5 — Chính trị độc lập ;

Cái dã tâm của chúng là cố tình dung túng, xúi bầy bọn lính Nhật và lính Mãn-châu, Đài-loan, v.v., làm ác đối với dân ta để trút những nỗi căm hờn mà bọn lính ấy phải chịu lên lưng dân ta.

Chúng muốn tạo ra trong đầu óc binh lính của chúng cái tâm lý « kiêu binh », hống hách, cho rằng mình cũng có quyền giầy xéo lên các dân tộc bị chinh phục, và như thế cốt để cho bọn lính ấy quên rằng chính họ đang bị bọn phát xít quân phiệt Nhật áp chế. Nếu bọn lính Nhật và thuộc địa Nhật làm ác thì ai là người phải chịu trách nhiệm? Chính bọn phát xít quân phiệt Nhật: vì chúng đã gây ra chiến tranh lâu năm làm cho binh lính của chúng nhiễm tính quân phiệt, vô lương.

Dù sao, chính sách căn bản của phát xít Nhật là kết quả của đặc tính và điều kiện bản thân của chủ nghĩa đế quốc Nhật, chứ không phải là kết quả của những hành vi tự phát hay thái độ ngẫu nhiên của binh lính Nhật. Ví dụ tại sao giặc Nhật cướp bóc thúng tay? Vì chủ nghĩa đế quốc Nhật vốn nghèo, không thể không cướp lấy lương ăn để đi ăn cướp chỗ khác. Tại sao giặc Nhật hung ác rất mực? Vì chúng muốn cướp sạch của nhân dân thì quyết không thể không giết sạch, đốt sạch, hòng gieo yên sức phản kháng của nhân dân. Tại sao giặc Nhật ưa lừa phỉnh? Vì kẻ đại ác thường phải lừa phỉnh cho khéo để lừa gạt tộc ác. Tại sao về quân sự, giặc Nhật có tiếng là giỏi trá hình? Vì chúng là một đế quốc hiếu chiến nhưng tương đối yếu; kẻ yếu muốn thắng tất nhiên phải dùng mẹo.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Bởi vậy chính sách của Nhật phân tích như trên, là một sự thực khách quan, chúng nghiệm bởi thực tế.

Những người lầm tin giặc Nhật là nhân đạo, muốn giải phóng cho các dân tộc châu Á, hãy kịp tỉnh ngộ ! Giặc Nhật là một bọn đế quốc sinh sau đẻ muộn, đang dùng hết cách tàn nhẫn quỷ quyệt giành thị trường thế giới, chống với Anh Mỹ. Chúng dùng khẩu hiệu « Liên Á » để kéo các dân tộc châu Á ra làm bia đỡ đạn cho chúng đang giành châu Á làm thị trường riêng của mình. Chúng không thương gì ta. Chúng lừa dối, áp bức ta. Chúng không giải phóng cho nước ta. Chúng cướp lấy nước ta. Những kẻ vô tình hay cố ý ca tụng giặc Nhật, thật có tội lớn với quốc gia, dân tộc.

Chúng tôi nói quyết: tin ở Nhật là tự sát. Theo bọn việt gian thân Nhật là ăn phải ngọc độc của con thú dữ Phù-tang. Đối với giặc Nhật chỉ có một cách là toàn dân một bụng, cầm võ khí chống lại.

Quân Đồng minh đang đánh vào sào huyệt của giặc Nhật. Các dân tộc thuộc địa Nhật đang lần lượt nổi dậy. Quân du kích Đông-dương đã nhắm đầu Nhật nổ súng từ mấy tháng nay. Cả một cao trào kháng Nhật đang xô lên để xua tan bọn phát xít Nhật, đem lại tự do độc lập cho các dân tộc, dựng lại hòa bình cho loài người.

Chính nghĩa nhất định sẽ thắng.

Chính sách tham tàn của đế quốc Nhật nhất định sẽ tiêu vong.

TRƯỜNG-CHINH

THỢ THUYỀN ĐÔNG - DƯƠNG TRONG CUỘC CÁCH MẠNG DÂN TỘC GIẢI PHÓNG NGÀY NAY ⁽¹⁾

Sau cuộc khởi nghĩa Yên-bái thất bại, Việt-nam quốc dân đảng, một đảng của giai cấp tư sản Việt-nam, bị khủng bố đến tan rã. Sự tan rã ấy đã chấm dứt hết cho thời kỳ vận động cách mạng phản đế do giai cấp tư sản lãnh đạo. Cũng bắt đầu từ đây Đảng cộng sản Đông-dương, Đảng của thợ thuyền, ra đời để thay cho giai cấp tư sản cầm quyền lãnh đạo nhân dân làm cách mạng dân tộc giải phóng.

Cho đến ngày nay, đã 15 năm rồi, quyền lãnh đạo cách mạng của thợ thuyền càng ngày càng vững và hết thảy các tầng lớp nhân dân đều tin nhiệm vào đội tiên phong của giai cấp thợ — Đảng cộng sản Đông-dương — và sẵn sàng chiến đấu dưới lá cờ của Việt-minh, mặt trận dân tộc thống nhất do Đảng cộng sản Đông-dương làm cột trụ.

Tuy nhiên, trong vài năm nay, giai cấp thợ đã tỏ ra sút kém về tổ chức cũng như về tranh đấu.

(1) Rút ở « Tạp chí cộng sản » số 3.

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

Quyền lãnh đạo cách mạng Đông-dương trong tay giai cấp vô sản, nhưng giai cấp vô sản hiện nay tranh đấu kém, nguyên nhân của sự mâu thuẫn ấy ở từ đâu?

Tình cảnh thợ sa sút

Từ tháng hai năm 1944, thợ thuyền Đông-dương đã sống những giờ phút khốn quẫn nhất, điều đứng nhất. Là một xứ kỹ nghệ mới phát triển chút ít, Đông-dương lại bị phong tỏa vì tình thế chiến tranh, tất nhiên nên kỹ nghệ của nó không thể đứng vững được.

Nhưng tưởng có ông chủ mới là Nhật đến cứu được phần nào, ngờ đâu « chết đuối vớ phải bọt »: Nhật cũng đang chết dở với nền kinh tế đang đổ nát của chúng. Chúng sang Đông-dương đã 4 năm mà tuyệt nhiên chẳng cung cấp được một thứ máy móc hay dụng cụ gì có thể bồi bổ được nền kỹ nghệ của nước ta. Không những thế, chúng còn phá hoại thêm là khác!

Đế quốc Pháp vội vàng cò động nền tiểu kỹ nghệ và thủ công nghiệp. Chúng đã mất bao nhiêu tâm lực mà rốt cuộc vẫn hoàn toàn thất bại. Các nhà máy đủ các ngành, không những nguyên liệu cạn dần, mà cả đến máy móc cũng hư hỏng, thiếu thốn nhiều. Thêm vào đấy còn nạn tích trữ đầu cơ, tiền giấy in bừa, đồng bạc mất giá, sinh hoạt đắt đỏ. Các chủ xưởng các công ty thua lỗ, nhà máy bớt việc hoặc đóng cửa, thợ thuyền thất nghiệp và luôn luôn bị đe dọa. Kỹ nghệ đình đốn còn bởi việc giao thông chuyên chở bế tắc, việc máy bay Đồng minh ném bom phá các thành phố, nhà máy, cầu, v.v...

Thợ thuyền có việc làm cũng rất lo sợ, vì công việc không chắc gì cả.

Vì thế bọn chủ đã nhân cơ hội này «bắt bí» thợ thuyền. Chúng không cần đếm xỉa đến luật lao động, mặc dầu vẫn còn «quan thanh tra lao động». Chúng bớt tiền lương, giảm giờ làm, (cốt đề giảm lương), đánh đập, tìm cách đuổi phạt những anh chị em thợ nào bướng bỉnh, sắc mắc, hoặc bị chúng nghi ngờ. Đó chính là một điều kiện thứ nhất làm cho thợ thuyền kỹ nghệ sợ tranh đấu.

Còn về tiêu công nghệ thì lúc bọn Đờ-cu mới hờ hào cò động, xem ra có vẻ phấn chấn lắm. Nhưng chỉ sau đó 3, 4 tháng, các nghề đều thiếu nguyên liệu và trở lại đình đốn dần dần. Những người thợ trước đây, từ kỹ nghệ trở về thủ công nghiệp, thì nay lại từ thủ công nghiệp trở về với nông nghiệp hay phải tha phương cầu thực, vì bị hất ra ngoài trường sinh sản.

Đáng lẽ giai cấp thợ thuyền là giai cấp ngày một tập trung và thuần túy, thì nay vì hoàn cảnh đặc biệt ở Đông-dương, nó đang bị hãm vào tình thế sa sút, rời rạc, phức tạp, thủ công hóa hay lưu manh hóa. Hoàn cảnh hiện thực của thợ thuyền khiến cho thợ thuyền kém tổ chức, kém tranh đấu.

Nạn thu thóc và đời sống của giai cấp thợ

Tháng 12 năm 1943 là vụ thu thóc đầu tiên của giặc Pháp. Chỉ vài tháng sau vụ thu thóc này là đời sống thợ thuyền chịu ảnh hưởng sâu sắc ngay. Nạn thu thóc lại để ra nạn đói quỵền và đau cơ. Giấy bạc lại in ra bừa bãi hơn nữa. Lương lậu của thợ chẳng

được tăng mà giá sinh hoạt tăng gấp mấy chục lần. Phần lớn anh em thợ thuyền đã phải bữa cháo bữa cơm; đồng lương cao hạ bấy giờ không còn được chú ý bằng «bông gạo, bông vải».

Không những chỉ cần gạo mà thôi, các thứ đồ dùng đều thiếu thốn, mà là những thứ chí cần. Phần đông hết sức rách rưới, chỉ có một bộ quần áo, còn sự ăn mặc của vợ con thì đừng nói đến... Mỗi khi còi tăm, nếu ai để ý nhìn lũ người ở nhà máy đi ra thì thấy cả một cảnh thương tâm: những thân hình tiêu tụy, mặt mũi tuy đen nhợt vẫn không giấu nổi nước da vàng vàng, xám xám và bì bì như sũng nước, biểu hiệu sự đói cơm; quần áo không những đụp vá nhiều chỗ, nhiều màu mà còn để lộ cả da thịt là khác. Lũ người ấy bước đi một cách uể oải, hầu như mất hết sinh lực và buồn thiu thiu.

Chính sách bóc lột của bọn thực dân thật là tỉ mỉ, khôn khéo: trong một sở thường thường bọn chủ chia quyền lợi cho nhiều bọn thợ khác nhau, mà bao giờ họ cũng chỉ vừa đủ sống hay có phần hơi thiếu thốn. Những người nào giữ những bộ phận quan trọng trong nhà máy thì được chúng thả cho nhiều quyền lợi hơn các người khác nhưng cố nhiên để chúng dùng làm tay sai đắc lực mà giúp chúng bóc lột thêm người khác. Chúng bóc lột từng phút, từng giờ, từng lạng gạo. (Thường cần thiếu hay không trừ bì; hay bắt đi làm đủ 26 ngày trong một tháng mới được lĩnh gạo hoặc vì nghỉ hay đến lĩnh chậm, cũng bị cúp không được lĩnh nữa. v.v...)

Nạn đói làm cho thợ nảy ra thói «đánh cắp» và cờ bạc; công việc ít, lương lại hạ, tranh đấu e bị đuổi;

họ xoay quanh hông bù vào chỗ thiếu thốn; tình trạng ấy khiến cho tinh thần họ ngày càng trụy lạc thêm.

Nạn đói rách là một động cơ đẩy thợ thuyền quyết tâm tranh đấu, nếu có các điều kiện khác nữa. Trái lại, khi nạn đói rách sâu sắc quá làm cho đời sống của quần chúng hầu như ngắc ngoải thì nó lại cản trở rất lớn cho phong trào tranh đấu của quần chúng.

Sự khủng bố và các tổ chức của thợ

Bắt đầu chiến tranh, nhiều chiến sĩ thợ sa vào lưới giặc hoặc bỏ nhà máy chạy đi hoạt động bí mật.

Sau các cuộc khởi nghĩa các năm 1940-1941, phong trào cách mạng lại bị đàn áp dữ. Nhất là thợ thuyền các thành phố như Hà-nội, Hải-phòng, Sài-gòn thì tiếp tục bị khủng bố nhiều phen.

Năm 1941-1942, biết bao tổ chức của Đảng cộng sản và của Công nhân cứu quốc vỡ lở. Nhiều cán bộ lãnh đạo giai cấp thợ bị bắt. Nhiều tổ chức của thợ bị phá tan tành. Bọn đế quốc lại kinh nghiệm rất già trong việc khủng bố; chúng hiểu rằng thợ thuyền là một lực lượng quan trọng, làm trụ cột trong cuộc cách mạng dân tộc giải phóng ở nước ta, nên trước hết chúng tìm cách để kìm hãm phong trào tranh đấu của thợ. Chúng mua chuộc được ít nhiều phần tử thợ phản bội, thả « chó » vào các nhà máy, các xóm thợ, các « lán » các « cùn » để dò xét hàng ngày. Bất cứ một hình thức tổ chức nào của thợ đều bị chúng giải tán, dù là những tổ chức công khai chỉ có tính chất giúp đỡ nhau. Đến nỗi suốt trong mấy năm ở Bắc-kỳ không có một

tổ chức công khai nào của thợ hết, trừ một tổ chức phản động, do bọn cố Cao cầm đầu: « Việt-nam thanh niên công nhân công giáo ». Bất cứ hễ chỗ nào nhóm lên tranh đấu là có hàng lơ « chó săn » đến sục. Đến nỗi có xưởng chỉ có vài chục thợ xin tăng lương, bọn « chó » cũng đánh hơi. Sự khùng bố hàng ngày nơm nớp chung quanh người thợ và tổ chức rời rạc là một nguyên nhân nữa làm cho phong trào thợ thuyền không mạnh lên được.

Đảng cộng sản và các tổ chức cứu quốc của thợ

Ảnh hưởng của Đảng cộng sản Đông-dương trong giai cấp thợ rất to, nhất là từ hồi năm 1937-1938 trở đi. Nhưng hội đồng cứu quốc nhân công nên sự lãnh đạo của Đảng trong quần chúng thợ thuyền không được chắc chắn. Một mâu thuẫn kỳ cục: Đảng thợ thuyền lãnh đạo mặt trận dân tộc, nhưng không lãnh đạo được quần chúng thợ cho chu đáo. Cán bộ ném vào nhà máy, mổ ít quá, vì khan cán bộ. Chi bộ xí nghiệp của Đảng ít; phần nhiều chỉ những chi bộ ghép hay chi bộ chỗ ở của thợ thuyền. Hội công nhân cứu quốc chưa thành một tổ chức thật quần chúng. Báo « Lao động », cơ quan của công nhân cứu quốc ra không đều. Tuy Đảng có quyết nghị tổ chức những hình thức phổ thông, biến tướng (như hội tương tế, hợp tác xã, hội đồng hương, hội đá bóng, lớp học quốc ngữ, v.v...) để dễ kết nạp thợ đầy, song những tổ chức này ít phát triển, vì thiếu cán bộ đứng dẫn, tháo vát chỉ huy, vì sinh kế quần bách, phần đông thợ không thiết vào những tổ chức ấy, hay có nơi vẫn bị đế quốc đàn áp,

mặc dù những tờ chức phổ thông kia không có màu sắc chính trị. Vì tờ chức kém cho nên các cuộc tranh đấu của thợ nổ ra trong lúc quần chúng phần uất sôi nổi nhất thời, phần nhiều có tính chất tự phát và do đó dễ bị khiêu khích, đàn áp, phá hoại.

Trình độ giác ngộ và nhận thức của giai cấp thợ

Cứ bề ngoài mà xét thì 90 phần 100 thợ thuyền đều hướng về chủ nghĩa cộng sản, rất tin nhiệm Đảng cộng sản Đông-dương. Nhưng về mặt sâu sắc, hiểu thấu thía, tin chắc chắn, có được là bao? Cái đó không những bởi phần nhiều thợ bị thất học mà còn bởi họ kém tờ chức, kém tranh đấu, bị khủng bố, bị nhồi sọ, nên chủ nghĩa cộng sản vẫn chưa thấm nhuần trong quần chúng vô sản. Chính sách mới rất đúng của Đảng cũng chưa phổ thông trong hàng ngũ thợ. Phần đông anh chị em thợ vẫn chưa có nhận thức rõ rệt về vai trò lãnh đạo của giai cấp mình.

Tính chất tranh đấu

Từ năm 1944 cho tới cuộc chính biến của Nhật, thường thường tháng nào cũng nổ ra cuộc tranh đấu của thợ thuyền. Song hình thức tranh đấu và khẩu hiệu tranh đấu biểu lộ một sự rụt rè và yếu ớt quá.

Hai khẩu hiệu chính mà cuộc tranh đấu nào cũng có là: Tăng lương và gạo, vải «bông». Rất hiếm các khẩu hiệu cứu quốc và các khẩu hiệu chính trị khác. Hình thức tranh đấu phần nhiều là làm đơn, mít tinh, hay cử đại biểu lên bàn giấy chủ yếu sách. Bãi công,

đình công cũng có, nhưng rất ít. Xu hướng yêu sách bằng đơn từ phổ thông hơn cả. Ấy thế mà phần nhiều những cuộc tranh đấu lại của thợ thủ công hoặc phu phen, cu li; chứ thợ máy, thợ áo xanh thì hiếm lắm, đừng nói gì đến cai, kỹ trong nhà máy. Ở Bắc-kỳ suốt mấy năm chỉ có mỗi cuộc tranh đấu của anh em thợ xe Hà-nội vừa rồi là có tổ chức chu đáo và bãi công kéo dài được 9 hôm.

Giữa lúc thợ thuyền nhà máy tranh đấu tẻ nhạt như vậy, thì anh em công nhân nông nghiệp và dân cày đã đấu tranh khá cao: đánh lính đánh Nhật, tuần hành thị uy võ trang, v.v... Tháng 10 năm 1944, cuộc chiến đấu của quân du kích Võ-nhai đội ảnh hưởng cách mạng trong nhân dân toàn quốc. Tuy nhiên, vẫn chưa đầy được phong trào thợ thuyền tiến lên một cách mạnh mẽ.

Tình hình thợ sau ngày 9 tháng 3 năm 1945

Sau ngày 9 tháng 3 năm 1945, tình hình chính trị trong xứ thay đổi hẳn. Thực dân Pháp tan rã, đế quốc Nhật lên thay, kéo một số việt gian làm bù nhìn. Nhưng ai cũng cảm thấy ngày tất thử của phát xít Nhật sắp tới và bọn tay sai Nhật bị toàn dân ghét bỏ. Lợi dụng tình thế tốt, quân cách mạng nổi lên đánh du kích ở miền thượng du và trung du; còn miền đồng bằng thì phong trào kháng Nhật cứu nước cũng tiến tới một cách mau lẹ lạ thường. Bước lên địa vị trực tiếp cai trị dân ta, bọn Nhật càng tự gỡ mặt nạ. Tuy có sự «đổi chủ» song nền kinh tế trong nước đã đổi bại, lại càng đổi bại. Nạn chết đói đây đường

càng làm cho thợ thuyền hoảng sợ. Thợ thuyền càng thất nghiệp; lương hạ mà vẫn phải cầm đầu làm trong các nhà máy quan hệ, thợ thuyền còn phải làm việc dưới sự uy hiếp của súng ống và lưỡi lê.

Nhưng dù sao, phần đông anh chị em thợ đã sôi sục về chính trị, và ở một vài nơi, các tổ chức công nhân cứu quốc đã phát triển theo một nhịp mới. Tuy nhiên phong trào công nhân tranh đấu vẫn còn yếu ớt, mặc dầu thợ thuyền đã nhận rõ con đường duy nhất phải đi. Là vì cuộc vận động công nhân vẫn còn gặp những trở lực như cũ: thất nghiệp, đói kém, khủng bố.

Nhưng nếu giai cấp công nhân đã cung cấp rất nhiều chiến sĩ vác súng xung phong trong các đội dân quân du kích, thì giai cấp công nhân cũng đang hăm hở tham gia phong trào sửa soạn khởi nghĩa: chế vũ khí, sắm dụng cụ để thực hành công cuộc phá hoại, v. v.. Tuy anh chị em thợ vẫn đối khổ thiếu thốn nhiều, nhưng ta cảm thấy họ đang bỏ được nhiều tật xưa để chuẩn bị sẵn sàng gánh nhiệm vụ tiên phong trong mặt trận cách mạng đang mở rộng.

Đúng như Ban Thường vụ trung ương đã phân tích, tình hình Đông-dương có thể nhảy vọt và hiện đang nhảy vọt. Anh em thợ Đông-dương do điều kiện mới của hoàn cảnh thúc đẩy và được đảng tiên phong dìu dắt, đang vứt bỏ những khuôn sáo cũ, đang nhảy xa khỏi chỗ bế tắc để mạnh dạn tiến lên bằng những bước tiến khổng lồ.

Giai cấp thợ sẽ xứng đáng với nhiệm vụ tiên phong của mình

Giờ chiến đấu quyết liệt sắp tới. Anh chị em thợ thuyền hãy giành lấy từng phút, từng giây mà

NGON CỜ GIẢI PHÒNG

chúng bị xông vào cuộc chiến đấu vô trang giải phóng cho dân tộc.

Hoàn cảnh khó khăn mấy năm nay đã làm cho chúng ta chậm chạp lắm rồi. Phải kịp bồi bổ phong trào công vận.

Các cán bộ công vận phải thi hành chỉ thị tháng 3 của Đảng (« Nhật Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta »), trong các xí nghiệp. Phải lập tức đưa thợ thuyền chuyển qua những hình thức tranh đấu mới: phá hoại, lãn công, biểu tình đòi gạo, vải, xà phòng, v.v..., làm cho quán Nhật đã bồi rồi lại bồi rồi thêm. Trong những cuộc tranh đấu, chớ quên gắn khẩu hiệu chính trị vào với khẩu hiệu kinh tế. Mỗi khi hoàn cảnh cho phép, anh chị em thợ không nên quên cùng đồng bào dân cày và các giới khác biểu tình chung để thực hiện hành động chung.

Giờ quyết liệt đến gần. Những *đội tự vệ công nhân cứu quốc* phải được tổ chức rất đều tại các nhà máy. Những *Ủy ban giải phóng* trong các xí nghiệp, cũng như trong xóm lao động, phải được thành lập mau lẹ, để đến giờ khởi nghĩa, biến thành những *Ủy ban công nhân cách mạng* giành lấy quyền quản đốc nhà máy từ tay giặc Nhật. Cần lựa chọn các hạng công nhân trong xí nghiệp, từ những phàm tử cai xếp, đốc công, kỹ sư tới đến thợ áo xanh và áo nâu, vào những *Ủy ban giải phóng* đó. Có thế mới thống nhất được mặt trận công nhân trong nhà máy chống Nhật lúc này và khi nào nhà máy vào tay công nhân, có thể dùng hết thảy mọi năng lực cứu nước trong xí nghiệp mà giữ vững

NGỌN CỜ GIẢI PHÓNG

quyền quản đốc và làm cho xí nghiệp tiếp tục sinh sản.

Chỉ làm những việc trên đây, giai cấp thợ Đông-dương mới hoàn thành được sứ mệnh lịch sử của mình trong trận quyết liệt sắp tới. Và cũng chỉ làm những việc ấy, giai cấp thợ Đông-dương mới chuộc lại được những khuyết điểm và nhược điểm trong thời kỳ «sa sút» vừa qua.

THỢ HÀN

MỤC LỤC

Số trang

Lời nói đầu.	5
Chính trị trong nước	
Cải cách	8
Vấn đáp về chính sách của Đảng	12
Bóc trần mưu gian của đế quốc Nhật Thống nhất hành động đánh đổ thù chung !	15
Chủ trương liên minh với Pháp Đờ Gôn.	22
Trút hết tài sản cho chiến tranh Đại-Á :	25
Vấn chính sách liên minh với Pháp Đờ Gôn	29
Đỉnh chính một sự hiểu lầm.	33
Phải tiến gấp	36
Trở lại chính sách liên minh với Pháp Đờ Gôn	39
Cái nhọt bọc sẽ phải vỡ mủ !	42
Vài câu trả lời cần thiết	48
Bạn việt gian thân Nhật hãy kíp tỉnh ngộ	52
Bạn Đờ-cu muốn gì?	55
Phải coi chừng cái bả « Đờ Gôn » !	59
Cuộc « đảo chính » của Nhật ở Đông-dương	63
Phải nhắm đúng kẻ thù chính	72
Cái lợi lớn của bạn Pháp Đờ Gôn ở Đông-dương.	78
Cuộc kháng chiến anh dũng của chúng ta	82

Mười chính sách lớn trong khu giải phóng. . .	86
Thóc và thuốc	90
Những bệnh sốt rét vỡ da của phong trào . . .	95
Cách mạng hay đảo chính ?	99

Sửa soạn khởi nghĩa

Hãy nắm lấy khâu chính	104
Bồi bổ điều kiện vật chất cho cuộc khởi nghĩa. .	107
Việc võ trang các đội tự vệ phải thực hành cho sát.	109
Điều tra quân sự.	111
Chúng ta học được những gì trong cuộc tranh đấu võ trang ở Thái-nguyên ?	114
Chọn căn cứ địa	118

Sinh hoạt của Đảng và kinh nghiệm công tác

Sinh hoạt của Đảng	122
Đừng mặc mưu giặc	124
Những bệnh của các đồng chí dân tộc thiểu số .	127
Phải tích cực hoạt động.	129
Kinh nghiệm tổ chức cơ quan	132
Tổ chức giao thông	133
Ủy ban công xưởng và ủy ban hàng xã.	135
Chống khủng bố.	137
Những trở ngại về việc xây dựng các chi bộ xí nghiệp	140
Làm thế nào nhận biết một phần tử là A.B. ? .	142

Chính trị quốc tế

Liên bang Xô viết chiến thắng mười năm 1 . . .	146
Kế hoạch chiếm Cô-ca-dơ của Đức sẽ thất bại . . .	150
Việc giải tán Quốc tế cộng sản	153
Mặt trận thứ hai	170
Mặt trận thứ hai đã mở	173
Giặc Nhật có lập được con đường xuyên Đông Á không?	176
Phát xít Đức đã tắt thở.	179

Phụ lục

Hãy kịp đi vào đường lối 1	184
Chính sách giặc Nhật đối với dân ta	188
Thợ thuyền Đông-dương trong cuộc cách mạng dân tộc giải phóng ngày nay	197

IN TẠI NHÀ IN TIẾN-ĐỘ,
SỐ 175 PHỐ NGUYỄN-
THÁI-HỌC HÀ-NỘI, XONG
NGÀY 15-5-1955

NHÀ XUẤT BẢN SỰ THẬT

ĐÃ PHÁT HÀNH:

CHẶT XIỀNG.

(IN LẦN THỨ 2)

(Mỗi tập gồm nhiều tài liệu lịch sử
về Cách mạng tháng Tám)

hâm của TRƯỜNG CÍNH

— CÁCH MẠNG THÁNG TÁM

— CHỦ NGHĨA MÁC

VÀ VĂN ĐỂ VĂN HÓA VIỆT-NAM

— THI ĐUA ÁI QUỐC

VÀ CHỦ NGHĨA ANH HÙNG MỚI

— HỒ CHỦ TỊCH, NGƯỜI SÁNG LẬP,

RÈN LUYỆN VÀ LÃNH ĐẠO ĐẢNG TA

HIỆU SÁCH NHÂN DÂN TỔNG PHÁT HÀNH